

PULSUL GEOSTRATEGIC

Publicație lunară-bilingvă de analiză geopolitică

Moto: "Opiniile sunt libere, dar nu și obligatorii" I. L. Caragiale

Li Jinping - Împăratul Chinei

Capacități combative noi ale forțelor terestre ale Federației Ruse

Noi mize geostrategice la strâmtoarea Hormuz

Donald Trump e vinovat. E vinovat că nu e prost

Posibilități de edificare a unei comunități de intelligence unificate a unui stat

Vă recomandăm să citiți: Identitate națională și modernitate

Bordul Pulsului Geostrategic

(În ordine alfabetică)

Adrian CONSTANTINESCU

Doctor în economie internațională și master în drept internațional public

Cercetător științific și șef de sector la Institutul de Economie Mondială, reprezentant permanent adjunct și negociator șef rezident al României la GATT/OMC,

apoi diferite funcții în diplomatie până la Ambasador în Regatul Suediei și Republica Macedonia. Autor și co-autor a circa 20 de cărți.

Adrian SEVERIN

Născut în martie 1954, a avut o evoluție politică deosebită după 1989. Astfel a fost ministru al afacerilor externe 1996-1997, deputat în Parlamentul României în 1990, apoi între 1992-2007. De la 1 ianuarie 2007 a fost ales membru ale Parlamentului UE. Raportor special

ONU pentru drepturile omului în Belarus și membru PACE între 1993-2007 și 2003-2007.

Un politician de talent, care probabil nu a găsit cea mai bună conjunctură pentru a progresa mai mult la nivel național și european.

Andrei KORTUNOV

Director General al Consiliului pentru Afaceri Externe al Rusiei (RIAC)

Absolvent al Institutului de Stat pentru Relații Internaționale din Moscova (MGIMO), studii post-universitare la Institutul pentru studii SUA și Canada și Academia de Științe a URSS. Este doctor în istorie. A fost Director Adjunct al Institutului pentru studii SUA și Canada. Fondator și prim președinte al Fundației pentru Științe Publice din Moscova.

A predat politica externă a Rusiei la Universitatea din Miami (SUA) și la Colegiul Lewis&Clark din Potland (Universitatea California).

Autor a peste 120 de publicații dedicate analizei relațiilor Sovieto/Ruse – Americane, securitate globală și politica externă și internă a URSS și Rusia.

Anis. H. BAJREKTAREVIĆ

Prof. (FH) Dr. Anis Bajrektarevic, Acting Deputy Director of Studies EXPORT EU-ASEAN-NAFTA Professor and Chairperson International Law and Global Political Studies University of Applied Sciences IMC-Krems AUSTRIA

Fost diplomat de carieră în Bosnia Herțegovina (la începutul anilor '90), este membru al Institutului Internațional IFIMES, autor a zeci de prezentări, discursuri, seminarii, colocvii, ca și a numeroase evenimente publice (mese rotunde, excursii de studiu etc).

Dan DUNGACIU

Director - Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române

Master în politologie, doctorat în sociologie, cu numeroase stagii în străinătate la instituții prestigioase din Marea Britanie, SUA, Austria, Grecia, Italia. Fost secretar de stat în MAE România și consilier al președintelui Republicii Moldova pentru

integrare europeană. Autor și coautor a numeroase articole, studii și cărți. Președintele Fundației Universitare a Mării Negre.

Anton COSTESCU

Orientalist și specialist în relații economice internaționale

Fost ministru consilier (relații economice) cu activitate de peste 30 de ani în Orientul Mijlociu. Unul dintre cei mai fini cunoscători ai lumii arabe.

Dieter FARWICK

Senior Vice-Președinte World Security Network Foundation

General de brigadă (ret), fost consilier al lui Manfred Woerner, fost Șef al Operațiilor la Cartierul general NATO și al serviciului de informații al armatei germane. Este membru al Institutului Internațional de Studii Strategice (IISS)

- Londra. Autor a șase cărți de geopolitică și securitate, numeroase articole și analize.

Dorian VLĂDEANU

Cercetător științific principal gr.I în cadrul Academiei Române. Profesor universitar asociat.

Licențiat în economie și automatizări și calculatoare, doctor în economie, autor a peste 100 de lucrări în domeniul macroeconomiei. A elaborat prima strategie în domeniul serviciilor publice comunitare la nivel național.

Autor, coautor și coordonator a primei generații de legislație realizate de Guvernul României în serviciile publice (2002-2004).

Emilian M. DOBRESCU

Profesor universitar doctor

Născut în 1954, ocupă de 25 de ani poziția de Secretar Științific al Academiei Române la Departamentul de Economie, Legislație și Sociologie. Este în principal specializat în Integrarea europeană, Managementul general, Economia socială, Sociologia managementului.

Iulian FOTA

Născut în 1965, fost Consilier pentru Securitate Națională a Președintelui României. A fost de asemenea adjunct al Secretarului de Stat pentru politica de apărare în Ministerul Apărării, șeful secției de apărare în cadrul misiunii României la NATO și WEU, la cartierul general NATO de la Bruxelles. În 2005 a fost numit Director al Colegiului Național de Apărare al României. Este doctor în științe politice la SNSPA - București, a mai absolvit Colegiul de apărarea NATO - Roma, și Colegiul Național de Apărare - România. Membru al consiliului Centrului European pentru Analize Politice (CEPA) și alte numeroase fundații și instituții internaționale.

Hrant KOSTANYAN

Dr. Hrant Kostanyan este cercetător la CEPS, Senior Expert la Colegiul european Natolin și profesor adjunct la Colegiul Vesalius. Cercetarea sa se concentrează pe instituțiile UE și deciziile acestora, în principal privind Serviciul European de Acțiune Externă (EEAS), Politica Europeană de Vecinătate (ENP) și relațiile UE cu vecinii estici și Rusia.

Liliana POPESCU

Conferențiar universitar la SNSPA București. A studiat la Universitatea București, Facultatea de Istorie-Filosofie (1982-1986) și în Marea Britanie între 1991 - 1996. A obținut un M.A. (Econ) și un Ph.D. (cu grad A) de la Universitatea din Manchester. A fost consilier al Ministrului Afacerilor Externe și Director (Direcția de Planificare Politică, 1998 - 1999). Actualmente este Prorector al Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (SNSPA) București, cu responsabilități în domeniul relațiilor internaționale. Cea mai recentă carte de autor: *Construcția Uniunii Europene*, București, Ed.C.H.Beck, 2009. Liliana Popescu este editor șef al revistei românești de limbă engleză, *The Romanian Journal of Political Science*.

Bordul Pulsului Geostrategic

(În ordine alfabetică)

Maksym BUGRIY

Este Visiting Fellow la Jamestown Foundation în Washington D.C. Are a largă experiență ca cercetător și analist la cele mai importante think-tank-uri din Ucraina, inclusiv Institutul Național pentru Studii Strategice.

Mihaiu MĂRGĂRIT

Analist politico-militar, director de proiect în Fundația EURISC - Institutul European pentru Managementul Riscului, Securității și Comunicării

Analist politico-militar de finețe, autor al mai multor studii și articole apărute în presa de specialitate și presa civilă privind armata, cercetarea strategică, strategia de securitate națională, serviciile de informații și democrația, integrarea în NATO, etc.

Murray HUNTER

Profesor asociat la Universitatea Malaysia Perlis

Antreprenor, consultant, profesor și cercetător de 30 de ani în mediul de afaceri din zona Asia-Pacific. Membru

editorialis a nouă jurnale academice internaționale și face parte din consiliul consultativ al "Diplomatic Insight", "4th Media", precum și al "Addelton Academic Publishers" din New York.

Sergiu MEDAR

Atașat militar la Washington, Șef al Direcției Informații Militare, apoi al Direcției Generale de Informații din Ministerul Apărării, pentru ca, în

finalul carierei, să fie Consilier Prezidențial pentru Securitate Națională la Președinția României. În calitate de profesor universitar, se preocupă în continuare de problematica securității naționale și a serviciilor de informații. Autor al numeroase studii și comunicări pe probleme de securitate națională, al cărții "Diplomația apărării" și coordonator al volumului "Informațiile militare în contextul de securitate actual" -2006. În prezent abordează aspecte legate de "Managementul securității companiilor".

Vladimir SOCOR

Senior fellow la The Jamestown Foundation și Eurasia Daily Monitor

Analist politic pe probleme est-europene, îndeosebi ale fostelor republici ale URSS și actualul spațiu al CSI, specializat pe probleme politice, conflicte etnice și resurse energetice.

Senior fellow la Institutul de Studii Strategice și Politice Washington, autor a numeroase articole și comunicări publicate în Wall Street Journal, alte publicații prestigioase. Este frecvent guest lecturer la Harvard University - National Security Program la Kennedy School of Government și membru al Euro-Atlantic Security Study Group.

Marian RIZEA

Ofiter de contra-informații economice (colonel în rezervă), este prof.univ.dr.ing. la Universitatea Ecologică din București, cadru didactic asociat al Universității de Petrol și Gaze Ploiești, membru titular al DIS-CRIFST Academia Română, are expertiza în domeniul asigurării securității informațiilor clasificate, a infrastructurilor critice energetice și a protecției mediului, analizei de risc și studiilor geopolitice, este autor/coautor, a 17 carti si peste 250 articole de specialitate publicate in reviste din tara si strainatate.

Mihnea CONSTANTINESCU

A fost Șef al Cabinetului Primului Ministru și Consilier de Stat în cinci guverne, Șef de Cabinet și Consilier al ministrului român de externe, Purtător de cuvânt al Guvernului României și Sub-Secretar de Stat pentru Informații Publice. Doctor în inginerie nucleară, bursă în management la Universitatea Tennessee și trei tipuri de cursuri la Kennedy School of Government de la Universitatea Harvard. Membru fondator al Institutului Aspen - România și al Asociației "Casa NATO". A îndeplinit diferite misiuni internaționale la Bagdad, OSCE și în Georgia.

Paul SÂNDULESCU

Om de afaceri și investitor în instrumente financiare speculative. Licențiat în comerț internațional, cu experiență vastă în activitățile de import-export, comerț, turism și speculații financiare. Pasionat de analiză investițională și geo-strategică.

Simion COSTEA

Conferențiar universitar doctor la Universitatea de stat "Petru Maior" Târgu Mureș

Doctor în istorie, "Profesor Jean Monnet" de integrare europeană acreditat de UE, laureat al Premiului Academiei Române pentru opera de istoric al integrării europene. Redactor șef al revistei "L'Europe unie" din Paris, autor și coautor a numeroase cărți, studii și articole.

Vasile DÂNCU

Născut 25 noiembrie 1961, este un politician român, de profesie sociolog. Profesor la Facultatea de Sociologie a Universității București, dar și la Facultatea de Sociologie și la Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării din cadrul Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca. Este fondator al Revistei SINTEZA – revistă de cultură și gândire strategică. Este președintele și proprietarul Institutului Roman pentru Evaluare și Strategie (IRES) A publicat peste 10 cărți de autor și numeroase alte articole.

Vasile PUȘCĂS

Profesor universitar dr. la Universitatea Babeș Bolyai Cluj-Napoca

Predă cursuri de istorie contemporană, relații internaționale și negocieri. A lucrat în diplomație la New York și Washington D.C, apoi a fost membru al Guvernului și negociator șef pentru aderarea României la Uniunea Europeană, Șef al Departamentului pentru Afaceri Europene în Guvernul României, membru al parlamentului. Consultant pentru numeroase societăți române și străine, autor a numeroase cărți. Membru în conducerea mai multor organizații profesionale internaționale, predă la prestigioase instituții de învățământ superior din străinătate.

Yuriy RADKOVETS

Vice-președinte al Centrului de Studii Geopolitice "Borysfen Intel", doctor în științe militare, profesor asociat, general-locotenent (ret.).

I. EDITORIAL

5 Prostia și corupția flage-luri ale lumii contemporane sau pârgii de acțiune pentru realizarea unor obiective geo-politice?

- **Corneliu PIVARIU**

THE DIFFERENCE BETWEEN
GENIUS AND STUPIDITY
IS; GENIUS HAS ITS
LIMITS

ALBERT EINSTEIN

II. Actualitatea geostrate-gică mondială

6 Li Jinping - împăratul Chi-nei

- **Dieter FARWICK**

10 Sub oblăduirea Moscovei, Binomul controlează Chișină-ul. Urmează Tiraspolul

- **Dan DUNGACIU**

15 În Ucraina de azi este mare nevoie de aplicarea două principia de bază - statul de drept și inevitabili-tatea sancțiunii

- **interviu cu Victor Chumack**

20 Capacități combative noi în structura forțelor terestre convenționale ale Federației Ruse

- **Octavian DUMITRESCU**

27 Diplomația de mâine: între multilateralism și alterita-te

- **Dumitru CHICAN**

29 Traficul de persoane: cum pot companiile să schimbe lucrurile

- **Carlos LÓPEZ-VERAZA PÉREZ**

III.Principalele elemente ale situației din Orientul Mijlociu

38 PUNCTE DE VEDERE

Turcia - actor incontestabil în Orientul Mijlociu

- **Corneliu PIVARIU**

39 De la post-islamism la ne-cro-islamism după primăvara arabă

- **Dinu COSTESCU**

41 Noi mize geostrategice la strâmtoarea Hormuz

- **Reza SHAHRESTANI**

48 Turcia prezidențială: o nouă răscruce de drumuri

- **Reza SHAHRESTANI**

50 Monarhiile arabe din golf și războiul intern sirian

- **Dinu COSTESCU**

52 Siria: între alienare și constituție

- **Maher NABOULSI**

54 Siria: să rămână Assad, dar să plece Iranul!

- **Maher NABOULSI**

56 „Afacerea secolului” sau iluzoria pace între palestinieni și evrei

- **Munir SALAMEH**

58 Arabia Saudită: un an cu „MBS”

- **Dumitru CHICAN**

IV. Orizont Economic

65 Donald Trump e vinovat. E vinovat că nu e prost

- **Petrisor PEIU**

V. Serviciile de informații în secolul XXI și problemele de securitate

69 Aspecte ale înființării unei comunități unificate de in-formații a statului

- **Victor HVOZD**

72 O perspectivă asupra tero-rismului de tip ”lup singura-tic” în anul 2020

- **Interviu cu Ph.D Matthew CROSTON**

VI.Tehnologii și echipamente cu întrebuințare militară, noi sisteme de arme

77 Radarul mobil 1L121E (Rusia)

- **Cornel VAIDA**

78 Transportorul blindat Eitan

- **Cornel VAIDA**

VII. Apariții editoriale, studii, materiale noi

79 CIA - Războiul secret împotriva terorismului, autor Mark MAZZETTI, prezentată de **Cornel VAIDA**

80 Identitate națională și modernitate, autor **Andrei MARGA**, prezentată de **Cornel VAIDA**

Motto: "Opiniile sunt libere, dar nu și obligatorii"—I.L.Caragiale

EDITORIAL

Prostia și corupția flageluri ale lumii contemporane sau pârgii de acțiune pentru realizarea unor obiective geopolitice?

"Diferența dintre geniu și prostie este că geniul are limitele sale"
Albert Einstein

Corneliu PIVARIU

Istoricul și economistul italian Carlo Cipolla a reușit, după ani îndelungați de studiu, să formuleze cinci legi universale ale prostiei, funcționabile în orice societate:

- 1.Omul subestimează întotdeauna numărul idioților care-l înconjoară;
- 2.Probabilitatea ca un om să fie prost nu depinde de alte calități ale sale;
- 3.Prostul este acea persoană ale cărei acțiuni care duc la pierderi pentru alți oameni sau grupuri de oameni și nu aduc beneficii actantului, sau chiar se transformă în evenimente negative pentru el;
- 4.Deșteptii subestimează mereu potențialul distructiv al proștilor;
- 5.Prostul e cel mai periculos tip de personalitate.

Nu vom dezvolta aceste formulări, dar înțelegerea lor va aduce concluzii interesante pentru cei interesați.

Dar la prostie se mai adaugă educația insuficientă, sau cu mari curențe, care începe să se manifeste tot mai frecvent, inclusiv prin ceea ce constituie o formă primară a acestei lipse de educație sau curențe în desfășurarea procesului educativ - analfabeții funcționali. Procentajul acestora este îngrijorător pe plan mondial, în anul 2005 acesta ajungea la 68% în Brazilia, alte statistici menționau că în Italia acesta era de 47%, în Mexic de 43%, iar în Marea Britanie de 21,8%. Remarcăm că la nivelul Uniunii Europene există preocuparea pentru reducerea acestui procent cu 20% în următorii 10 ani, țările nordice având un procentaj sub 20%, dar Bulgaria și România de peste 40%.

Iată că începe să se manifeste, în unele țări, un proces de prostocrație, care evidențiază prezența în administrația și conducerea centrală, în alte organisme economice și administrative, a unor elemente cu o pregătire precară, mult sub cea necesară bunei îndepliniri a atribuțiilor funcționale în posturile pentru care au fost desemnați.

Cui folosește această evoluție? Unui conglomerat de forțe, multe dintre ele multinaționale, care urmăresc atingerea unor obiective proprii, politico-economice și de altă natură, a unor obiective geopolitice care vizează o nouă reîmpărțire a sferelor de influență în lume, mult mai ușor de realizat dacă masa mare a populațiilor naționale este slab pregătită, puțin educată și fără conștiința apartenenței la un sistem de valori democratice.

La aceasta se adaugă corupția, un fenomen la fel de vechi ca și societatea umană sau cu cea mai veche profesie din lume. Desigur, o lume fără corupție este un obiectiv nobil, dar în același timp pot spune fără teama de a greși și utopic. Asta nu înseamnă că nu trebuie luptat pentru diminuarea corupției, dar aceasta se poate face în primul rând prin educație și prin o dezvoltare economică susținută a statelor și apoi prin politica organelor de stat de combatere a corupției. Din păcate, un observator avizat poate constata că, în unele țări, de interes pentru anumite forțe, există preocuparea folosirii stindardului luptei împotriva corupției - dirijate cu prioritate pe unele segmente ale societății, pentru atingerea unor alte obiective specifice, care nu au aproape nimic în comun cu interesele naționale ale statelor respective.

Iată că, prostia și corupția, constituie nu numai pericole ale societăților în care se dezvoltă, dar și instrumente abil folosite de forțe care urmăresc în realitate alte obiective decât cele frumos promovate de organisme internaționale ca ONU, UNESCO și altele.

Actualitatea geostrategică mondială

Li Jinping - Împăratul Chinei

**Dieter FARWICK, gl.bg. (ret)
și publicist ***

Cel de-al 19-lea Congres al partidului, în octombrie 2017, când Li Jinping a fost reales și chiar numit un succesor, nu a fost sfârșitul politicii actuale, ci începutul unei politici foarte încrezătoare către Li Jinping cu obiective strategice generale.

Deja în martie 2018 a fost ales președinte "pe viață". În ceea ce privește politica puterii, acest lucru nu ar fi fost necesar, deoarece el ocupă deja celelalte două poziții de putere - șeful comisiei militare, inclusiv a 900.000 de polițiști și secretar de partid, "pe viață". Chiar și după mandatul său de președinte, ar fi putut de facto să țină frâiele politicii chineze în mâinile sale. Evident, el însuși dorea această demonstrație a puterii sale.

Biroul Politic și Comitetul Central al Partidului Comunist Chinez și-au pierdut importanța. El întruchipează cu poziția sa partidul pe care el îl întărește personal. Pentru binele partidului, el este în ciuda ineficienței, alături de întreprinderile de stat, care oferă funcții pentru politicienii tineri aspiranți și "meritorii" din conducerea partidului.

Ce îl face "Împăratul Chinei"?

În primul rând, el însuși. În ultimii ani, el a curățat partidul fără milă de rivali reali sau presupuși. "Corupția" a fost cuvântul cheie pentru sfârșitul multor cariere. Acest lucru a lovit, de asemenea multi-miliardari, care au dispărut din viața publică fără o hotărâre judecătorească. Companiile lor private au fost naționalizate. Basta.

„Chairman of everything” - o etichetă a recunoașterii.

Cu el, toate firele converg într-un pumn de fier. Rezultatele activității serviciilor de informații îi sunt prezentate direct. Are multe "cadavre în subsolul său".

Cei aprox. 800 de milioane de utilizatori de internet sunt supuși unei supravegheri depline.

Accesul la serviciile de informații internaționale va fi închis sau închis temporar. În fiecare casă și locuință comună există angajați informali ai serviciilor secrete, care raportează abaterile de la "comportamentul vizat". Evenimentele sau conceptele neplăcute din punct de vedere politic sunt temporar blocate sau anulate cu totul.

Sanctiunile pentru abateri pot include: Interdicția profesională - în special pentru "activiștii pentru drepturile omului". Această interdicție poate fi pedepsită cu arest la domiciliu sau ședere într-o așa-numită "tabără de reeducare" - fără proces și pentru o perioadă nedeterminată de timp. Sute de mii de cetățeni chinezi se află în aceste tabere de reeducare - nu doar Uiguri din Xinjiang. Pentru membrii familiei, adesea se aplică „vina prin asociere”. Acest lucru se aplică și în cazul grav bolnavei Liu Xia, soția laureatului Nobel de la sfârșitul anului, Liu Xiaobo, care vrea să plece în Germania. Cancelarul nu a reușit în vizita ei să faciliteze plecarea acestora.

Pedeapsa cea mai gravă este, bineînțeles, pedeapsa cu moartea, care, potrivit organizațiilor pentru drepturile omului, se ridică la 1.000 de cazuri pe parcursul unui an - cu un număr mare de cazuri nedeclarate.

Cantitatea vastă de date introdusă de milioane de utilizatori de internet, sunt prelucrate în profilul curent de personalitate utilizând ajutorul "inteligenței artificiale avansate". Pentru un comportament bun, există puncte plus, dar chiar și pentru cea mai mică greșală există puncte minus. Contul de puncte respectiv, pe care persoana în cauză nu îl cunoaște, decide cu privire la afilierea și promovarea în interiorul partidului, succesul sau eșecul în profesie și capacitatea de a călători - în China sau în străinătate.

Acest cont este completat prin monitorizarea și

recunoașterea "tipurilor de mișcare" individuale și a modurilor obișnuite la și de la întâlniri de lucru sau de partid.

Apoi, există „recunoașterea facială”.

Insiderii presupun că, în cazul în care camerele ce sunt utilizate masiv în public înregistrează aprox. 70% dintr-un corp uman, persoana este recunoscută cu o siguranță de peste 90%, 100% este dorit.

În mod superficial, pacea socială pare să prevaleze în China. De ani de zile, totuși, au fost raportate circa 100.000 de așa-numite "incidente" în care trebuie să fie dislocate forțe militare sau de poliție, pentru a rupe rezistența, care este adesea îndreptată împotriva furtului de teren sau proiecte de construcții dubioase a unor lideri și funcționari locali.

Există, de asemenea, trei puncte de conflict în interior:

Xinjiang în partea de vest, unde Beijingul, cu chinezii săi Han care au fost reinstalați forțat, conduce o oprimare totală împotriva Uighurilor musulmani, ce luptă prin atacuri și acte de sabotaj împotriva oprămirii - cu pierderi mari de ambele părți. "Economistul" din 2 iunie 2018 descrie Xinjiang ca "stat polițist rasist" în care tot felul de informații despre oameni și a modului de conducere a vehiculului propriu pot fi stocate în "Platforma comună de operațiuni integrate" și evaluate în câteva secunde. Reținerea datelor în perfecțiune. "Economistul" din 2 iunie 2018 scrie, de asemenea, despre "sute de mii de Uighuri care au dispărut în Xinjiang".

Proiectul major - one belt, one road - care va fi discutat mai târziu mai în detaliu, are de asemenea scopul să controleze mai bine partea occidentală a Chinei împotriva Uighurilor inclusiv prin relocarea mai rapidă a unităților militare și de poliție din centrul Chinei. Oficial, acest proiect va aduce Chinei de Vest mai mult turism prin legături rapide de trafic din exterior și din interior. Nu este o coincidență faptul că acest obiectiv coincide cu planurile strategice de implementare.

Al doilea punct fierbinte este în continuare Tibetul, unde populația nativă - în special călugării din mănăstiri - se luptă împotriva dictatu-

rii. În Tibet, Dalai Lama, care locuiește în exil în India, are încă mulți adepți și o mare influență. În ceea ce privește traficul în Tibet a fost extinse căile ferate și drumurile, astfel încât forțele militare și de poliție să poată fi suplimentate rapid în caz de revolte.

A treia sursă de conflict rămâne Taiwanul, care consideră Beijingul o provincie chineză. Spre insulă, a fost desfășurat pe continentul opus, un arsenal militar mult superior. China insistă asupra dreptului de a reintegra provincia separatistă înapoi în "China continentală".

Există câteva probleme împotriva dorinței sau intenției de a încorpora Taiwanul prin forță militară:

În primul rând, SUA și Japonia și, probabil, Coreea de Sud sunt garanții de sprijin pentru independența Taiwanului. Prețul unei invazii militare ar putea deveni prea ridicat chiar și pentru China.

Mai mult decât atât, există un acord tacit: Taiwanul se abține de la a face cereri prea energice de independență, în timp ce China nu-și zăgăne prea mult sabia.

În timp ce călătorește cu trenul prin China continentală, autorul s-a întâlnit cu turiștii taiwanezi care sunt liberi să se deplaseze în jurul continentului și să facă investiții, în special pe piața imobiliară. Aceasta aduce valută puternică la Beijing. Familiile din ambele părți se pot întâlni în mod regulat. Ambele - Beijing și Taiwan - beneficiază de acest "modus vivendi" pragmatic. Asta nu înseamnă "Peace for ever". O China mai puternică ar putea într-o zi risca invazia militară a Taiwanului - mai ales dacă garanțiile de securitate vor fi erodate de SUA și Japonia. Nu mâine sau poimâine.

Planul chinez cu 10 piloni pentru 2025.

Li Jinping nu este mulțumit de realizările de până acum. El dorește poziția strategică, în special în ceea ce privește promisiunea tehnologiilor-cheie ca de exemplu inteligența artificială, mobilitatea, digitalizarea, bandă largă și robotică, să-și consolideze legăturile și să ajungă la poziții de top în întreaga lume

Ca și concurent, el vede doar Statele Unite. Europa este deja mult în urmă.

Acest lucru se aplică și industriei auto din Germania, care va fi forțată să facă față statutului de "furnizor". China va stabili ritmul și standardele. Poate că industria germană poate reuși să cucerească un segment de piață prin baterii cu durată lungă de funcționare și uzură redusă.

China cumpără de ani în întreaga lume terenurile agricole, companii sau acțiuni, echipamente și materii prime ceea ce ar putea ajuta China să-și atingă obiectivele anului 2025.

Aceștia sunt cei 10 piloni ai tehnologiilor cheie pe care China le vizează pentru anul 2025, când China dorește să fie o putere „Strong”:

- „Tehnologia informației,
- automatizare și robotică,
- Industria aerospațială,
- echipamente maritime și navigație,
- căi ferate de mare viteză,
- vehicule electrice, energie electrică,
- echipamente agricole,
- materiale noi,
- Industria farmaceutică și
- dispozitive medicale " (vezi Spiegel Nr.21 / 18.5.2018 "Aufholen und Überholen")

Acesta este un program ambițios. Cu toate acestea, anul 2025 este doar un obiectiv intermediar. În 2035, China dorește să fie o "putere mijlocie", iar în 2049, cu ocazia celei de-a 100-a aniversări a Republicii Populare, o "putere mondială" a industriei prelucrătoare (a se vedea Spiegel Nr. 21 ebda.).

Ea exploatează beneficiile sistemice ale unei dictaturi direcționate central care poate planifica și acționa strategic.

Strategia globală - „one belt, one road”.

Este "noul" sau "drumul digital de mătase" - un proiect de mii de miliarde de dolari, care se va

extinde în mai mult de șaptezeci de țări - cu o infrastructură de transport către Europa pe cale terestră, maritimă și aeriană. În Germania, portul Duisburg este deja punctul de transbordare pentru mărfurile care vin cu trenul.

Li Jinping la congresul partidului din octombrie 2017: "China se îngesuie în centrul afacerilor mondiale" (vezi Spiegel Nr.21 din 18.5.2018).

Termenul "drum" este înșelător. Este o rețea de drumuri, benzi de transport și rute aeriene care ar trebui să facă Europa mai rapid accesibilă pentru economia și comerțul Chinei. O mare parte din costurile ridicate ale investițiilor sunt suportate de țările partenere sub conducerea guvernului chinez. Proiectele de construcție nu sunt anunțate la nivel mondial, ci sunt executate în principal de companii chinezești. Acest lucru este valabil și pentru transportul feroviar și aeronave.

Așa deja și astăzi, trenurile chineze de mare viteză funcționează între marile metropole chineze. Iar construcția aeronavelor chineze face progrese semnificative.

Beneficiarii inovării și investițiilor - armata chineză.

Deja, armata chineză este o putere mondială - în spatele Statelor Unite ale Americii, ale cărui avantaje tehnologice se erodează totuși.

Considerații militare sunt, de asemenea, în spatele strategiei globale „one belt, one road”. Armata va putea lucra mai repede în toate direcțiile.

Acest lucru este valabil și pentru Marea Chinei de Sud, care este considerată de China o mare interioară chineză, în ciuda hotărârii Curții Internaționale de la Haga din 12 iulie 2016, care definește Marea Chinei de Sud drept o "mare deschisă".

Această hotărâre nu împiedică China să plaseze insulele artificiale acolo și să extindă acestea mici „portavioane”. Această infrastructură militară și progresul acesteia pot fi văzute pe google.earth.

Anunțurile președintelui SUA de a renunța la

manevrele "costisitoare" cu Coreea de Sud, se dotoresc și proiecției de putere a Chinei. Cu toate acestea, eventualele acorduri privind Coreea de Nord sunt, de asemenea, îngrijorătoare pentru China. Influența sa asupra Coreei de Nord poate continua să scadă. Pe termen lung, China se teme de reunificarea Coreei de Nord și de Sud. Datorită experiențelor și discuțiilor în Coreea de Sud cu privire la reunificare, autorul consideră că dorința de reunificare în cercurile politice și în rândul populației sud-coreene sunt slabe. Oamenilor le-ar fi suficiente facilitarea călătoriilor și reîntregirile de familie. O calitate deosebită a armatei chineze este "războiul cibernetic și informatic", care adaugă o nouă dimensiune oricărui război modern. De asemenea, în acest domeniu există o "extindere" a digitizării, aplicarea inteligenței artificiale și a tehnologiei robotice de la industrie la armată - și invers. De asemenea, în această zonă se cere: calitatea nu cantitatea.

Demnă de remarcat este prima bază militară chineză în Djibouti, la ieșirea de importanță geopolitică și geostrategică de sud și la intrarea în canalului Suez spre zona de conflict Yemen. (a se vedea Allgemeine Schweizer Militärzeitschrift 01/02/2018).

Ce viitor va avea China?

Dacă citiți viziunile de viitor ale Chinei, acestea vă poate tăia respirația.

Ultimele decenii au demonstrat că, China are voința și puterea de a transforma viziunile în realitate - spre deosebire de Europa.

Din fericire, istoria arată că viitorul poate decurge altfel decât se speră. Un exemplu este prăbușirea Uniunii Sovietice în 1990/91, cu aproape treizeci de ani în urmă, ale cărei consecințe nu sunt încă rezolvate nici astăzi.

Singura putere din lume care poate opri politicile expansioniste chineze și "visul chinezesc" este Statele Unite, cu partenerii săi puternici asiatici și oceanici - de la Japonia și India la Australia.

Nu este încă decis dacă SUA sub președintele Donald Trump, dorește și poate elimina greșelile politicii de putere a lui Barack Obama în această regiune.

Dar chiar și China în sine, poate avea schimbări și întâzieri.

Acest lucru este valabil și pentru puternicul Li Jinping. Pe drumul spre capturarea puterii a acționat destul de brutal. Dacă dacă va continua să-și impună puterea la fel de brutal, se poate să crească rezistența față de el și politica sa, mai ales în cazul în care economia chineză pierde din putere, dezvoltare demografică vs fi negativă, distrugerea mediului continuă și conflictele etnice se amplifică.

Există încă potențialul de neliniște în lagărele de reeducare. Li Jinping nu numai că a creat prieteni în China cu epurărilor sale, dar și dușmani înverșunați care așteaptă șansa lor de a se răzbuna .

O evoluție negativă economică poate genera o mare datorie națională a Chinei, care acum se apropie de 300% din PIB.

Poate disputa comercială dintre China și Statele Unite să conducă la un conflict militar? Acest lucru este teoretic posibil, dar din cauza interdependențelor - China are nevoie de piața din SUA, iar SUA de banii din China - puțin probabil.

Dacă totuși ar exista un război între cei doi giganti, hărțile politice mondiale vor fi remaniate.

Ce înseamnă această posibilă dezvoltare pentru Germania?

Vizita cancelarului în China în mai 2018 nu a adus rezultate noi semnificative.

Printre altele, Merkel a vorbit despre o "aprofundare a relațiilor economice".

"Aprofundare" între doi parteneri diferiți? China, cu cei 1,4 miliarde de locuitori și cu o putere în continuă creștere, este un gigant, în timp ce Germania cu 80 de milioane de locuitori și puterea în declin nu poate fi un „partener egal”.

Orizonturile de planificare sunt prea diferite: Germania gândește și acționează „On site” (specific Merkel), China gândește de-a lungul următoarelor date, 2025, 2035 și 2049.

"Aprofundarea" poate duce la o dependență din ce în ce mai mare a Germaniei față de China - în

special în domeniul industriei automobilelor. În viitor, vor exista mai multe "calculatoare pe roți" - și datorită Chinei - decât automobilele germane premium cu motoare cu combustie internă.

Deoarece nu va exista o inițiativă europeană comună pentru inovare și investiții, Germania trebuie să utilizeze nișe existente și să caute mai multe pentru a-și asigura cota de piață. Aceasta presupune o cooperare mai strânsă cu statele europene corespunzătoare și cu Statele Unite ale Americii de Nord - în ciuda lui Donald Trump, care încă mai poate guverna timp de maximum 6 ani și jumătate.

Există posibilități de cooperare germano-americană - și după aceea.

Publicat inițial, pe 27 iunie 2018, de conservo.

**) Generalul de brigadă (rtg) Dieter FARWICK s-a născut la 17 iunie 1940 la Schopfheim, Baden-Württemberg. După terminarea studiilor, a fost înrolat în 1961, ca recrut în armata germană. După un angajament temporar, a devenit soldat profesionist al armatei germane în cadrul Trupeilor de tancuri.*

De la comandant de pluton a trecut prin toate funcțiile de conducere până la comanda unei divizii de tancuri. În acest timp, el a participat la formarea generală a personalului la Colegiul Comandă și Stat Major din Hamburg. La nivel național, el a fost șef al Direcției Informații Militare.

În perioada cât ministrul Apărării a fost Dr. Manfred Wörner, el a lucrat la interfața politico-militară și, printre altele, s-a implicat în pregătirea a două cărți albe ale apărării. Dieter Farwick a câștigat experiența internațională ca participant la cursul de un an la Royal Defense College din Londra.

În anii 9, a fost angajat timp de patru ani, șef al operațiunilor în cadrul fostului sediu NATO al Europei Centrale. El a avut un rol esențial în dezvoltarea programului NATO „Partnership for Peace”.

A trecut în rezervă cu gradul de general de brigadă. Ca ofițer activ și ulterior, a publicat mai multe cărți și numeroase articole pe teme de politică de securitate și forțele armate.

Sub oblăduirea Moscovei, Binomul controlează Chișinăul.

Urmează Tiraspolul

Dr. Dan DUNGACIU

Întrebarea fundamentală pentru cei care doresc să înțeleagă cu adevărat ce se petrece la Chișinău este următoarea: De același autor

Manipularea prin tăcere a presei ruse Ungaria la Trianon. Dezinformare strategică și război informațional Noi generații de experți LARICS Analiză realizată de Dan Dungaciu* Dacă Vladimir Plahotniuc și actuala guvernare joacă împotriva Rusiei, pro-european și sub aripă americană, cum se face că după episodul scandalos de anulare a rezultatelor alegerilor pentru primăria Chișinăului, Moscova oficială și presa rusă (deopotrivă din Federația Rusă și din R. Moldova) au tăcut mîlc? Nu doar că nu au spus nimic și nu au fructificat cea mai bună oportunitate să îl anihileze public pe „dușmanul numărul unu Vladimir Plahontniuc”, ba chiar au lăudat realizările guvernului și măsurile acestuia. (Analiza presei ruse va apărea în curând pe Larics). Ba mai mult, în timp ce liderul PD se lăuda la Washington cu succesele sale privind combaterea propagandei ruse, sputnik.md, filiala din Chișinău a rețelei mondiale de propagandă a Rusiei este sub controlul său și în campania electorală pentru alegerile din Chișinău a susținut-o pe Silvia Radu, candidata „sub acoperire” a aceluiași Plahotniuc. Încă odată: narațiunea predominantă era – mai este – că guvernarea Filip de la Chișinău, bazată pe majoritatea furnizată de Partidul Democrat condus de Vladimir Plahontniuc, este anti-Dodon, deci pro-europeană, pro-americană, pro-românească și, pe cale de consecință, împotriva Rusiei și a vectorului eurasiatic. Se pare însă că singura care nu știe asta este... Rusia! Căci dacă ar fi știut, cum ar fi putut să rateze cea mai formidabilă șansă să lovească guvernarea „inamică” de la Chișinău, să o compromită public și, alături de ea, să compromită în ochii cetățenilor din R. Moldova, dar și a europenilor și americanilor, o

guvernare care fraudează alegerile într-un mod nemaivăzut nici măcar în fosta URSS? Dar Rusia a tăcut. De ce? Aceasta este întrebarea! Căci e ceva putred de tot în Republica Moldova... Și aici nu e vorba despre mofturile unor cârcotași de la București – sabotorii micii republici și ai marii politici marii politici externe a României! - care așteptau ca minim semn de bunăvoință pentru girarea în orb a regimului Plahotniuc măcar o menționare oficială la Chișinău, fie și în treacăt, a faptului că anul acesta e, totuși, Centenarul Uniunii tuturor românilor, inclusiv al basarabenilor. E vorba despre ceva mult mai grav. Și cei care s-au făcut și se fac în continuare că nu văd asta nu mai au, în realitate, nicio scuză după 25 iunie 2018, data la care Curtea Supremă a Republicii Moldova a invalidat alegerile pentru funcția de primar de Chișinău. Să vedem despre ce e vorba. R. Moldova face ceea ce nu au făcut nici Rusia, nici Belarus. Ca să înțelegem gravitatea a ceea ce s-a petrecut la Chișinău, imaginați-vă următoarea scenă. Faimosul dizident rus Alexey Navalny câștigă în alegeri de nimeni contestate primăria Moscovei. Este felicitat de oponentul său, OSCE declară alegerile corecte etc. Numai că, Vladimir Putin, ascuns în spatele justiției absolut independente – în fosta URSS justiția nu e independentă, e absolut independentă! – invalidează alegerile. Pur și simplu. Cu un argument uluitor, respectiv numărul de like-uri pe care le-ar fi generat un îndemn la vot al candidatului opoziției în weekendul premergător alegerilor. Cum ar fi reacționat Bucureștiul la un asemenea episod? Întrebare retorică, evident. Dar ce trebuie să înțelegem din acest exemplu rusesc imaginar este că, păstrând proporțiile, tocmai așa ceva s-a petrecut, sub ochii noștri, la Chișinău! Într-un stat care a semnat un Acord de Asociere cu UE, a obținut liberalizarea vizelor și pe care Bucureștiul l-a girat tot acești ani (aproape) necondiționat. Ce s-a petrecut acolo este fără precedent inclusiv pentru spațiul fost sovietic. Nici Rusia nici Belarus nu au făcut vreodată așa ceva. Acolo strategia este să oprești candidații potențial periculoși înainte de a intra în alegeri, în niciun caz după ce aceștia au câștigat! La Chișinău s-a mers, iată, mai departe. Cel mai departe. „Explicațiile” care s-au vânturat ulterior prin presa de la Chișinău sunt ridicole și descalificante. Una ține

de o teorie a conspirației prin care Andrei Năstase ar fi fost folosit de ruși ca să destabilizeze situația din RM, fie că acesta ar fi fost sau nu conștient de rolul pe care îl joacă, alta că așa numita „mafie imobiliară” ar fi blocat ascensiunea lui Năstase, de teama unor afaceri oneroase care urmau să fie dezvăluite și demantelate. Evident că nimeni nu a crezut în ele. Dacă ar fi crezut, primul gest al guvernării și a lui Vladimir Plahotniuc ar fi fost o invitație la o dezbatere reală, sinceră, cu Andrei Năstase și liderii opoziției, pentru că, nu-i așa, avem la Chișinău o problemă mai mare decât orice – Rusia sau mafia imobiliară -, care ne compromite pe toți, iremediabil. Deci trebuie să luptăm cu toții împotriva ei. O asemenea discuție nu a avut loc. Și nici nu va avea, pentru că asemenea „explicații” pentru invalidarea alegerilor sunt lipsite complet de fundament, cel puțin până în momentul acesta. În plus, după atâtea deplasări externe, inclusiv la Washington, articole publicate pe diverse site-uri – minore, e drept – prin care Vladimir Plahotniuc acreditează ideea că el controlează totul în republică, cum poți să explici că rușii sau „mafia imobiliară” îți fraudează alegerile de sub nas? Tu unde erai? Prin urmare, fie că ți-ai mințit partenerii - adică tu nu controlezi de fapt nimic - fie că aserțiunile opoziției și nu numai legate de implicarea puterii politice în justiția din RM sunt valide. Terțiul este exclus. În plus, mai trebuie consemnat aici un element deloc de neglijat în argumentația pe care Larics o face de aproape un an de zile apropo de existența Binomului Plahotniuc-Dodon. Precum Moscova și presa rusă, președintele Igor Dodon – și el, chipurile, dușman de moarte al guvernării - tace tot asurzitor în legătură cu invalidarea alegerilor, în sensul că nu acuză guvernarea, nici măcar Partidul Democrat, ca să nu mai spunem de Vladimir Plahotniuc, nume pe care oricum nu îl rostește niciodată. Într-o postare pe FB scrie cu falsă revoltă: „Tot ce se întâmplă acum este rezultatul guvernării eurounioniștilor pe parcursul a nouă ani”. Ca de obicei, pentru Igor Dodon adversarii sunt generic, nu au nici nume nici prenume, nici măcar nume de partid. Cum vine asta? Nu este Igor Dodon liderul Partidului Socialiștilor care în toamnă va intra în campanie pentru alegeri parlamentare și se va război pentru locuri în Parlament inclusiv cu

partidul de guvernare? Atunci de ce tace? De ce nu își atacă adversarii politici? Pe cine menajează? De fapt, precum Moscova și presa moscovită, președintele RM menajează un singur lucru, și acesta este Binomul Plahotniuc-Dodon. Binomul Plahotniuc-Dodon care conduce R. Moldova. Europa se leapădă de Chișinău... Spre deosebire de România, care continuă să gireze „parcursul european al RM” și după invalidarea alegerilor de la Chișinău, UE și America au reacționat dur. La Parlamentul European, într-o sală dezolant de goală - ceea ce indică limpede nu lipsa de interes față de speța discutată ci lipsa crasă de interes față de R. Moldova - deputații europeni au pus în discuție, la propunerea popularilor, situația din republică. Într-o companie selectă: Moldova, Somalia și Burundi. Rezultatul a fost o Rezoluție dură cu privire la criza politică din RM, dură, mai dură chiar și decât cele de pe vremea comuniștilor, susținută de 343 europarlamentari, care „îndeamnă Comisia să suspende orice plăți prevăzute de asistență macrofinanciară (AMF) pentru Moldova; consideră că orice decizie privind plățile viitoare ar trebui să aibă loc numai după alegerile parlamentare planificate și cu condiția ca acestea să aibă loc în conformitate cu standardele recunoscute la nivel internațional și să fie evaluate de către organisme internaționale specializate, și să fi fost îndeplinite condițiile AMF”. Mai mult, Parlamentul solicită Comisiei „să suspende sprijinul bugetar pentru Moldova, utilizând precedentul din iulie 2015, când o astfel de suspendare a avut loc în urma crizei bancare; consideră că mecanismul de suspendare a sprijinului bugetar al UE ar trebui să fie aplicat ca o reacție la invalidare alegerilor pentru funcția de

primar al Chișinăului și că acesta ar trebui să includă o listă de condiții care trebuie să fie îndeplinite de către autoritățile moldovene, printre care să se numere validarea alegerilor din Chișinău și derularea de investigații orientate spre rezultate concrete și complet transparente, precum și recuperarea activelor și urmărirea penală a făptașilor, în caz de fraudă”. După cum indică limpede textul Rezoluției, nu e vorba despre „suspendarea” ajutorului financiar – cum fals acreditează astăzi puterea din RM -, ci despre anularea lui, căci condiționalitățile prezente în text nu vor fi îndeplinite niciodată de către autoritățile de la Chișinău. La rândul lor, Statele Unite monitorizează procedurile judiciare în curs de desfășurare pentru invalidarea rezultatelor alegerilor primăriei din 3 iunie de la Chișinău, după cum se indică într-o declarație a Departamentului de Stat al SUA: „Sfințenia alegerilor reprezintă fundamentul oricărei democrații și trebuie să respecte normele internaționale. Ne așteptăm ca guvernul moldovean să garanteze un proces transparent al instanței fără intervenție politică. În cazul în care se constată nereguli, solicităm tuturor părților să le abordeze într-un mod care respectă statul de drept și principiile democratice ale guvernării, inclusiv voința poporului exprimată prin alegeri”. Chișinăul se leapădă și el? Chișinăul ripostează cu țâfnă. Premierul reacționează patetic, incorect și inadecvat: „Banii care urmau să ajungă în R. Moldova din partea UE, e vorba de 34 de milioane de euro, erau destinați pentru îmbunătățirea alimentației copiilor din grădinițe și școli, precum și pentru majorarea salariilor cadrelor didactice. Dar noi vom acumula mai multe resurse la buget și vom face asta din sursele proprii”. Evident, afirmația cu „alimentația copiilor din grădiniță” arată o strategie evidentă a guvernului de a contracara rezoluția cu apelul – ieftin - la emoție. Fondurile europene nu aveau destinația clară pe care o sugerează, manipulatoriu, premierul RM. Dar e interesantă atitudinea în sine și mesajul transmis populației: UE ne taie banii care urmau să ajungă la copii și cadre didactice... Dar noi, guvernul, vom face asta și fără ajutorul Europei! Premierul se întâlnește cu ambasadorii, aceștia dau un comunicat după întrevedere, unde își exprimă nu doar îngrijorarea, dar vorbesc explicit și despre

datoriile pe care RM le are față de UE și normele ei de drept. Guvernul moldovean reacționează iritat și trimite versiunea lui asupra întâlnirii, cu o precizare uimitoare: „În completarea comunicatului distribuit ieri presei de către Delegația Uniunii Europene la Chișinău, privind întâlnirea dintre prim-ministrul Pavel Filip, șeful Delegației UE, Peter Michalko, și ambasadorii țărilor UE, Guvernul vine cu unele precizări, care în mod neașteptat lipsesc în comunicatul respectiv, unde întrevădarea este redată făcându-se referire doar la informația expusă de către una dintre părți (subl. N.)”. Adică ambasadorii UE la Chișinău dau mesaje distorsionate și vădit anti-guvernamentale! Și asta nu e tot. Premierul Pavel Filip, care declara deunăzi că România, alături de Rusia, destabilizează republica, a declarat ulterior că „unii reprezentanți ai Uniunii Europene” i-au scris SMS-uri în care îi transmit să intervină în validarea alegerilor din Capitală! Mai mult decât atât, în unul din mesaje ar fi primit și un ultimatum de două zile. O asemenea poziție publică a susținut și speakerul RM, Andrei Candu. Însuși Vladimir Plahotniuc, după decizia definitivă a Curții Supreme de Justiție de anulare a alegerilor, a declarat într-un interviu că „Este straniu că s-a sancționat agitația electorală, dar s-a trecut cu vederea ceva ce cred că este mai grav - încălcarea legii în ce privește folosirea politicienilor străini în alegeri”. El deplora faptul că instanța a respins sesizarea socialiștilor împotriva lui Andrei Năstase pe motiv că acesta a postat pe pagina sa de Facebook mesaje de susținere adresate de Joseph Daul, președintele Partidului Popular European, de Ludovic Orban, președintele PNL și de primari din România. E clar cine sunt inamicii democrației din republica vecină? În același interviu, Plahotniuc recunoaște practic că anularea alegerilor din Chișinău a fost „crimă cu premeditare”. Întrebat dacă oprirea finanțărilor din UE va afecta bugetul Republicii Moldova, Plahotniuc a răspuns că „Fiind și an electoral, noi am prevăzut posibilitatea ca aceste sume să fie amânate sau anulate și dacă nu ar fi apărut invalidarea alegerilor din Chișinău, pentru că înțelegem cu toții anumite mișcări politice și posibile interese. Am identificat soluții alternative la aceste finanțări încă de la începutul anului. De aceea, nu se pune problema ca moldovenii să ai-

bă de suferit financiar de pe urma unor astfel de decizii”. Cea mai surprinzătoare declarație a liderului PD este însă aceasta: „Vom revedea și reformele aflate în implementare. Ele vor fi duse la un bun sfârșit. Doar că noi le vom prioritiza, reieșind deja din nevoile principale ale oamenilor, și nu neapărat reieșind din condiționalitățile diferitelor acorduri, cum a fost până acum”. Bate șaua ca să priceapă iapa! Chiar dacă nu a făcut referire directă la Acordul de Asociere cu UE, liderul PD a trimis un mesaj clar. Aceste acorduri, inclusiv acesta, nu se referă la „nevoile principale ale oamenilor”, deci pot fi puse între paranteze, chiar ignorate. Prevalează „interesele cetățenilor”, pe care, evident, le vor defini guvernarea, și nu Europa sau America, nerecunoscătoare față de eforturile Chișinăului și manipulate de lideri oportuniști care vor răul republicii și lasă, vorba premierului Filip, copii de grădiniță fără hrană și profesorii fără salarii... Dincolo de notele patetice și manipulare, o asemenea tensiune, acuzații reciproce și afirmații cu iz de șantaj la adresa UE sunt fără precedent în R. Moldova. Nu numai că Chișinăul nu a dat înapoi după rezoluția Parlamentului european, dar a intrat chiar într-o confruntare aproape pe față cu Bruxellesul. Ce urmăresc, de fapt, Binomul și Rusia la Chișinău? Și revenim acum la întrebarea din plecare. Ce se întâmplă acolo? Care au fost mizele deciziei de invalidare a alegerilor de la Chișinău? Principala miză este politică, implicit geopolitică. În primul rând, demisia lui Dorin Chirtoacă și, mai ales, victoria lui Andrei Năstase la Chișinău au devenit o veritabilă miză personală la Chișinău. Păstrând proporțiile, ceva de genul victoriei lui Alexey Navalny la Moscova. Și așa ceva era intolerabil și inadmisibil pentru cel care conduce republica. Adică cel mai puternic om din republică nu îl poate împiedeca pe cel mai vocal dușman al său să preia Chișinăul? Atunci înseamnă că nu e, de fapt, puternic... Dincolo de mizele personale, avem de-a face însă cu un răspuns geopolitic. Prin invalidarea alegerilor, PD, adică Vladimir Plahotniuc, a transmis tuturor un mesaj clar, fără echivoc, după care nicio alianță așa zis europeană dintre PAS, Platforma DA și PD la alegerile parlamentare din noiembrie nu mai este posibilă. Această coaliție „potențială” a fost susținută tacit sau explicit pe ambele maluri ale Atlanticu-

lui (dar și pe malurile Dâmboviței). Ar fi fost inevitabilă pentru izolarea socialiștilor și a lui Dodon, se spunea, chiar dacă combatanții (referința era la Maia Sandu și Năstase) nu și-o pot asuma public și nici nu și-o doresc de fapt. Dar nu vor avea încotro. Spre asta s-ar fi mers, singura versiune acceptată de „Vest” pentru izolarea socialiștilor. Și, cu mâinile la nas, cei trei ar fi trebuit să semneze. Asta era speranța tacită a celor care ne tot sugerau că opoziția din stradă nu trebuie să se radicalizeze, să lase ușile deschise, să nu mai combată „Binomul”, Oligarhul etc. etc. Că până la urmă tot cu el vor trebui să guverneze... Ei bine, toate calculele acestora, naive cum erau, sunt acum istorie. Istorie credulă, prostuță, infantilă, dar istorie. Astăzi, după invalidarea alegerilor pentru Primăria Chișinăului, mesajul lui Vladimir Plahotniuc este evident: asemenea coaliția este imposibilă. Ea nu se face pentru că acum e de neconceput. Ruptura e prea adâncă, e profundă, e irepresibilă. Plahotniuc a ars toate punțile cu Sandu sau Năstase. Și a făcut-o public, cu flacăra mare, să o vadă toți și să o înțeleagă. Un capitol s-a închis. Și un tip de presiune tacită, dar iritantă, pe PD, s-a oprit. În condițiile în care șansele opoziției neparlamentare (PAS și DA) să ia peste 50% sunt în acest moment minime – inclusiv grație schimbării legii electorale pe care tot Binomul Plahotniuc-Dodon a impus-o - singura variată de coaliție a rămas Binomul, plus independenței, care va supraviețui și după alegeri. Mesajul puterii de la Chișinău acesta este: vă place sau nu vă place, asta este. De acum înainte trebuie să admiteți cu toții că altă variantă nu e, opoziția e prea slabă să ia majoritatea, mai ales că vom face totul să o slăbim în continuare (nu vă uitați doar la Chișinău, că loviturile vor fi și în teritoriu, doar că despre acelea nu vorbește nimeni!). Miza politică, respectiv menținerea Binomului la guvernare și după alegerile parlamentare, este, de fapt, geopolitică. Invalidarea alegerii primarului de Chișinău și menținerea unei stări de beligeranță cu UE din partea Chișinăului nu face decât să confirme ceea ce Larics a spus-o de multă vreme. Sarcinile ultime ale Binomului sunt geopolitice, respectiv „soluționarea” chestiunii transnistrene care astăzi nu se poate face decât în favoarea Federației Ruse. Adică transnistrizarea, care se pregătește,

treptat, sub ochii noștri: cedările masive de suveranitate ale RM în raport cu Transnistria, validarea prezenței armatei ruse în RM prin recenta rezoluție votată la ONU prin care, de fapt, se legalizează trupele ruse din RM (respectiv așa ziși pacificatori consfințiți în Acordul din 1992, chestiune la care vom reveni într-un material separat) etc. etc. Dar transnistrizarea, care se numește la Chișinău „reintegrării țării” se poate face – și Moscova știe bine asta - doar cu o majoritate consistentă la Chișinău (majoritate constituțională), capabilă să modifice legislația deja votată și să impună una nouă, adecvată „reintegrării”. Binomul plus independenței vor fi aceea majoritate. Aceasta este miza lor reală, asumată, interiorizată, nu „integrarea europeană”. Soluționarea chestiunii transnistrene ar fi pentru ei câștigarea atât al biletului de intrare în Istorie, cât și celui care le asigură onorabilitatea de azi. Așa se explică și tăcerile stupefiantе ale Federației Ruse, aparent inexplicabile, și menajamentele lui Igor Dodon față de guvernare, și perpetuarea Binomului Plahotniuc-Dodon și insurgența recentă a Chișinăului față de Europa, care, prin mesajul lui Vladimir Plahotniuc, transformă Acordul de Asociere în ceva opțional sau chiar împotriva „intereselor cetățenilor” republicii... Un lucru trebuie să devină limpede. Cei care îl țin de mână astăzi pe Vladimir Plahotniuc, trebuie să înțeleagă că, după invalidarea alegerilor din Chișinău, cu cealaltă mână îl țin pe Igor Dodon...

Articol publicat inițial de LARICS și republicat cu acceptul autorului.

Dan Dungaciu este Director al Institutului de Studii și Relații Internaționale al Academiei Române, membru în Consiliul de Experți LARICS.

În Ucraina de azi este mare nevoie de aplicarea a două principii de bază - statul de drept și inevitabilitatea sancțiunii

**Interviu exclusiv pentru Pulsul Geostrategic
cu dl Victor Chumak, candidat la președinția
Ucrainei, 27 iulie 2018**

Situația politică internă din Ucraina rămâne în continuare tensionată, fiind influențată de perspectiva alegerilor de anul viitor. Demersurile legislative curente au o semnificație duală, fiind destinate atât pentru a îndeplini condițiile necesare asigurării stabilității financiare prin sprijinul extern, cât și pentru asigurarea poziționării favorabile a actualei puteri, indiferent de evoluțiile situației politice și sociale interne.

Economia Ucrainei se află într-un proces de redresare. În anul precedent, PIB-ul a înregistrat o creștere de 2,5%, în timp ce previziunile arată o potențială creștere de 3 procente pentru acest an. Inflația se menține la un nivel ridicat, în 2017 având o medie de 14,4%. Moneda națională s-a depreciat, media fiind de 24,6 UAH per USD. Ucraina și-a diminuat semnificativ schimburile comerciale cu F. Rusă, nefiind însă capabilă să elimine complet dependența economică de aceasta, în special în sectorul energetic.

Economia Ucrainei este dependentă de creditorii internaționali, inclusiv în calitate de garantori ai stabilității fiscale. În aprilie 2017, Ucraina a primit a patra tranșă FMI în cadrul programului EFF (Extended Fund Facility); după acel moment, finanțarea FMI în cadrul acestui program a fost sistată. Principalele cerințe ale FMI în raport cu Ucraina sunt: reformarea sistemului de pensii, suspendarea moratorului cu privire la vânzarea pământului, privatizare la scară largă și eforturi sporite în domeniul anticorupției. Aceste cerințe credem că au impact semnificativ asupra sistemului oligarhic din Ucraina.

Pulsul Geostrategic (P.G.): În contextul campaniei electorale care credeți că sunt perspectivele executării de operații ofensive (de ambele părți) și ale Operației Forței Întrunite (fosta Op. C. Te-

ro.). Cum vedeti Dvs. harta Ucrainei în anul 2019 și în perspectiva anilor viitori ?

Victor Chumack (V.C.): Cred că operațiile militare în Est se pot transforma, în mod excepțional, într-un conflict de mare intensitate în situația în care alegerile prezidențiale sunt câștigate de un candidat care nu face parte din actualul establishment politic. Putin poate face asta pentru a arăta cu claritate încă din primele zile ale președinției că problema Estului și cea a Crimeii vor domina în mod constant atât politica internă cât și politica externă a Ucrainei. El va influența, de asemenea, fiecare măsură și fiecare acțiune a Președintelui.

Cu toate acestea, harta țării nu se va modifica în mod semnificativ.

P.G.: În perspectiva intervalului de timp august 2018 – martie 2019, mulți politicieni occidentali, dar și ucrainieni sunt îngrijorați de posibilitatea dezvoltării unor operații de tip hibrid de către Federația Rusă împotriva Ucrainei. Cum evaluați Dvs. intensitatea posibilelor știri false (fake news) referitoare la Ucraina, pe timpul campaniei prezidențiale din țara Dvs.? Care vor fi candidații dezavantajați de Moscova și de ce?

V.C.: Fără îndoială că războiul informațional va continua cu o intensitate și forță reînnoite. Având ocazia să lanseze știri false, Moscova își va promova cei mai avantajoși candidați ai săi

(Boyko, poate pe Vilkul sau, posibil, pe Medvedchuk) și va discredita toți candidații prooccidentali — Hrytsenko, Sadovyi și alții.

P.G.: Care apreciați că este rolul oligarhilor în sprijinul candidaților la alegerile prezidențiale. (De ex., I.TIMOȘENKO beneficiază de sprijinul lui Arsen AVAKOV, ministrul de interne și al unor oligarhi cu notorietate care pot contribui atât financiar cât și mediatic - prin trusturile media pe care le controlează- la promovarea imaginii sale).

V.C.: Cu siguranță că oligarhii vor face tot posibilul să ajungă (încă din primul moment) la o înțelegere cu candidații cu cele mai ridicate evaluări legate de conservarea modelului economic și politic existent. Eu denumesc acest lucru drept “cleptocrația oligarhică”, care se bazează pe proprietatea de tip monopol în economie, pe pârgurile monopoliste de influențare a deciziilor

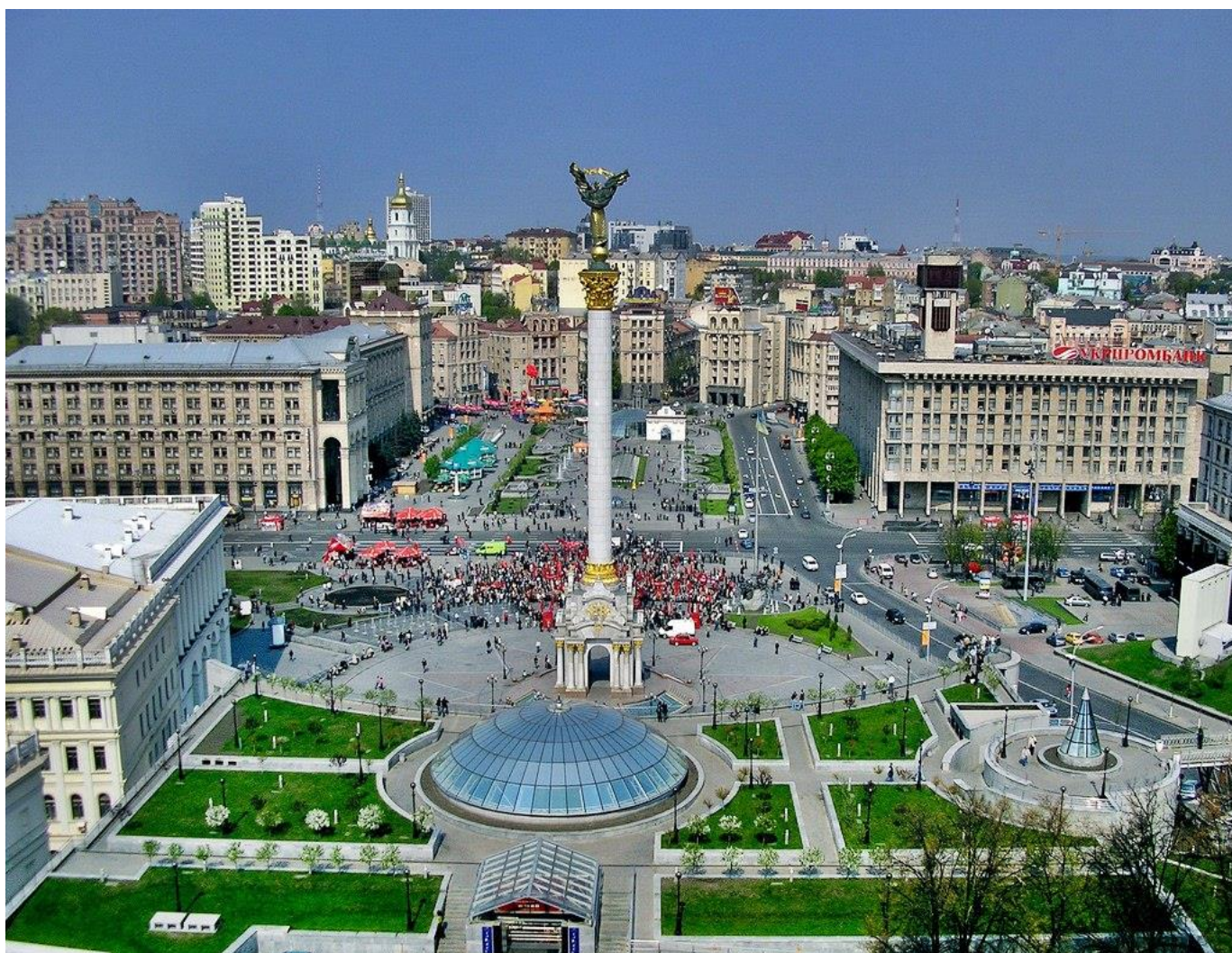
politice și pe monopolul asupra media.

Acest lucru este valabil nu numai în cazul lui Timoșenko cât și al altor candidați care vor avea șansa de a câștiga alegerile din februarie-martie 2019.

Cum spune și proverbul, ei nu-și vor pune toate ouăle într-un singur coș.

P.G.: Într-o statistică a atașamentului cetățenilor statelor UE la valorile Uniunii se indică faptul că letonii și românii sunt cei mai atașați de valorile acestei organizații, cu scoruri de favorabilitate situate în jurul a 80 %. Care este percepția Dvs. legată de nivelul de atașament al ucrainenilor la valorile UE ?

V.C.: Pentru a susține valorile, trebuie să trăiești cel puțin un an acolo unde acestea funcționează. Cum arată, într-adevăr, “valorile europene

ne” cunosc numai ucrainenii care au trait sau trăiesc în Europa. Ceilalți bănuie doar. În acest moment, este o mare nevoie de aplicarea a două principii de bază — statul de drept și inevitabilitatea sancțiunii. Aplicarea acestor principii este susținută de aproape toată populația țării.

P.G.: *Cunoașteți aprecierile marilor cancelarii europene și nord-americane referitoare la Nord Stream II (conducta ce leagă exclusiv Germania de Federația Rusa). Ce impact credeți ca are acest proiect asupra sistemelor de conducte ce traversează Ucraina, din perspectivă strategică?*

V.C.: Acest proiect nu are nimic de-a face cu economia. Este unul prin excelență politic. Germania nu este prea interesată de livrările americane de gaz lichefiat în Europa, în timp ce Rusia are interesul de a reduce tranzitul prin Ucraina. Iar Nord Stream II se află exact la intersecția acestor interese.

Țările europene trebuie să înțeleagă că în strategiile rusești, vectorii energetici sunt arme care de-abia așteaptă să fie folosite.

P.G.: *Știu că trecutul recent v-a găsit în poziții importante ale Grupului de relații interparlamentare SUA – Ucraina, sau în dialogul Ucraina – Adunarea Parlamentară NATO. Din această perspectivă, cum vedeți viitorul relațiilor NATO – Ucraina, după Summitul din 11-12 iulie de la Bruxelles și cum apreciați puținătatea referirilor la Ucraina în recenta întâlnire dintre președinții rus și american, la 16 iulie 2018, de la Helsinki ?*

V.C.: Cred că Ucraina va deveni membru NATO. Momentul va veni numai când ne vom fi făcut partea de activități ce ne revine: am finalizat dezoligarhizarea, am construit instituții democratice transparente și am lichidat corupția. Momentul va depinde foarte mult de rezultatele viitoarelor alegerilor prezidențiale.

P.G.: *Care este evaluarea Dvs. în legătură cu trecutul și viitorul “factorului” Saakashvili în societatea ucraineana de astăzi ?*

V.C.: Mikheil însuși a simțit înșelăciunile oligarhice și a deschis ochii societății asupra motivelor pentru care oligarhii nu vor reformatori adevărați. Au nevoie de aceștia doar drept paravan în spatele căruia vor continua să urzească modalități ilicite de a îmbogăți anumiți politicieni și oligarhi. El va reveni în țară și, cel mai probabil, va fi în continuare un activ actor politic.

P.G.: *Am citit cu mare atenție evaluările Dvs. publice referitoare la corupția din Ucraina, în general, și la cea din cadrul forțelor armate, în particular. Cum vedeți contracararea acestor aspecte?*

V.C.: Prin consens oligarhic, este imposibil să stârpești corupția într-un anumit domeniu. Corupția poate fi învinsă dacă există reguli clare și inteligibile, standarde și proceduri, instituții eficiente dar și voință politică din partea conducerii țării. Am îndeplinit primele două condiții dar, până la îndeplinirea celei de a treia, mai este cale lungă. Actuala conducere politică, personalizată de președintele-oligarh, nu este interesată să schimbe regulile jocului. Nu are voința politică de a învinge corupția.

P.G.: *În lumina evenimentelor militare din 2008 și 2014, din Georgia și Ucraina, cum apreciați “proiectul” Moscovei referitor la reunificarea factorului slav?*

V.C.: Scopul obsesiv al lui Putin este recrearea Uniunii Sovietice, indiferent de forma acesteia asigurând, însă, dominanța intereselor rusești. Pe cale de consecință, politica de a acapara toate teritoriile va continua să domine acțiunile Rusiei.

P.G.: *Dacă ați fi rugat să analizați conceptele “Intermarium” și “Inițiativa celor Trei Mări”, care ar fi punctul Dvs. de vedere ? De ce?*

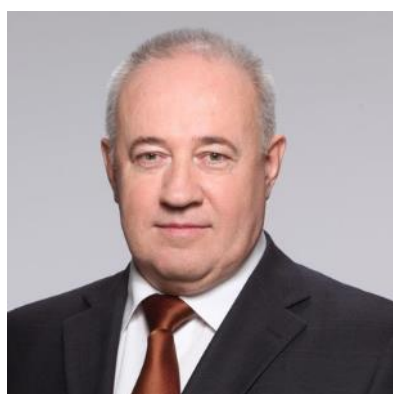
V.C.: Cred că astfel de inițiative regionale sunt foarte utile: cel puțin din punctul de vedere al coordonării politicilor acestor țări de contracarare a amenințărilor hibride din partea Rusiei.

P.G.: Cum vedeți evoluția Peninsulei Crimeea după hiper-înarmarea acesteia și a finalizării marilor proiecte de investiții strategice ale Federației Ruse în această regiune a Ucrainei?

V.C.: Crimeea va reveni cu certitudine în Ucraina și, nici hiper-înarmarea și nici podul Crimeii nu vor împiedica acest lucru. Totul va depinde de strategiile viitoare ale conducerii ucrainiene după alegerile din 2019. Dacă vor exista strategii, vor veni și rezultate. Dacă nu vor exista strategii, aceasta va depinde de viitorii politicieni.

Vă mulțumim foarte mult pentru timpul acordat, vă dorim succes în demersul Dumneavoastră pentru independența și prosperitatea Ucrainei și vă rugăm să ne promiteți că, după câștigarea alegerilor prezidențiale, primul interviu pentru media internațională va fi acordat, în exclusivitate, Pulsului Geostrategic.

Pentru conformitate, interviu realizat de Corneliu Pivariu.

Viktor CHUMAK

Liderul Mișcării “Valul”, parlamentar, Vicepreședinte al Comisiei pentru Prevenirea și Combaterea Corupției din Verkhovna Rada.

S-a născut la 5 iunie 1958 la Khmelnytskyi. Tatăl — căpitan de poliție, mama — bucătar. A urmat, la fel ca și tatăl său, care a participat la întregul Război Mondial, Înalta Academie de Artilerie de la Khmelnytskyi pe care a absolvit-o în 1981.

În perioada 1981–1992 a fost înrolat în Forțele Armate ale URSS în Kamciatka, Belarus și Turkmenistan.

În 1990 a fost admis la Facultatea de Drept a Universității de Stat Taras Shevchenko din Kiev (cursuri fără frecvență), pe care a absolvit-o în 1995.

În 1992 a revenit în Ucraina și s-a angajat în procesul de creare a Serviciului de Pază a Frontierei al Ucrainei independente. Până în 1999 a lucrat la Academia Națională a Serviciului de Pază a Frontierei, la vremea respectivă singura instituție care pregătea paza frontierei, după care a fost șeful Departamentului de Drept Militar al Academiei.

În 2000 a fost transferat la Kiev, unde a condus Direcția Juridică a Comitetului de Stat pentru Protecția Frontierei de Stat a Ucrainei. În calitate de lider și participant la grupurile de lucru, a luat parte la pregătirea și redactarea a 11 legi ale Ucrainei. Membru permanent al delegației Ucrainei la negocierile cu UE în legătură cu Planul de Acțiune UE - Ucraina.

A luat parte la negocierile legate de facilitarea vizelor și de readmisie. A gestionat în mod nemijlocit elaborarea și susținerea noii legi privitoare la Serviciului de Pază a Frontierei, care a pus bazele reformei Serviciului de Protecție al Frontierei.

În anii 1999 și 2000 a câștigat Competiția Națională a Ucrainei pentru cea mai bună realizare profesională — “Avocatul Anului”.

Schimbările politice din 2004 au încetinit procesul de negocieri legate de integrarea europeană. Întrucât nu a dorit să “stea cu mâinile în sân” în condițiile în care avea gradul de General Maior, a părăsit serviciul public pentru sectorul privat.

În perioada 2004–2009 a fost expert, Director pentru Analize Politice și Programe de Securitate, Director al Centrului Internațional pentru Studii Politice. În 2010, împreună cu oameni cu idei si-

milare, a creat un nou centru de analiză — Institutul Ucrainian pentru Politici Publice.

În 2012 a câștigat alegerile pentru Verkhovna Rada ucrainiană în circumscripția 214 (sectorul Dniproviskyi din Kiev) la concurență cu detestatul Oles Dovhyi.

Ca Șef al Comisiei pentru Prevenirea și Combaterea Corupției, a fost unul dintre autorii legii și inițiatorii NABU și NACC, baze de date electronice ale declarațiilor oficialităților și a legilor privind urmărirea penală a înalților oficiali pentru fapte de corupție. Coautor al proiectului de lege care permite accesul la baza de date privind averile și proprietățile imobiliare ale politicienilor și oficialităților. Numai ca urmare a politicii active anticorupție a fost posibilă atenuarea regimului de vize al țărilor Uniunii Europene.

În perioada 2013–2014 a fost membru activ al EuroMaidanului, din prima până în ultima zi a Revoluției Demnității.

În 2014 a fost reales în Verkhovna Rada ucrainiană în același sector din Kiev. A fost Vicepreședinte al Comisiei pentru Prevenirea și Combaterea Corupției. În calitate de independent și neafiliat politic în Verkhovna Rada, a elaborat o serie de legi legate de reforma politică. A fost coautor al noii Legi Electorale, a legii privind inculparea președintelui și a legilor privind reforma constituțională și juridică. A inițiat o investigație cu privire la creșterea ilegală a tarifelor la energie "Rotterdam +".

CAPACITĂȚI COMBATIVE NOI ÎN STRUCTURA FORTELOR TERESTRE CONVENȚIONALE ALE FEDERAȚIEI RUSE

Dr. Octavian DUMITRESCU

În ultimii ani, Federația Rusă a desfășurat mai multe operații militare în care, potrivit informațiilor publice, au fost utilizate proceduri greu de explicat folosind datele științifice cunoscute, ceea ce a făcut să apară mai multe speculații legate de aceste evenimente. Unii analiști asimilează aceste aspecte cu utilizarea de către armata rusă a unor capacități combative asimetrice, alăturându-le conceptual strategiilor războiului hibrid, despre care se discută în special cu referire la conflictul ucrainean. Desigur că este posibil ca intențiile și doctrinele Forțelor Armate ale Federației Ruse să includă unele tactici și proceduri care să ducă la astfel de concluzii, însă conflictele ori acțiunile asimetrice implică mai multe și diverse probleme privind forma și conținutul acțiunilor de luptă, dar mai ales utilizarea unor mijloace mai puțin specifice conflictului militar, fiind preponderent folosite de forțe teroriste, reacționare ori ieșite de sub controlul statului. Pe de altă parte, este important să analizăm proceduri și tehnici bazate pe tehnologii avansate, de mare eficiență care apar în domeniul militar, fără a le asimila unor tipuri anumite de conflict sau acțiune militară. Realitatea conflictelor armate actuale ne va demonstra tipologia căreia îi pot aparține noile moduri de desfășurare a conflictelor armate

În acest sens, aducem în atenția specialiștilor militari noutățile ce apar în diferite tipuri de conflicte și le privim prin prisma analizei de specialitate. Un exemplu poate fi operația aeriană din Siria executată de Federația Rusă pentru bombardarea forțelor opozante președintelui sirian, în cadrul căreia o flotă de bombardiere tip TU-160 a zburat din Rusia până în Siria fără a fi detectate de mijloacele specializate ale altor țări, recunoscute ca fiind suficient de eficiente și avansate tehnologic. Sau cel puțin nu au fost semnalate informații publice referitoare la această operație. Referitor la aceste avioane de

bombardament, oficialități ruse au afirmat că este posibil ca, în viitorul apropiat, Federația Rusă să dezvolte asemenea echipamente. De asemenea, publicația rusă Izvestia a publicat la 9 iunie 2017, intenția specialiștilor militari ruși de a construi noi submarine nucleare din clasele Borei-A și Yasen-M care vor fi dificil de detectat de către mijloacele anti-submarin ale armatelor țărilor membre NATO, datorită unor noi sisteme și echipamente, în special noilor pompe cu zgomot extrem de redus folosite pentru circulația lichidelor de răcire a reactorului și a sistemelor și echipamentelor submarinului, precum și pentru umplerea cu apă a tuburilor de lansare a rachetelor înainte de tragere.

Noile tehnologii care se pare că sunt la dispoziția specialiștilor militari ruși fac parte, probabil, din programe de dezvoltare mai puțin publice și, ca urmare, au luat prin surprindere anumite cercuri interesate de evoluțiile din Federația Rusă ori din spațiul ex-sovietic. În același timp, trebuie să spunem că Forțele Armate ale Federației Ruse au suportat mai multe reforme, în privința doctrinelor, tacticilor, procedurilor și conceptelor folosite în acțiunile militare, a organizării și structurii interne, a dotării și echipării, ori a învățământului, instruirii și educației personalului, în scopul modernizării organismului militar rus. Una din cele mai radicale și cuprinzătoare reforme din cadrul armatei ruse a fost cea proiectată de fostul ministru rus al apărării Anatoly Serdyukov, în perioada mandatului său 2008-2012, prin care, în principal, se urmărea reducerea efectivelor militare ale Rusiei de la 1,3 milioane la 1 milion de oameni, cu prioritate a numărului de ofițeri, în special pentru reducerea cheltuielilor și concentrarea forțelor sub comanda a patru districte militare în locul celor șase districte anterioare, dar și pentru reducerea eșaloanelor de comandă prin renunțarea la eșaloanele divizie și corp de armată concomitent cu întărirea eșalonului brigadă care devenea astfel nivelul tactic de bază în ierarhia combativă militară. Prioritară devenise modernizarea brigăzilor independente,

suficient de bine asigurate cu elemente de sprijin de luptă, astfel ca acestea să corespundă rolului nou în subordinea directă a armatelor ori a districtelor militare și să poată opera în luptă fără sprijin din partea eșaloanelor superioare ierarhic. La vremea respectivă, reforma inițiată de fostul ministru Serdyukov a fost aspru criticată și insuficient susținută financiar, ceea ce a dus mai târziu și la schimbarea acestuia din funcție.

Evoluțiile ulterioare legate de reforma armatei ruse au fost conduse de actualul ministru rus al apărării, Sergey Shoigu, militar de carieră, împreună cu șeful Statului Major General, generalul Gerasimov, care au reconsiderat mai multe părți din reformele preconizate de ministrul anterior al apărării. Principala „reformă” implementată de actuala conducere a Forțelor Armate ale Federației Ruse constă în reintroducerea eșalonului divizie în organizarea și conducerea forțelor terestre ruse, așa că, în prezent, această armată are atât divizii organizate pe regimente cât și brigăzi organizate pe batalioane, ambele eșaloane fiind subordonate de regulă eșalonului armată, iar în anumite situații speciale, corpului de armată. Curiozitatea specialiștilor este atrasă de faptul că unele dintre armatele de arme întrunite, specifice structurii forțelor terestre ruse, sunt organizate exclusiv pe divizii, cu unele brigăzi independente, altele sunt organizate exclusiv pe brigăzi, așa cum se poate vedea în tabele alăturate. Acest aspect poate determina dificultăți în aprecierea corectă a capacității combative a armatei ruse, o mare complexitate a conducerii și a activităților specifice de stat major, dar și greutate în sprijinul de luptă, aprovizionarea cu muniții, echipamente, piese schimb și materiale diferite. Dar putem considera că responsabilii militari ruși au apreciat aceste riscuri și au stabilit măsuri de rezolvare.

În planul securității regionale, situația a devenit mult mai complexă, atât la Marea Neagră cât și la Marea Baltică, complexitate determinată de poziționarea forțelor combatante, în special a celor aparținând Forțelor Terestre ale Federației Ruse. Constatăm că este tot mai vizibilă **concentrarea unor forțe considerabile în Districtele Militare Vest și Sud ale Federației Ruse.** Un studiu recent al *Institutului pentru*

DISTRICTUL MILITAR VEST	STRUCTURI SUBORDONATE
<u>Armata 6</u> <u>Arme Întrunite</u>	• Brigada 138 I. Mo. Ind. • Brigada 25 I. Mo. Ind. • Brigada 9 Art. Ind. Gd. • Brigada 5 Rachete A.A. • Brigada 26 Rachete • Brigada 95 Comandă • Brigada 132 Comunicații • Brigada 51 Logistică • Regimentul 30 Geniu • Regimentul 6 CBRN Ind.
<u>Armata 20</u> <u>Arme Întrunite</u>	• Divizia 3 I. Mo., compusă din – Regimentul 752 I. Mo. – Regimentul 252 I. Mo. – Regimentul 237 Tc. Gd. – Regimentul 99 Art. Autopropulsată – Regimentul 1143 Rachete A.A. – Batalionul 84 Cc. Ind. – Batalionul 337 Geniu Ind. – Batalionul 692 Comunicații Ind. – Batalionul 911 Logistică Ind. • Divizia 144 I. Mo., compusă din – Regimentul 488 I. Mo. – Regimentul 182 I. Mo. – Regimentul 228 Tc. – Regimentul 856 Art. Autopropulsată – Regimentul 1259 Rachete A.A. – Batalionul 1281 Antitanc Ind. – Batalionul 148 Cc. Ind. – Batalionul 686 Comunicații Ind. – Batalionul 295 Logistică Ind. • Brigada 448 Rachete • Brigada 9 Comandă
<u>Armata 1 Tc.</u> <u>de Gardă</u>	• Divizia 2 I. Mo. Gd., compusă din – Regimentul 1 I. Mo. Gd. – Regimentul 15 I. Mo. Gd. – Regimentul 1 Tc. – Regimentul 147 Art. Autopropulsată Gd. – Regimentul 1117 Rachete A.A. – Batalionul 1174 Antitanc Ind. – Batalionul 136 Cc. Ind. – Batalionul 211 Geniu Ind. – Batalionul 47 Comunicații Ind. – Batalionul 1063 Logistică Ind. • Divizia 4 Tancuri Gd., compusă din – Regimentul 12 Tc. Gd. – Regimentul 13 Tc. Gd. – Regimentul 423 I. Mo. – Regimentul 275 Art. Autopropulsată – Brigada 49 Rachete A.A. – Regimentul 538 Rach. A.A. Gd. – Batalionul 137 Cc. Ind. – Batalionul 413 Comunicații Ind. – Batalionul 330 Geniu Ind. – Batalionul 1088 Logistică Ind. – Batalionul 165 Medical Ind. • Brigada 27 I. Mo. Ind. • Brigada 6 Tc. Ind. • Brigada 112 Rachete • Brigada 288 Art. • Brigada 53 Rachete A.A. • Brigada 96 Cc. Ind. • Brigada 60 Comandă Informații • Brigada 69 Logistică Ind.

DISTRICTUL MILITAR VEST (continuare)	STRUCTURI SUBORDONATE
• <u>Flota din Marea Baltică</u>	• Corpul 11 Armată, compus din – Regimentul 7 I. Mo. Ind. Gd. – Brigada 79 I.Mo.Ind.Gd. – Brigada 244 Art. Gd. – Brigada 152 Rachete Gd. – Regimentul 22 Rach. A.A.
• <u>Brigada 336 I. Navală</u>	
• <u>Brigada 202 Rachete A. A. Ind</u>	
• <u>Brigada 79 Art. Reactivă Gd.</u>	
• <u>Brigada 45 Art.</u>	
• <u>Grupul Operativ al Forțelor Armate Ruse din Transnistria</u>	• Batalionul 82 I. Mo. • Batalionul 113 I. Mo. • Batalionul 540 Comandă

Studii de Război (Institute for the Study of War - ISW) intitulat *Postura Militară a Rusiei: Ordinea de bătaie a Forțelor Terestre* (Russia's Military Posture: Ground Forces Order of Battle) analizează situația dislocării unităților din toate Forțele Terestre ale Rusiei, pe districte militare. Studiul constată concentrarea unor forțe importante ale Districtului Militar Vest al Federației Ruse în apropierea frontierei cu Ucraina, care mențin sub presiune starea de conflict în această regiune și asigură din proximitate contracararea unei posibile implicări a forțelor occidentale (NATO, UE). De asemenea, forțe ale aceluiași district sunt responsabile pentru protejarea enclavei Kaliningrad, dispusă între Polonia și Lituania. Subliniem că Districtul Militar Vest are în compunere cele mai puternice unități față de toate celelalte districte: Armata 1 Tancuri de Gardă, Armatele 6 și 20 de Arme Întrunite, ale căror forțe sunt concentrate în apropierea Moscovei, Sankt Petersburg și frontierelor Rusiei cu Ucraina și Belarus, precum și în Transnistria. Dar, în funcție de situația concretă, pot rezolva deficitul de forțe combative dintr-un eventual conflict armat în această regiune.

Apreciem că **Districtul Militar Sud** este al doilea ca importanță strategică în atenția conducerii

politico - militare a Federației Ruse, având în vedere situația instabilă strategic din regiunile în care sunt dislocate forțele acestui district. Potrivit afirmațiilor autorilor studiului ISW amintit mai sus, acest „district este responsabil pentru sprijinul actualului război. Din tabelul alăturat rezultă compunerea de luptă a acestor forțe terestre și pericolul creat de prezența lor în regiunile Mării Negre și Mării Baltice. Dislocarea acestor forțe deoalează strategia și intențiile responsabililor de la Moscova: menținerea conflictului din estul Ucrainei sub tensiune și, prin aceasta, întreținerea ori chiar amplificarea tensiunilor sociale și economice din Ucraina, precum și continuarea posibilelor amenințări strategice asupra țărilor baltice. Rezultă că, indirect, Federația Rusă este pregătită să influențeze situația din regiunile de est ale Ucrainei, să contracareze orice eventuală acțiune de extindere a NATO ori UE spre est și, la nevoie, să poată pune în pericol independența și suveranitatea Țărilor Baltice, în prezent membre ale mai multor organisme europene politice, economice și de securitate.

O succintă analiză a forței combative a districtelor militare ale Federației Ruse arată că regiunile vestice ale teritoriului Rusiei, respectiv cele acoperite de districtele militare Vest și Sud sunt cel mai bine asigurate cu forțe și echipamente militare, chiar dacă aparent numărul de armate, divizii ori brigăzi este comparabil, cel puțin în privința forțelor terestre. De asemenea, trebuie să avem în vedere și diferențele privind capacitățile combative ale entităților structurale - divizii, brigăzi, regimente sau batalioane - din compunerea armatelor, respectiv, aspectele de înzestrare, echipare, instruire și completare cu efective, armamente și echipamente specifice fiecărui district militar.

Un alt aspect semnificativ pentru analiza noastră constă în suprafața teritoriului pe care sunt dislocate forțele districtelor, distanțele mari specifice teritoriului Federației Ruse ce trebuie parcurse în situații de manevre între districte, lungimea regiunilor de frontieră din responsabilitatea acestora, precum și starea infrastructurii din fiecare district militar. În acest sens, este clar că districtele Centru, Vest și Sud sunt avantajate, densitatea localităților importante fiind mare,

DISTRICTUL MILITAR SUD	STRUCTURI SUBORDONATE
Armata 58 Arme Întrunite	• Divizia 42 I. Mo., compusă din – Regimentul 70 I. Mo. Gd. – Regimentul 71 I. Mo. Gd.. – Regimentul 291 I. Mo. Gd. – Regimentul 50 Art. Autopropulsată Gd. – Regimentul 1203 Rachete A.A. • Brigada 19 I. Mo. Ind. (Ossetia de Nord) • Brigada 136 I. Mo. Gd. (Dagestan) • Baza 4 de Gardă (Ossetia de Sud, Georgia), compusă din – Brigada 100 Cc. Ind. (Ossetia de Nord) – Brigada 12 Rachete (Ossetia de Nord) – Brigada 291 Art. (Ingushetia) – Brigada 67 Rach. A.A. (Ossetia Nord)
Armata 49 Arme Întrunite	• Brigada 205 I. Mo. • Brigada 34 I. Mo. Ind. • Regimentul 25 Ind. SPETSNAZ • Brigada 227 Art. • Brigada 1 Rachete Gd. • Brigada 90 Rachete A.A. • Brigada 66 Comandă • Baza 7 Militară (Georgia)
Armata 8 Arme Întrunite	• Divizia 150 I. Mo., compusă din – Regimentul 102 I. Mo. – Regimentul 103 I. Mo. – Regimentul 68 Tc. – Regimentul 163 Tc. – Regimentul 933 Rachete A.A. – Regimentul 381 Art. Autopropulsată • Brigada 20 I. Mo. Gd. Ind. • Baza 102 Militară (Armenia), cu – Regimentul 933 Rachete A.A. • Brigada 439 Art. Reactivă Gd. • Brigada 77 Rachete A.A. • Brigada 28 RBCN Ind. • Brigada 11 Geniu Ind. Gd.
Flota din Marea Neagră	• Corpul 22 Armată (Simferopol, Crimeea), compus din – Brigada 127 Cc. Ind. (Sevastopol) – Brigada 15 Art. Rach. Ind. de Coastă (Sevastopol) – Brigada 126 Apărare de Coastă Ind. (Perevalne) – Regimentul 8 Art. (Perevalne) • Brigada 810 I. Marină (Sevastopol)
Flotila din Marea Caspică	• Batalionul 414 I. Marină • Batalionul 727 I. Marină

iar infrastructura net superioară celei din Siberia ori Orientul Îndepărtat, ca să dăm doar două exemple. Cu certitudine, Districtele Militare Vest și Sud ale Federației Ruse au rolul esențial în confruntarea - deocamdată în limite relativ pașnice - dintre Federația Rusă și Occidentul European și Transatlantic.

Districtul Militar Vest pare să fie cel mai important în atenția responsabililor politico - militari ruși, având în componere cele mai importante forțe militare ruse. Armatele 6 și 20 Arme Întrunite și Armata 1 Tancuri au împreună 3 divizii de infanterie motorizată, 1 divizie de tancuri și 30 brigăzi combative independente de diferite arme (infanterie, tancuri, rachete, rachete anti-aeriene ș.a.), precum mai multe batalioane independente, de diferite arme. În plus, în sprijinul forțelor terestre pot interveni de regulă celelalte categorii de forțe - aeriene, de rachete strategice, spațiale, forțele speciale și cele cu destinație specială (SPETSNAZ), suficient de eficiente pentru a amplifica considerabil capacitățile combative ale forțelor terestre, așa cum sunt prezentate în tabelele incluse în prezentul material.

Revenind la ideea reformei armatei ruse, semnificativ este și faptul că actuala conducere a Forțelor Armate a combinat structurile moderne cum sunt brigăzile cu structuri mai puțin moderne, mai greoaie cum sunt diviziile, atât în privința trupelor de infanterie motorizată cât și a celor de tancuri. O semnificație aparte, foarte importantă, este legată de menținerea structurii și capacităților combative ale Diviziei 76 Asalt Aerian, din subordinea Comandamentului Forțelor de Asalt Aerian, dislocată la Pskov (la aproximativ 35 km, respectiv 20 mile de Estonia), formațiune ce poate acționa rapid în cooperare cu forțele Armatei 6 Arme Întrunite, din a cărei compunere a făcut parte anterior, într-o eventuală operație în această regiune.

Concomitent cu reformarea unor mari unități, în Forțele Armate ale Federației Ruse a avut loc și o amplă redislocare de forțe pentru a le apropia de regiunile mai fierbinți din vestul și nord-vestul teritoriului Federației Ruse. Este vizibilă intenția conducerii strategice a Rusiei de a continua, eventual de a amplifica presiunea asupra Ucrainei și Țărilor Baltice. În acest sens, reorganizările și reformele au fost însoțite de dislocări spre regiunile de vest ale teritoriului Rusiei, iar Armatelor 6 și 20 Arme Întrunite le revine rolul cel mai important pentru o eventuală escaladare a conflictului ucrainean și posibila declanșare a unor acțiuni specifice războiului hibrid în Țările Baltice, precum și pentru eventuala protecție a

DISTRICTUL MILITAR CENTRU	STRUCTURI SUBORDONATE
<u>Armata 2 Arme Întrunite de Gardă</u>	• Brigada 30 I. Mo. Ind. • Brigada 15 I. Mo. Ind. • Brigada 21 I. Mo. Ind. Gd. • Brigada 92 Rachete • Brigada 385 Art. Gd. • Regimentul 950 Art. Reactivă • Brigada 297 Rachete A.A. • Brigada 2 CBRN • Brigada 91 Comandă • Brigada 71 Comunicații • Brigada 105 Logistică Ind.
<u>Armata 41 Arme Întrunite</u>	• Divizia 90 Tc. Gd., compusă din – Regimentul 239 Tc.. – Regimentul 6 Tc. – Regimentul 80 Tc. – Regimentul 228 I. Mo.. – Regimentul 400 Art. Autopropulsată – Brigada 33 Comunicații. • Brigada 35 I. Mo. Ind. Gd. • Brigada 55 I. Mo. (Munte) Ind. • Brigada 74 I. Mo. Ind. Gd. • Baza Militară 201 (Dushambe, Tadjikistan), compusă din – Regimentul 149 I. Mo. Gd. – Regimentul 92 I. Mo. – Regimentul 19 I. Mo. Ind. • Brigada 119 Rachete • Brigada 120 Art. Gd. • Brigada 61 Rachete A.A. • Regimentul 10 CBRN • Brigada 35 Comandă • Brigada 106 Logistică Ind. • Brigada 28 Rachete A.A. • Brigada 29 CBRN Ind. • Brigada 232 Art. Reactivă • Brigada 179 Comandă

enclavei ruse Kaliningrad. Armata 1 Tancuri de Gardă din compunerea Districtului Militar Vest este dislocată în apropierea Moscovei, dar la nevoie componente mai mobile ale acesteia (regimente, brigăzi independente) se pot deplasa spre vest, apropiindu-se de zona de conflict. Desigur că asemenea manevre necesită timp apreciabil din Ucraina, pentru intimidarea Georgiei și posibil a Turciei, precum și combaterea instabilității din Caucaz”. Din tabelul alăturat rezultă forțele terestre din compunerea de luptă a districtului: 3 armate de arme întrunite (A.A.I.), forțele terestre din Flota din Marea Neagră și din Flotila din Marea Caspică, în total 1 corp de armată (în Crimeea), 2 divizii infanterie motorizată, 21 brigăzi independente de luptă (infanterie motorizată, cercetare, rachete și rachete antiaeriene, artilerie ș.a.), 1 regiment SPETSNAZ, precum și bazele militare din Armenia, Ossetia și

Georgia. Menționăm că în primăvara anului 2017, în compunerea acestui district militar a fost constituită suplimentar Armata 8 Arme Întrunite, având comandamentul dislocat în regiunea Rostov, la mai puțin de 120 km (70 mile) distanță de frontiera Ucrainei.

Se remarcă vizibil soliditatea forțelor combative ale districtului, dar și scopurile strategice ale Moscovei de a avea suficiente forțe în proximitatea regiunilor de conflict ori instabile. Dislocarea forțelor din subordinea districtului arată clar destinația acestora. Prezența semnificativă în Caucazul de Nord - o regiune tradițional instabilă - a forțelor principale ale Armatelor 49 și 58 Arme Întrunite, susține afirmația de mai sus: cele 2 brigăzi independente de infanterie motorizată și regimentul SPETSNAZ din compunerea A. 49 A.I. asigură atât stabilitatea (a se citi intervenția, la nevoie) în regiune, cât și posibile manevre spre vest și nord, respectiv spre Ucraina și Crimeea; forțele din compunerea A. 58 A.I. - D.42 I. Mo. este dislocată în Chechenia, brigăzile de infanterie motorizată în Vladikavkaz și Dagestan, baza militară în Ossetia de Sud având unele brigăzi în Ossetia de Nord. Prezența acestor numeroase forțe militare într-o regiune plină de frământări și conflicte mai mult sau mai puțin latente radiază presiune și asupra Georgiei, pentru a nu o lăsa să intre sub influența occidentului, precum și posibile manevre spre zonele mai fierbinți din regiunile de vest ale teritoriului Rusiei.

Districtul Militar Centru compus din 2 armate de arme întrunite este destinat menținerii controlului asupra frontierelor cu Kazahstan, China și Mongolia, precum și pentru întărirea districtelor Vest, Sud ori Est în caz de necesitate. Compunerea districtului include 1 divizie de tancuri, cu 3 regimente de tancuri și 1 regiment de infanterie motorizată, peste 20 brigăzi de infanterie motorizată, de tancuri, rachete, artilerie, rachete antiaeriene ș.a., precum și baza militară din Tadjikistan, cu 3 regimente de infanterie motorizată. Deși nu are o forță combativă comparabilă cu Districtele Vest și Sud, Districtul Militar Centru are importanța sa dată de supravegherea a aproximativ 2000 km (1200 mile) de frontieră cu China, de menținerea unei forțe reduse în apropierea frontierei dintre Afganistan și Taji-

DISTRICTUL MILITAR EST	STRUCTURI SUBORDONATE
<u>Armata 5 Arme Întrunite</u>	• Brigada 70 I. Mo. Ind. Gd. • Brigada 59 I. Mo. Ind. • Brigada 57 I. Mo. Ind. Gd. • Brigada 60 I. Mo. Ind. • Brigada 20 Rachete Gd. • Brigada 305 Art. • Brigada 8 Rachete A.A. • Regimentul 25 CBRN • Brigada 80 Comandă • Brigada 101 Logistică Ind.
<u>Armata 35 Arme Întrunite</u>	• Brigada 64 I. Mo. Ind. • Brigada 38 I. Mo. Ind. Gd. • Brigada 69 Ind, Acoperire • Brigada 71 Rachete A.A. • Brigada 107 Rachete • Brigada 165 Art. • Regimentul 35 CBRN • Brigada 54 Comandă • Brigada 103 Logistică Ind.
<u>Armata 36 Arme Întrunite</u>	• Brigada 5 Tc. Ind. Gd. • Brigada 37 I. Mo. Ind. Gd. • Brigada 30 Art. • Brigada 35 Rachete A.A. • Brigada 103 Rachete • Regimentul 26 CBRN • Brigada 75 Comandă • Brigada 102 Logistică Ind.
<u>Armata 29 Arme Întrunite</u>	• Brigada 36 I. Mo. Ind. Gd. • Brigada 200 Art. • Brigada 3 Rachete • Brigada 140 Rachete A.A. • Regimentul 19 CBRN • Brigada 104 Logistică Ind.
<u>Corpul 68 Armată</u>	• Divizia 18 Art. Mitriliere (Ins. Kurile), compusă din – Regimentul 46 Art. Mitriliere – Regimentul 49 Art. Mitriliere • Brigada 39 I. Mo. Ind. (Sakhalin)
<u>Flota din Oceanul Pacific</u>	• Brigada 155 I. Marină Ind. • Brigada 40 I. Marină Ind. • Brigada 520 Rachete Coastă Ind. • Regimentul 72 Rachete Coastă Ind.

COMANDAMENTUL STRATEGIC COMBINAT ARCTIC	STRUCTURI SUBORDONATE
<u>FLOTA DE NORD</u> (Severomorsk, reg. Murmansk)	• Brigada 61 I. Marină Ind. • Brigada 53 Rachete Coastă Ind. • Corpul 14 Armată, compus din – Brigada 200 I. Mo. Ind. – Brigada 80 I. Mo. Ind. Arctică

kistan, dar mai ales de asigurarea protecției facilităților nucleare subterane aflate probabil în Munții Ural, potrivit studiului ISW. Districtul beneficiază de o infrastructură și de o rețea de transport deficitară pe care Kremlinul intenționează să o îmbunătățească în viitor.

Districtul Militar Est are în compunere Armatele 5, 29, 35 și 36 Arme Întrunite, Corpul 68 Armată și Flota din Oceanul Pacific, care au în total în subordine 36 brigăzi combative (de infanterie motorizată, infanterie marină, tancuri, rachete, artilerie, de rachete antiaeriene, rachete de coastă ș.a.). Responsabilitatea acestui district militar constă în asigurarea frontierelor cu Coreea de Nord și parțial cu China și protejarea regiunii din proximitatea Vladivostok. Distanțele foarte mari și infrastructura precară din regiunile districtului fac aproape inutilă o intenție de a întări forța combativă a zonei prin manevre clasice. Pentru a compensa această deficiență, conducerea politico - militară a Federației Ruse a dislocat în această regiune brigăzi de rachete echipate cu rachete balistice pentru distanțe medii, capabile să folosească componente de luptă nucleare. De asemenea, pentru a contracara orice dispute teritoriale cu Japonia, conducerea de la Kremlin a dislocat Corpul 68 Armată în Insulele Sakhalin, compus din 1 divizie de artilerie și mitraliere, cu 2 regimente, precum și o brigadă de infanterie motorizată. De asemenea, în compunerea districtului intră și forțele terestre din Flota rusă din Oceanul Pacific care are 2 brigăzi de infanterie marină, 1 brigadă și 1 regiment de rachete de coastă.

Pentru asigurarea strategică a regiunii Arctice, Ministerul Apărării al Federației Ruse, a creat, în anul 2014, **Comandamentul Strategic Întrunit Arctic** care în realitate este Flota de Nord a Federației Ruse. Dezvoltarea unor noi capacități militare în regiunea arcti-

că pare să aibă scopul de securizare a facilităților ruse din regiune dar acest lucru denotă și interesele de militarizare și ambițiile Rusiei în regiunea respectivă. Compunerea forțelor terestre a acestui așa zis **District Arctic** constă în 1 brigadă de infanterie marină, 1 brigadă de rachete de coastă și 1 corp de armată cu 2 brigăzi de infanterie motorizată.

Prezentarea de mai sus a evoluțiilor din Forțele Terestre ale Rusiei, deși succintă, devoalează interesul Federației Ruse de a crea o forță armată suficient de puternică, capabilă să facă față concomitent unui război convențional în Ucraina și unui conflict hibrid în Țările Baltice, contracaraând astfel tendințele de creștere a influenței occidentale, respectiv extinderea spre est a NATO și UE. Desigur că aceste interese includ și satisfacerea, cel puțin parțială, a dorinței Moscovei de a reface sfera de influență avută până în urmă cu câteva decenii. Dimensiunea pe care au dobândit-o în ultimii ani Forțele Armate ale Federației Ruse în mai toate domeniile de confruntare armată a atras atenția responsabililor politici și militari din mai toate capitalele țărilor din regiune și din Europa, dar și peste ocean, la Washington. Mai ales după operația aeriană rusă din Siria ori construirea unor submarine performante de către Federația Rusă. Cheltuielile tot mai importante pe care Rusia le face pentru dezvoltarea capacităților sale militare nu țin cont de eventuale riscuri de a afecta evoluțiile economice și sociale din federație. Afirmatia aparține chiar președintelui Vladimir Putin care, la sfârșitul anului trecut, la conferința anuală de presă arăta că, din contră, Rusia a redus cheltuielile militare cu 2 miliarde dolari SUA și nici nu cheltuie mai mult ca alte țări. În schimb, trebuie să precizăm că Federația Rusă are și alte pârghii de suplimentare a bugetelor militare, în special prin intermediul așa numitului complex industrial militar al țării.

Reacția față de aceste evoluții a instituțiilor internaționale și a actorilor internaționali de securitate este încă timidă, la fel cum a fost la anexarea Crimeei, oricum fără efecte concrete, iar întărirea forțelor armate ale NATO din această regiune, necesare pentru o eventuală contracarare a unei acțiuni în forță, se desfășoară într-un ritm

lent. Orice manevră de forțe posibilă din partea NATO ori SUA după declanșarea unei operații a Rusiei în această regiune ar fi sortită eșecului, dat fiind ritmul rapid al unei eventuale operații a forțelor ruse. **Acumularea de forțe armate din regiunile Mării Negre și Mării Baltice nu poate să nu îngrijoreze comunitatea internațională și instituțiile internaționale de securitate, devenind periculoasă pentru stabilitatea încă precară a acestei părți a lumii. Mai ales dacă luăm în calcul că în proximitatea regiunii are loc un important conflict, cel din Siria, în care sunt implicate multe țări din zonă, dar și marii actori internaționali de securitate, iar Turcia a luat unele opțiuni strategice după evenimentele din anul anterior și dobândirea recentă de către președintele turc a unui nou mandat prezidențial și a unor responsabilități extinse, ale căror efecte sunt greu de cuantificat.**

Situația geopolitică și geostrategică din regiunile Mării Negre și Mării Baltice rămâne în continuare complexă, cu suficiente riscuri și amenințări la adresa securității și stabilității regionale și internaționale, dar se pare că încă nu a devenit ireversibilă. Ca atare, sunt necesare noi eforturi concrete din partea comunității internaționale, a instituțiilor de securitate și a tuturor actorilor de securitate din regiune și din lume pentru oprirea cursei înarmărilor și acumulării de noi armamente și echipamente militare, pentru crearea condițiilor de pace și stabilitate. Optimismul nu pare exagerat în condițiile actuale de pericol și amenințări.

DIPLOMAȚIA DE MÂINE: ÎNTRE MULTILATERALISM ȘI ALTERITATE

**Ambasador prof. Dumitru
CHICAN**

S-a afirmat, pe bună dreptate, că diplomația a apărut și a evoluat într-o relație organică

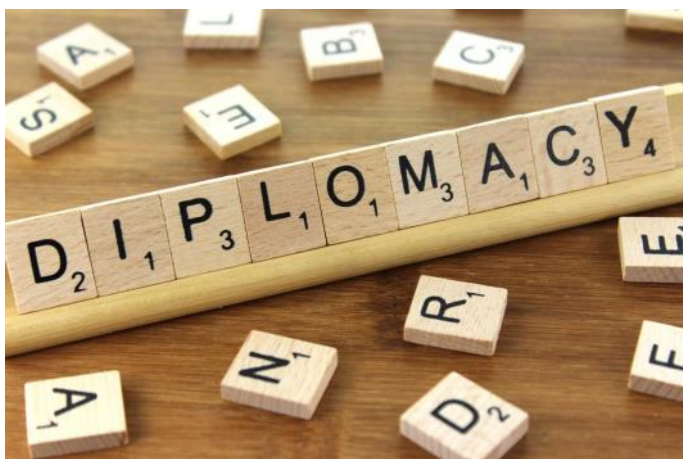
cu ideea de stat și cu funcționarea acestuia. Dincolo de această realitate care își păstrează actualitatea, putem constata, astăzi, o altă realitate paralelă și la fel de funcțională și anume aceea că, în contemporaneitatea noastră, apariția și expansiunea ofensivă a întreprinderilor transfrontaliere, a organizațiilor multinaționale, alături de numeroasele provocări și amenințări globale precum fenomenul jihadist-extremist, dereglările climaterice, sau amenințările cibernetice și informatice dispun de un uriaș potențial de a pune sub semnul întrebării însăși precedența statului în derularea relațiilor internaționale și, pe cale de consecință, însăși ideea de politică externă. La nivelul statal instituțional, centralizarea puterii în mâinile unui Executiv și, ipso facto, ale unui partid politic, deschiderea și implicarea tot mai activă a unor ministere, instituții cu vocație profesională internă către spațiul relaționării internaționale și, nu în ultimul rând, amploarea tot mai vizibilă a ceea ce se numește „diplomația la vârf”, adică la nivelul direct al șefilor de state par să erodeze, dacă nu chiar să submineze autoritatea tradițională a Ministerelor de Externe și a rețelelor sale de misiuni diplomatice

Ceea ce, însă, putem afirma, privind și prin ocularul propriei noastre experiențe de viață, este faptul că după încheierea Războiului Rece și trecerea la un alt polarism al lumii globale și împotriva aserțiunilor propagandistice, diplomația s-a dovedit a fi ceea ce a fost dintotdeauna - o comunicare, poate cea mai adaptabilă la vicisitudinile istorice și cea mai versatilă și rezilientă formă de menținere dacă nu a unui statu-quo neinvaziv, atunci, cel puțin, singurul și cel mai direct discurs al conviețuirii posibile

„Peste un sfert de secol a trecut de la prăbușirea Zidului din Berlin, dar noi continuăm a ne

identifica cu o ordine perimată” spunea proeminentul politolog francez Bernard Badie (în lucrarea „*Seuls au monde*” – Singuri pe lume -, La Decouverte, Paris, 2016), subliniindu-și sentimentul dezamăgirii față de ceea ce el numea „cecitatea și incapacitatea noastră de lectură, analiză și înțelegere a mizelor lumii contemporane” și avansând ideea nevoii de înnoire substanțială a manierei de judecare a noii ordini globale a lumii contemporane, a unei reproblematică care să îmbine analiza preponderent pragmatică a realității existente cu efortul deschiderii neconvenționale către înțelegerea „celuilalt” și către eliberarea de propriile noastre paradigme fetișizate. „A evada din sine” pentru a „construi alteritatea” este, din acest punct de vedere, un imperativ fundamental al procesului de adaptare și dinamizare a modului de a gândi diplomația și noile sale virtuți funcționale și ale demersului continuu pentru a întinde punți trainice între propriile noastre concepții și necesitatea de a înțelege nevoile și aspirațiile pe care doar acceptarea alterității ne permite să le descoperim și să le acceptăm ca realități de necontestat.

Poate mai mult ca oricând, astăzi, după cel de-al doilea Război Mondial și după încheierea Războiului Rece care i-a urmat vreme de aproape o jumătate de secol, politologia și opera diplomatică sunt în situația de a înțelege că eșichierul unei lumi a globalizării care nu și-a găsit nici concilierea cu sine, nici codificarea prin rezultatele așteptate, eșichierul relațiilor internaționale este afectat de noi categorii ale dezordinii și de noi forme de manifestare a acesteia. Iar asemenea stare de lucruri nu mai este compatibilă cu acel orgoliu caduc care face ca fiecare actor statal pe scena diplomației să cadă pradă tentației de a se crede un unicat și un soi de Robinson Crusoe al gândirii și acțiunii diplomatice ideale. În condițiile în care evoluția lumii moderne se desfășoară în ritmuri mult mai accelerate și tot mai puțin predictibile, diplomația are nevoie de o nouă manieră de receptare, de cuprindere și de evaluare a ordinii internaționale și a factorilor cauzali care îi determină configurația și relațio-

nările. Altfel spus, gândirea și acțiunea diplomatică sunt confruntate cu nevoia de a face o permanentă asociere armonioasă și funcțională între analiza pragmatică și debarasată de prejudecăți moștenite, conservatoare și refractare la adaptare și inovație, pe de o parte, și deschiderea către valorile și virtuțile alterității prin mijlocirea căreia devine mai sustenabilă conviețuirea cu marile flux de idei, interese, credințe care, fără să ne fie întrutotul familiare, ne asaltează și ne oferă opțiuni de comportament și de flexibilitate obiectivă în elaborarea și adoptarea deciziilor.

A face efortul de a nu rămâne închiși în granițele unor cutume fetișizate și de a accepta că există și alte maniere de „a face diplomatie” nu este o atitudine care ține de modă sau de ontologia predominantă în anumite contexte istorice, ci o necesitate pe care o generează însăși nevoia de conectare la contemporaneitate, de receptare și acceptare judicioasă a însăși normelor care șlefuesc această contemporaneitate și de a selecta, dintre acestea, acele alternative care se îmbină în modul cel mai armonios cu apărarea și promovarea intereselor naționale sau comunitare, ca rațiuni care justifică rostul însuși și menirea diplomatiei.

Diplomația face parte inseparabilă din procesul de devenire identitară a națiunii și statului, ceea ce anulează, din capul locului, ideea absurdă și păguboasă a egalitarismului între potențialele, interesele și idealurile statelor. În atari conjuncturi va apărea - și istoria nu duce lipsă de precedente în acest sens - segregatia, cultul predenței celor puternici în defavoarea celor mai slabi, iar diplomația își va vedea distorsionate

menirea și misiunile nobile, iar atunci vom vorbi de o falsă diplomatie văzută fie ca modalitate de ducere a războiului prin alte mijloace, sau de o diplomatie a persuasiunii prin presiune. Ceea ce vrem a spune aici se referă la efortul global de a repune diplomația pe făgașul firesc al temeiurilor și rosturilor sale și de a înțelege că această artă nu mai trebuie exploatată ca instrument punitiv, sau ca mijloc de auto-promovare exclusivistă și mercantilă a intereselor proprii, ci de a o transforma, prin efort conjugat, într-o pârghie fundamentală de prevenire sau, în extremis, de gestionare a crizelor.

Lumea de la această răscruce între două milenii a cunoscut o serie de prefaceri - atât pașnice, cât și violente - dar, cu toate acestea, ea este, atunci când vorbim de noua ordine globală - dominată, încă, de un sentiment, mai difuz sau mai evident, al negării, negativismului și împotrivirii. Se mențin, astfel, nostalgii și reflexe moștenite din perioada războiului rece, sunt, încă, susținute inerțiile unui leadership al Americii și, în general, al superputerii, sau, în cadrul multistatal, dăunătoarea paradigmă a centrului în opoziție cu „periferia” sau tabuul aproape sacralizat al imaginii unui Occident predestinat să încarneze întreaga noblete a umanității. Or această ocultare a realităților în schimbare, întoarcerea cu spatele către global, concentrarea mercantilă într-un naționalism sever, sau cramponarea rigidă în repetarea inerțială a unui trecut pe care timpul l-a depășit de mult nu vor face decât să adâncească faliile și să acutizeze divergențele existente sau emergente. Iar lista neagră a tranșeelor care încă mai segmentează comunitatea globală este îngrijorător de încărcată - de la ascensiunea fenomenului terorist, la colosalele sfidări sociale, ecologice, climaterice, energetice, până la multiplicarea statelor falimentare și la camuflarea prin interpuși a războaielor - sunt tot atâtea amenințări existențiale la adresa comunității umane contemporane.

Cercetătorul nu poate obnubila realități a căror recunoaștere deschisă se lovește, încă, de stavile adânc înrădăcinate în tradiția conștiinței. Concepte precum cel de „frontieră”, „suveranitate” sau „securitate națională” au apărut în urmă cu mai multe secole și și-au modificat sau nuanțat

semnificația inițială. Avântul pe care l-a cunoscut, în ultimele decenii, tehnologia comunicării a avut un rol substanțial în această reconfigurare a spațiului mondial, făcând ca eșichierul global să fie dominat de „socializare”, de „internaționalizare” și „multilateralism”, în vreme ce apariția și ascensiunea actorilor non - statali pe arena comunicării globale, are un impact nu mai puțin dinamic la nivelul întregii arene mondiale a zilelor noastre și, inclusiv, asupra abordării relațiilor internaționale. Or toate acestea, cumulate, fac ca sfera relaționării globale să fie animată mai degrabă de sentimentele frustrării, nemulțumirilor și revendicărilor, decât de sentințele elitiste ale diplomației reci, codificate și situate, suveran, deasupra realităților aflate în ebuliție. Tocmai de aceea, lumea de astăzi și instrumentele sale diplomatice au nevoie imperioasă de cristalizarea și adoptarea unui model de politică a alterității care să reabiliteze noțiunea de „actor local” și să se distanțeze de intervenționismul unilateral care înlocuiește actul reglementării și soluționării prin intervenție, amenințare și presiune. Astăzi, când construirea zidurilor de separație și a bastioanelor de apărare a devenit o garanție iluzorie, securitatea fiecărui membru al comunității globale depinde tot mai mult de securitatea tuturor. Din acest punct de vedere, pentru un actor statal sau comunitate independentă, a fi furnizor de securitate înseamnă tot mai evident, a-și asigura, în același timp, propriile interese securitare. În asemenea condiții, diplomația viitorului trebuie să se distanțeze de caracterul competitiv-concurențial, pentru a se transforma într-o diplomație a cooperării și

a multilateralismului pus în slujba securității egale, a păcii și stabilității reale.

TRAFICUL DE PERSOANE: CUM POT COMPANIILE SĂ SCHIMBE LUCRURILE

Carlos López-Veraza Pérez

Procuror public, Huelva, Spania

Identificarea și anchetarea Traficului de Persoane (TP de aici înainte) este adesea un proces foarte dificil datorită temerilor pe care le au victimele în a da declarații în cadrul proceselor specifice anchetei. Prin urmare, este esențial să existe cooperare între state la toate nivelurile, precum și un plan holistic de acțiune. Cu toate acestea, de cele mai multe ori uităm de rolul extrem de important pe care îl pot avea cei care lucrează în sistemul legal în lupta împotriva TP, chiar și în contextul studiilor care arată importanța companiilor în această încălcare a legii la nivel global. Conform unui raport întocmit de către Centrul Ashridge pentru Afaceri și Sustenabilitate din cadrul Școlii Internaționale de Afaceri Hult și a Inițiativei de Comerț Etic, 77% dintre companii consideră că există un motiv credibil pentru care sclavia modernă există în lanțul lor de furnizori¹. Nu putem demonstra datele reale care privesc utilizarea corporațiilor în TP, dar este evident că TP, prin însăși natura sa, există la nivelul activităților companiilor și că există companii care prezintă un risc sporit, cum sunt cele din industriile agricole, muncitorii migranți sau ciclurile de produse sezoniere. Traficul este o responsabilitate a tuturor companiilor, iar aceasta responsabilitate ar trebui să fie nu doar una morală, ci și una civilă, administrativă sau chiar penală. Acesta este motivul pentru care companiile trebuie să fie conștiente atât de responsabilitatea pe care o au în lupta împotriva TP, cât și de consecințele grave pe care le pot suferi în cazul în care angajați sau manageri ai lor sunt implicați în acest tip de ilegalitate. Dincolo de pedeapsă, ar exista și o imensă pierdere non-materială în urma unui astfel de proces.

1. LAKE Quintin, MACALISTER Jamie, BERMAN Cindy, GITSHAM Matthew, PAGE Nadine, "Corporate Leadership on Modern Slav-

I. CONTEXTUL RESPONSABILITĂȚII PENALE A COMPANIILOR

Papa Inocențiu al IV-lea a stabilit principiul *Societas delinquere non potest* pentru a împiedica excomunicarea papală a corporațiilor civile sau de afaceri, a orașelor sau a entităților legale pentru încălcări ale legii produse de unul dintre membri acestora². Principiul a fost consacrat apoi în sistemele legale din majoritatea statelor europene. Noțiunea de vină a fost considerată un concept de natură personală, prin urmare o companie nu putea fi responsabilă pentru un delict până în secolul al XIX-lea, atunci când prin Legea Comună s-a stabilit și responsabilitatea penală a unei corporații. Olanda a fost primul stat care a introdus Legea Civilă în sistemul legal în 1950, iar în prezent, majoritatea statelor europene au acceptat această stipulare. Există o direcție globală în ceea ce privește responsabilitatea penală a corporațiilor³.

Trebuie să avem în vedere faptul că trăim într-o lume globalizată, în care companiile activează la nivel global, ceea ce înseamnă un risc mai mare de a fi implicate în cazuri moderne de sclavie sau în TP.

II. INSTRUMENTE LEGALE CARE STABILESC RESPONSABILITATEA COMPANIILOR ÎN RELATIE CU TP

Există o oarecare rețineră în a atribui responsabilitate companiilor pentru delict comise de către manageri sau chiar angajați. Cu toate acestea, responsabilitatea corporațiilor este considerată un instrument fundamental împotriva crimei organizate, prevăzut în Convenția Organizației Națiunilor Unite Împotriva Crimei Organizate Transnationale. Articolul 10 obligă fiecare stat semnatar să adopte și să stabilească responsabilitatea persoanelor legale care participă la delict serioase implicând un grup criminal organizat, incluzând aici și TP. Responsabilitatea per-

soanelor legale poate fi penală, civilă sau administrativă; ideea principală este să fie eficientă, proporțională și descurajatoare.

De asemenea, atât Consiliul Convenției Europene de Acțiune Împotriva Traficului de Persoane din data de 16.05.2005⁴ și Directiva 2011/36 cu privire la prevenirea și lupta împotriva traficului de persoane solicită statelor membre să stabilească responsabilitatea corporațiilor. Mai exact, conform Articolelor 5 și 6 ale Directivei susmenționate, toate statele membre vor lua măsurile necesare pentru ca persoanele legale să poată fi considerate responsabile de comiterea de TP în beneficiu propriu sau pentru o altă persoană care deține o funcție de conducere, pe baza puterii de reprezentare a acestei persoane legale, autoritatea de a lua decizii în numele unei persoane legale sau autoritatea de a exercita control asupra acestei persoane legale. Aceste măsuri vor asigura sancțiuni eficiente, proporționale și descurajatoare, cu amenzi și penalizări penale sau nepenale. Mai mult, companiile trebuie să fie responsabile de lipsa de supraveghere sau control, și, ceea ce în opinia mea constituie o chestiune fundamentală, este utilizarea companiilor ca și mecanisme de luptă împotriva TP.

În ceea ce privește legislația națională, doresc să mă refer la Actul privind Sclavia Modernă din Marea Britanie din anul 2015 și la Actul de Transparență a Lanțului de Aprovizionare din California din anul 2010. Ambele documente impun obligații asupra marilor corporații pentru evitarea TP în lanțul lor de aprovizionare, ceea ce constituie un progres imens cu privire la lupta împotriva TP în scopul muncii. Astfel, este de dorit, în opinia mea, ca aceste reglementări să fie extinse și la alte state.

Conform Secțiunii 54 a Actului privind Sclavia Modernă elaborat de către Marea Britanie în anul 2015, toate companiile cu o cifră de afaceri anuală care depășește 36 de milioane de lire

ery", (*Leadship corporatist de sclavie modernă*), Cercetare Hult în parteneriat cu inițiativa de comerț etic, noiembrie 645⁰, p.³.

2. BRODOWSKI Dominik, DE LOS MONTEROS DE LA PARRA Manuel Espinoza, TIEDEMANN Klaus, "*Regulating Corporate Criminal Liability: An Introduction*", (*Reglementarea responsabilității penale a corporațiilor: Introducere*), Editura Springer International, Elveția, 2014, p.1.

3. OECD, "*Liability of legal Persons for Corruption in Eastern Europe and Central Asia*" (*Responsabilitatea persoanelor juridice în corupția din Europa de Est și Asia Centrală*), 6459, p.³

4. Articolul 20 al Consiliul Convenției Europene de Acțiune Împotriva Traficului de Persoane, Varșovia, 16.5.2005.

sunt obligate să întocmească o declarație privind sclavia și traficul de persoane pentru fiecare an fiscal. Această declarație anuală trebuie să includă o mulțime de detalii privind organizația, spre exemplu: structura organizațională, instructaj cu privire la sclavie, politicile companiei cu privire la sclavie și trafic de persoane, segmentele de afaceri și elemente ale lanțului de aprovizionare unde există riscul traficului de persoane și procesele desfășurate în legătură cu aceste aspecte.

În ceea ce privește Actul din California, acesta presupune ca toți producătorii și vânzătorii din California (care au pun venit global de peste 100 de milioane de dolari) să publice pe website-ul companiei măsura în care, dacă este cazul, compania s-a angajat în activități specifice care să identifice și să prevină munca forțată și traficul de persoane în lanțul de aprovizionare al companiei – verificări, auditări, certificări, contabilitate internă și instructaj. Prin urmare, companiile ar trebui să implementeze programe de control intern specific, să identifice zonele de risc și să implementeze politici specifice pentru a aborda aceste riscuri⁵. În caz contrar, companiile pot fi – în multe state – responsabile penal pentru sclavie modernă sau trafic de persoane și ne putem imagina efectul devastator pe care l-ar putea avea aceste acuzații asupra lor.

În ciuda acestor reglementări, cazurile de TP împotriva companiilor sunt foarte puține, Este o problemă relativ recentă, care prezintă câteva obstacole precum aplicarea răspunderii penale a corporațiilor și în afară, probleme legate de dovezi și altele legate de subcontractare în cazul structurilor corporatiste complexe⁶.

III. PRINCIPALELE COMPANII CARE PREZINTĂ RISC

Așa cum am menționat deja, traficul de persoane este considerat a fi o formă de crimă organizată transnațională, care include strămutarea persoanelor din țările sau regiunile lor. Traficul de persoane este un delict comis de cele mai multe ori în mai multe state de către grupuri de crimă organizată⁷. Cu toate acestea, trebuie făcută diferența între contrabandă și trafic. Conform profesorului Anis Bajrektarevic, există patru elemente care fac această diferență: (i) exploatarea și utilizarea persoanei traficate pentru o perioadă lungă de timp; (ii) interdependența care creează o legătură puternică (asemănătoare fraților de cruce) între persoana traficată și grupările de crimă organizată; (iii) eligibilitatea pentru continuarea mișcării în aceste rețele (recrutarea în scopuri ilegale); (iv) adesea, traficul în sine nu este o acțiune voluntară, dar în cazul persoanelor de contrabandă, el apare întotdeauna în mod voluntar⁸.

Prin urmare, se întâmplă adesea ca multe companii să fie utilizate ca și mijloace pentru TP în procesul de recrutare, transport sau exploatare.

În conformitate cu Protocolul de Prevenire, Suprimare și Pedepsire a Traficului de Persoane, Îndeosebi Femei și Copii, care suplimentează Convențiile ONU împotriva Crimei Organizate Transnaționale, traficul de persoane „înseamnă recrutarea, transportul, transferul, găzduirea sau primirea persoanelor prin mijloace de amenințare sau utilizare a forței sau a unei alte forme coercitive de răpire, fraudă, înșelăciune, abuz de putere sau a poziției de vulnerabilitate, prin primirea sau oferirea de plăți sau beneficii pentru a obține consimțământul unei persoane care deține controlul asupra unei alte persoane în scopul exploatarei”. Exploatarea va include cel puțin exploatarea prostituției altora sau altă formă de exploatare sexuală, muncă sau servicii forțate, sclavagism sau practici similare sclavagi-

5. D. Sherman Jeffrey, COMM B, BRAITHWAITE Colin, "Risk assesment tools for effective internal controls", (*Instrumente de evaluare a riscului în vederea controalelor interne eficiente*), primul articol, septembrie 644², p.6

6. RODRIGUEZ LOPEZ Silvia, "Criminal liability of Legal Persons for Human Trafficking Offences in International and European Law", (*Responsabilitatea penală a persoanelor juridice în delict de trafic de persoane și exploatare a omului*) Journal of Trafficking and Human Exploitation, Paris Legal Publishers, 2017, p.105-110

7. A.FORSTER Bruce, "Human Trafficking: A Transnational Organized Crime Activity", (*Traficul de persoane: o activitate transnațională de crimă organizată*), American International Journal of Contemporary Research, Vol.7 No.5, ianuarie 6457, p.5

8. BAJREKTAREVIC Anis, "The Palermo Convention, Ten Years After – toward the Universal Criminal Justice", (*Convenția de la Palermo: după zece ani – către justiția penală universală*), GHIR (Geopolitică, Istorie, Relații Internaționale) Addleton Academic Publishers NY, Volume 3(1) 2011, p.44

ei, servitute sau prelevarea de organe.

În consecință, delictele TP pot fi comise prin intermediul unor activități diferite și fiecare dintre ele poate include un anumit tip de companie. Spre exemplu, în timp ce recrutarea este de obicei o activitate desfășurată prin intermediul internetului prin postări cu locuri de muncă false, găzduirea persoanelor se poate face în hoteluri. Voi analiza în cele ce urmează care sunt companiile cu riscurile cele mai mari conform definiției ONU și diferențierii etapelor TP.

a) Prima etapă: Recrutarea

Etapă inițială a TP constă în recrutare. Aceasta se poate realiza prin mai multe mijloace și depinde de scopul delictului. Cu toate acestea, există forme comune de recrutare atât în domeniul TP cu scopul exploatarei în muncă, cât și al exploatarei sexuale.

Rețelele sociale joacă un rol fundamental în etapa de recrutare și din acest motiv este extrem de important să implementăm în aceste companii sisteme eficiente de detectare a TP. Se pare că 89% dintre tinerii cu vârste între cuprinse între 12-17 ani sunt pasionați de discuțiile pe internet cu colegii de clasă, grupuri de discuții sau rețele de internet. Acestea sunt puncte perfecte pentru traficanți, care utilizează identități false pentru a atrage victimele la întâlnire⁹.

Cu privire la internet, se întâmplă adesea să existe reclame false pentru locuri de muncă. Se pare că este dificil de identificat acest tip de locuri de muncă false, dar se pot implementa diferite metode pentru identificarea posibililor traficanți. Contractele false și metodele de lucru sunt întotdeauna aceleași. Companiile care operează pe internet ar trebui să fie atente la semnele care pot indica TP.

Cu toate acestea, nu putem să ometem faptul că identificarea traficanților pe internet este un proces extrem de dificil. Anonimia și publicul în masă care accesează servicii online sporesc dis-

creția și profitabilitatea serviciilor, dar complică și lupta împotriva recrutării. Din această cauză, în opinia mea, companiile care acționează pe internet ar trebui să sporească informațiile pe care le trimit utilizatorilor în legătură cu TP. Companiile ar trebui să expună riscul de a deveni victime ale TP și ar trebui să explice metodele tradiționale utilizate de către traficanți. În plus, companiile ar trebui să ofere utilizatorilor contacte directe cu companiile specializate în lupta împotriva TP, care sunt intermediari între utilizatori și poliție.

În plus, agențiile private de plasare în muncă, ca și agenții de recrutare, au un rol important în această primă etapă a TP. Prin urmare, problema recrutării pentru muncă și responsabilitățile guvernelor și ale angajatorilor de a proteja muncitorii de exploatare s-au aflat în centrul celei de-a 103-a dezbateri a Conferinței Internaționale a Muncii, ceea ce a dus la adoptarea Protocolului din 2014 cu privire la Convenția Muncii Forțate 1930 și la Recomandarea referitoare la Munca Forțată din 2013 (Nr. 203). Ca și stipulare specifică, se recomandă promovarea eforturilor coordonate ale agențiilor guvernamentale relevante, inclusiv eforturi de a reglementa, aproba și monitoriza agenții de recrutare în muncă și agențiile de angajare și de a elimina taxele de recrutare pentru a preveni obligații legate de datorii sau alte forme de coerciție economică¹⁰.

În aceeași direcție, Organizația Internațională a Muncii și Biroul ONU pentru Droguri și Criminalitate (UNODC) solicită guvernelor, partenerilor sociali, mediului de afaceri, altor agenții internaționale și tuturor celor implicați să își consolideze eforturile de adresare a practicilor abuzive și frauduloase de recrutare conform declarației emise în luna iunie 2015 în cadrul căreia s-au solicitat o serie de măsuri:

1. Adoptarea și consolidarea legilor penale și ale altor măsuri de reglementare care se adresează întregului spectru de practici frauduloase și abuzive de recrutare care pot duce la traficul de persoane;

9. SKIOTOU Athanassia P., "Traficul de persoane: recrutarea pe internet", Consiliul European, 2007, p.27

10. ANDREES Beate, NASRI Alix, SWINIARSKI Peter, "Regulating labour recruitment to prevent human trafficking and to foster fair migration, models challenges and opportunities", (Reglementarea recrutării în muncă pentru a preveni traficul de persoane și a coordona migrația corectă, modelele și oportunități), Organizația Internațională a Muncii, 6459, p.7.

2. Sensibilizarea agenților de recrutare și a celor de angajare private și a angajatorilor din mediul privat și public cu privire la verificările prealabile și la cele mai bune practici în vederea eliminării recrutărilor abuzive și frauduloase;

3. Crearea condițiilor pentru cooperare între agențiile guvernamentale relevante, organizații muncitorești, organizații ale angajatorilor și reprezentanții agenților private de angajare; promovarea parteneriatelor strategice între sectorul privat și cel public și facilitarea schimburilor de bune practici în cadrul rutelor comune de migrare;

4. Crearea de mecanisme prin care se pot face plângeri și a condițiilor prin care muncitorii migranți care s-au confruntat cu practici de recrutare abuzive sau frauduloase, sau cu exploatare ulterioară, au acces la justiție și la despăgubiri eficiente, cum sunt compensațiile;

5. Asigurarea Dreptului de Liberă Asocieră, maximizarea acoperirii la negociere colectivă și sprijinirea uniunilor sindicale în eforturile acestora de a organiza muncitorii, inclusiv migranții, în vederea protejării acestora de exploatare în timpul sau în urma procesului de recrutare;

6. Cultivarea negocierilor transparente și participative, încheierea și implementarea eficientă a acordurilor bilaterale și regionale, fundamentate pe standarde internaționale, precum și a altor mecanisme prin care să se asigure coordonarea și cooperarea internațională sporită și pentru a se acoperi lipsurile în reglementare și consolidare de-a lungul rutelor comune de migrație a forței de muncă;

7. Garantarea faptului că mecanismele naționale care reglementează muncitorii migranți sunt integrate în politicile de migrație a muncii și în acordurile bilaterale și regionale relevante, pentru a asigura coerență între legile și politicile naționale care guvernează recrutarea forței de muncă și politicile extinse legate de forța de muncă, deprinderi și educație;

8. Promovarea ratificării Convențiilor rele-

vante ONU și OMM, îndeosebi a Protocolului recent adoptat 2014 referitor la Convenția privind Munca Forțată, 1930; Protocolul privind Traficul de Persoane; Convenția Agenților Private de Plasare a Forței de Muncă, 1997 (Nr. 181); Convenția privind Migrația în vederea Angajării, 1949 (Nr. 97) și Convenția privind Muncitorii Migranți (Stipulări Suplimentare), 1975 (Nr. 143) pentru a asigura recunoașterea și reglementarea corespunzătoare a agenților de recrutare și plasare în muncă.

b) Etapa a doua: Transferul

În conformitate cu Protocolul ONU, se pedepsește nu doar cel care recrutează, ci și cel care transportă, transferă, găzduiește sau primește persoane. Una dintre principalele caracteristici ale TP, care distinge această formă de exploatare de altele, este etapa de transfer. Victimele sunt transportate către locul în care vor fi exploatate, fie în țara de origine a victimei, fie în afara țării, dar în fiecare situație, la distanță de familie și prieteni, ceea ce îi face mai vulnerabili. Sclavia modernă cere ca oamenii să fie mutați dintr-un loc în altul, motiv pentru care este important să se adopte măsuri pentru a preveni TP în cazul tuturor firmelor de transport, hoteluri sau forme de cazare.

Victimele pot fi transportate terestru, maritim sau aerian. Toate companiile de transport trebuie să cunoască lupta împotriva TP. Ele pot fi responsabile pentru traficul de persoane în cazul în care nu adoptă nici un fel de măsură pentru a evita situația în care traficanții se folosesc de serviciile lor pentru a comite activități ilegale. În consecință, companiile care depind de transport ca și parte a activității lor de valorificare, sau care oferă servicii de transport, trebuie să facă față riscului de a deveni complici la sclavia modernă¹¹. De exemplu, au existat mai multe scandaluri de jafuri și TP în care s-au utilizat camioane de transport în mai multe locații¹², unele cu deznodăminte tragice. Pentru a face față unor astfel de situații, s-a creat Camionagii Împotriva Trafi-

11. TRIER HANSES Thomas, "Transport-The risk of complicity in modern slavery" (Transportul – Riscul complicității la sclavia modernă), Sirius Publications, 645°, p.6.

12. <http://www.bbc.com/news/world-europe-34073534>.

canților cu misiunea de a educa, echipa, abilita și mobiliza membrii industriilor transportoare în vederea combaterii traficului cu ființe umane¹³. Principalul obiectiv al acestei structuri este structuri este să furnizeze industriilor transportoare materiale, să stabilească parteneriate cu agențiile de aplicare a legii și cu cele guvernamentale pentru a facilita investigarea traficului cu ființe umane și pentru sprijini resursele partenerilor în lupta împotriva TP. În aceeași direcție, Federația Transportatorilor încearcă să conștientizeze în legătură cu riscurile vacanțelor la prețuri foarte mici. Exploatarea se întâmplă adesea în destinațiile turistice, hotelurile sunt anonime și accesibile publicului, ceea ce le transformă în locuri ideale pentru prostituție sau pentru alte forme de criminalitate. Și chiar mai anonime ar fi noile companii care operează prin închirierea de locuințe pe termen scurt, cum sunt apartamentele sau casele de vacanță. Cu toate acestea, cei care operează în turism nu recunosc întotdeauna semnele și contribuie fără să știe la traficul de carne vie și la transportul ilegal de persoane¹⁴, în ciuda faptului că ar putea interveni nu doar în a doua etapă, ci și în a treia etapă a TP.

c) Etapa a treia: Exploatarea

Exploatarea poate avea mai multe obiective, dar ea include, conform Protocolului de la Palermo, cel puțin exploatarea în scopul prostituției

sau o altă formă de exploatare sexuală, muncă forțată sau servicii forțate, sclavie sau practici similare sclaviei, servitudine sau prelevarea de organe.

Această etapă justifică existența TP și este etapa în care companiile au un risc sporit de responsabilitate în domeniul criminalității. Spre deosebire de etapele anterioare, în care este dificil de atribuit o responsabilitate criminală unei companii, în această etapă, companiile ar trebui să aibă un mecanism puternic de detectare a TP, îndeosebi companiile care sunt cele mai expuse riscului.

Conform unui studiu elaborat de ONG-ul Verite în anul 2016, s-au identificat unsprezece sectoare care la nivel global sunt cele mai expuse riscului de trafic de ființe umane¹⁵: agricultura, construcțiile, sectorul electronic, pescuit și acvacultură, sănătate, îngrijire, menaj/operare de instalații, minerit și producție de metale de bază, textile și producție de îmbrăcăminte. Anumite produse, cum sunt cele care au cicluri sezoniere, anumite procese din mediul de afaceri, cum sunt lanțurile de aprovizionare lungi și complexe sunt considerate a avea un risc crescut în raport cu grupurile vulnerabile, mai ales femei și copii. Studiul se bazează în principal pe rolul pe care îl au companiile în cadrul lanțului de aprovizionare. În contextul exploatării sexuale, nu putem să ometem situația barurilor, cluburilor, agențiilor de escorte și bordelurilor, datorită faptului că ele reprezintă puncte importante în traficul de ființe umane. Este evident că în multe situații, cel care deține o astfel de afacere ar fi responsabil pentru trafic. Dar, în multe alte ocazii, ar fi dificil să le fie atribuită vina unui scenariu de trafic de persoane în cazul unei victime care lucrează în companiile lor, mai ales atunci când este vorba de marii comercianți. Din acest motiv, este extrem de important ca acelei companii să i se poată atribui orice formă de responsabilitate, fie civilă, administrativă sau penală. Gravitatea delictului și riscul ridicat de a avea muncitori care cad victime ale TP în oricare dintre industriile menționate justifică, în opinia mea, atribuirea unei responsa-

<http://www.bbc.com/news/world-us-canada-40696306>.

13. <http://truckersagainstrafficking.org/>.

14. Carolin L, Lindsay A, Victor W (2015) Traficul cu sex în industria turismului, J Tourism Hospit 4:166. doi:10.4172/2167-

bilități penale acelei afaceri sau chiar proprietăților ei, în cazul unei lipse absolute de control.

IV. CONCLUZII

Traficul de persoane este o problemă globală și reprezintă unul dintre cele mai oribile delict. Lupta împotriva traficului de persoane trebuie să se desfășoare pe uscat, pe mare și în aer, utilizând toate instrumentele statului de drept. Lupta împotriva sa trebuie să implice mai mulți actori care să ofere reacții multiple. În caz contrar, nu se va reuși eradicarea acestui oribil delict.

Este absolut necesar ca toate companiile mici, medii și mari să fie implicate în lupta împotriva traficului de persoane. Scopul traficantilor este să câștige cât mai mulți bani și pentru aceasta au adesea nevoie de corporații. Bunăoară, dacă atingem obiectivul de a preveni utilizarea companiilor pentru TP, am putea să îi punem pe traficanti în dificultate. Corporațiile sunt elemente fundamentale în lupta împotriva tuturor crimei-ior la nivel global. Trebuie să accentuăm și faptul că toate companiile ar trebui să joace un rol vital în prevenirea traficului de persoane.

În acest moment, există deja multe companii care cunosc foarte bine riscurile implicării în TP și care își asuma responsabilitatea când este necesar. Există și inițiative foarte importante în acest domeniu. Un exemplu îl constituie și Camionagii Împotriva Traficului de Persoane sau Alianța Bancherilor Europeni Împotriva Traficului de Persoane, creându-se un instrument practic cu „indicatori de steag roșu”¹⁶.

Având în vedere globalizarea mediului de afaceri, este absolut necesară cooperarea internațională. Caracterul global al companiilor cu sucursale, filiale și puncte de lucru în întreaga lume oferă oportunități deosebite, dar și riscul de a fi responsabil pentru acțiunile personalului¹⁷. Cu toate acestea, există multe companii care nu sunt conștiente de riscurile la care se supun în cazul în care nu implementează măsuri

eficiente împotriva traficului de persoane.

Există în prezent o direcție la nivel internațional de asumare a responsabilității de către corporații și este doar o chestiune de timp până când companiile vor fi anchetate în cazul în care sunt responsabile de trafic de persoane. Autoritățile juridice, politicienii, presa și opinia publică joacă un rol important în domeniul responsabilizării companiilor. Ar trebui să promovăm conștientizarea companiilor în legătură cu necesitatea implementării programelor de responsabilizare cu un sistem de control intern eficient, cu identificarea zonelor de risc și cu implementarea politicilor specifice care vizează aceste riscuri astfel încât să se poată evita exploatarea în muncă.

Este responsabilitatea noastră a tuturor să luptăm împotriva TP prin implicarea tuturor actorilor posibili.

O versiune anterioară a acestui text a fost prezentată în cadrul Conferinței OSCE (Alianța 18 împotriva Traficului de Persoane, Viena, 2018)

V. BIBLIOGRAFIE

• LAKE Quintin, MACALISTER Jamie, BERMAN Cindy, GITSHAM Matthew, PAGE Nadine, *“Corporate Leadership on Modern Slavery”*,

0269.1000166.

15. DERPARMENT OF STATE, „Raport privind traficul de persoane pentru 2015”, Statele Unite ale Americii, p.23.

16. <https://uk.reuters.com/article/banks-trafficking/bank-staff-will-red-flag-trafficking-suspects-with-powerful-new-tool-idUKL8N1HW3J4>

(Leadeship corporatist de sclavie modernă), Cercetare Hult în parteneriat cu inițiativa de comerț etic, noiembrie 2016

• BRODOWSKI Dominik, DE LOS MONTEROS DE LA PARRA Manuel Espinoza, TIEDEMANN Klaus, "Regulating Corporate Criminal Liability: An Introduction", (Reglementarea responsabilității penale a corporațiilor: Introducere, Editura Springer International, Elveția, 2014

• OECD, „Liability of legal Persons for Corruption in Eastern Europe and Central Asia”, (Responsabilitatea persoanelor juridice în corupția din Europa de Est și Asia Centrală), 2015, p.9

• D. Sherman Jeffrey, COMM B, BRAITHWAITE Colin, "Risk assesment tools for effective internal controls", (Instrumente de evaluare a riscului în vederea controalelor interne eficiente), primul articol, septembrie 2008

• KIOTOU Athanassia P., "Trafficking in human beings:Internet recruitment", (Traficul de persoane: recrutarea pe internet), Consiliul Europei, 2007

• RODRIGUEZ LOPEZ Silvia, "Criminal liability of Legal Persons for Human Trafficking Offences in International and European Law", (Responsabilitatea penală a persoanelor juridice în delict de trafic de persoane și exploatare a omului), Journal of Trafficking and Human Exploitation, Paris Legal Publishers, 2017

• A.FORSTER Bruce, "Human Trafficking: A Transnational Organized Crime Activity", (Traficul de persoane: o activitate transnațională de crimă organizată), American International Jo-

urnal of Contemporary Research, Vol.3 No.1, ianuarie 2013,

• BAJREKTAREVIC Anis, "The Palermo Convention, Ten Years After – toward the Universal Criminal Justice", (Convenția de la Palermo: după zece ani – către justiția penală universală), GHIR (Geopolitică, Istorie, Relații Internaționale) Ad-dleton Academic Publishers NY, Volume 3(1) 2011, p.44

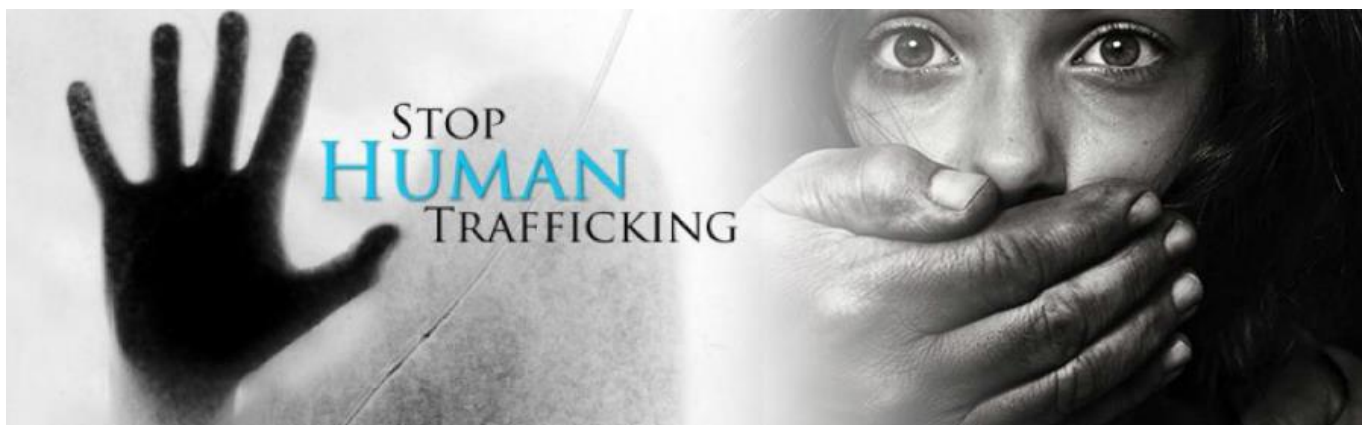
• ANDREES Beate, NASRI Alix, SWINIARSKI Peter, "Regulating labour recruitment to prevent human trafficking and to foster fair migration, models challenges and opportunities", (Reglementarea recrutării în muncă pentru a preveni traficul de persoane și a coordona migrația corectă, modelele și oportunități), International Labour Organization 2015

• TRIER HANSES Thomas, "Transport-The risk of complicity in modern slavery", (Transportul – Riscul complicității la sclavia modernă), Sirius Publications, 2016, p.2

• Carolin L, Lindsay A, Victor W (2015), Traficul cu sex în industria turismului

• DEPARTMENTUL DE STAT, „Raport privind traficul de persoane pentru 2015”, Statele Unite ale Americii

• T.BIEGELMAN Marin, R.BIEGELMAN Daniel, "Foreign corrupt practices act compliance guide-book:protection your organization from bribery and corruption", (Manual de practici străine de corupție: protejarea corporației dumneavoastră de mită și corupție), Wiley Corporate F&A, 2010.

Cauți analize geopolitice?

Te interesează evoluțiile din Orientul Mijlociu?

Cele din zona extinsă a Mării Negre?

Dar problemele actuale de securitate și serviciile de informații în secolul XXI?

Te interesează tehnica militară de ultimă generație?

Vrei să știi care sunt cele mai importante și noi apariții în geopolitică?

Cauți elemente actuale ale evoluției economiei?

Abonează-te la Pulsul Geostrategic

Un an - 12 numere (numeroase Suplimente, Comentarii, Semnale) apariție lunară

On line: plată securizată pe www.ingepo.ro

Transfer bancar: în contul SC INGEPO Consulting SRL RO76BRDEO80SV35412140800 deschis la BRD sucursala Brasov; SWIFT - BRDEROBU, România

Ramburs: (la primirea primului număr, valabil numai pentru România)

Versiunea PDF prin e-mail: 1.198 RON

Versiunea tipărită: 1.255,20 RON

Pentru informații suplimentare sunați la +4 0268 470070; fax +4 0268 47 00 76 sau contactați-ne pe e-mail: office@ingepo.ro; ingepo.vc@gmail.com

PUNCTE DE VEDERE**Turcia - actor inconturnabil în Orientul Mijlociu****Corneliu PIVARIU**

La 9 iulie 2018 președintele Recep Tayyip Erdogan a inaugurat al doilea său mandat, marcând în același timp schimbarea sistemului parlamentar, în funcție de aproape 100 de ani, cu unul în care puterea politică este concentrată mai mult la nivelul președinției.

Schimbarea are loc în condițiile evoluțiilor complexe din Orientul Mijlociu și mai ales din Siria, precum și contextului geopolitic global de re poziționare a marilor puteri, a sferelor de influență ale acestora precum și concurența economică acerbă pentru surse de energie și piețe. Cât de benefic va fi acest context pentru evoluțiile politico-economice din Turcia urmează să vedem în anii următori. De asemenea, evoluțiile situației internaționale vor reprezenta o provocare pentru echipa de care dispune președintele Erdogan și în care loialitatea față de președinte este considerată un factor cel puțin la fel de important ca și competența, dacă nu mai mult în condițiile actuale. Politica externă a Turciei trebuie să găsească soluția cea mai bună între fluctuațiile anti-occidentale și visul neo-otoman de hegemonie regională pe de o parte și nevoia unor relații bune cu Uniunea Europeană și SUA pe de altă parte. Aceste relații sunt de o mare importanță, mai ales în momentul de față când creșterea economică a început să scadă iar investițiile străine nu sunt la nivelul dorit, ceea ce ar putea avea un impact nedorit pentru actuala conducere a Turciei la alegerile locale din martie 2019. Situația s-a complicat și prin amplificarea inflației, la 1 august lira turcească depășind pragul de 5 lire pentru 1 dolar SUA. Mai mult, anunțul președintelui Trump, la 10 august, privind dublarea tarifelor la exporturile turcești de oțel (+50%) și aluminiu (+20%), au provocat o nouă devalorizare a lirei turcești cu circa 30%, o ușoară redresare a piețelor observându-se în prezent.

Având în vedere integrarea economică a Turciei în economia mondială, ceea ce a dus și la adâncirea dependenței de aceasta, mai ales că Turcia nu are surse energetice importante și depinde de importuri, președintele Erdogan a anunțat la 3 august un nou program pentru 100 de zile și a făcut apel la toți cetățenii "să scoată" valuta străină și aurul „ținut sub pernă” și să-și transforme economiile în lire turcești, apel care se pare că nu a avut efectul scontat. Pe de altă parte Erdogan a spus că Turcia nu va accepta să fie dependentă de occident și se va orienta spre piața chineză pentru împrumuturi (inclusiv emiterea unor titluri de stat în yuani), fără a explica de ce chinezii vor trata Turcia altfel decât creditorii americani sau europeni. Mai mult, decizia președintelui Trump de majorare a taxelor la oțel și aluminiu, a fost apreciată de președintele turc ca fiind război economic și a lansat un mesaj omologului său american, spunând: *"Într-un moment când Răul continuă să bântuie prin lume, acțiuni unilaterale împotriva Turciei de către SUA, aliatul nostru de zeci de ani, nu ar face decât să deservească interesele și securitatea SUA"*. În continuare președintele Erdogan a spus: *"dacă nu va fi inversat acest curent de unilateralism și lipsă de respect, vom fi nevoiți să ne căutăm noi prieteni și aliați"*, spunând că președintele Trump ar face bine să se gândească cu seriozitate la acest lucru *"înainte să fie prea târziu"*.

Chiar și președintele Trump a recunoscut că relațiile SUA cu Turcia nu sunt bune în momentul de față. Probabil va mai aștepta ceva timp pentru a-și adapta și reconsidera poziția față de acest important aliat care nu poate fi ocolit în găsirea unei soluții în Orientul Mijlociu și în alte probleme geopolitice. Iată că în acest context a fost brusc realizat Tratatul Mării Caspice, negociat timp de decenii, și care îi oferă Rusiei o poziție relevantă în această zonă. Rusia folosește oportun situația și prin vocea ministrului său de externe, Sergei Lavrov, declară că în viitorul imediat este planificat un summit în patru (Turcia, Rusia, Germania, Franța) la Ankara, în problema Siriei, dar și cu alți invitați, inclusiv organizații internaționale (ONU, OSCE, etc). Surse turce apreciază că acest summit ar putea avea loc la 7 septembrie.

Semnificațiile acestor evoluții sunt complexe, arătând că Germania și Franța ar putea să revină pe poziții mai importante în Orientul Mijlociu, dorind să investească în marile proiecte comune Rusia-Turcia. Ar fi posibil un nou Orient Mijlociu în care Turcia își păstrează un loc inconturnabil.

Principalele elemente ale situației din Orientul Mijlociu

DE LA POST-ISLAMISM LA NECRO-ISLAMISM DUPĂ PRIMĂVARA ARABĂ

**Ambasador prof. Dumitru
CHICAN**

Islamismul, înțeles ca ideologie și doctrină care folosește recursul la referențialul religios pentru argumentarea și asumarea unor scopuri politice, nu a fost - așa cum observă o parte a islamologiei contemporane - un rezultat al marilor mișcări populare protestatere din anii 2011 cunoscute drept "primăvara" arabă". Islamismul a însoțit Islamul încă de la dispariția biologică a Profetului Mohammed, după cum a însoțit întreaga istorie a națiunii și a statului musulman, într-o lungă și acerbă confruntare între factorul religios și sfera politicului în care miza a fost reprezentată de acapararea puterii temporale și modelarea societății, a statului și a lumii în consonanță cu preceptele dreptului canonic Islamic codificat în legea *sharia*. Implicarea curentelor și structurilor islamiste în declanșarea și dezvoltarea „revoluțiilor” arabe nu a fost decât cel mai recent și ultimul episod al istoriei islamiste văzută ca o cronică a luptei pentru „reformarea” islamului în sensul întoarcerii sale la originile dogmatice așa cum au fost ele codificate de înaintași și pentru realizarea idealului suprem de impunere a supremației islamice asupra întregii lumi. Eșecurile înregistrate în toate aceste tentative, lunecarea gândirii islamiste către recursul la violența armată și socială ca instrument politic și devierea către absolutism și tendințe hegemoniste, ca în cazul revoluției islamice iraniene din 1979, au determinat cercetările orientaliste din Occident să vorbească, încă din anii '90 de un faliment, dacă nu chiar de moartea islamului politic așa cum susținea prestigiosul politolog și islamolog francez Olivier Roy care, în cartea sa :*“L'echec de l'islam politique”* (Le Seuil, Paris, 5³³6), expunea în extenso rațiunile care justificau această concluzie, între care:

- Islamismul a pretins a fi reprezentantul cel mai autorizat al conceptului de “Lume a treia”, dar a făcut aceasta în numele unui universalism religios supralicitat și a trasat o profundă linie de demarcație dar nu între bogați și săraci, între democrație și dictatură, ci între religii, respectiv între “Casa Islamului” (*Dār Al-Islām*) ca spațiu al coexistenței, toleranței și perfecțiunii, pe de o parte și celelalte religii considerate drept “Casă a războiului” (*Dār Al-Harb*), ca tărâm al necredinței, conflictelor și al imperfecțiunii care trebuie corectată prin opera de islamizare;

- Situat într-o lume modernă, islamismul își propune să realizeze, prin orice mijloace, islamizarea modernității ale cărei rădăcini și contribuții la evoluția civilizației universale au o istorie cu mult mai veche decât cea a islamului și cu o profundă conștientizare a morfologiei sale identitare;

- Diseminarea ideilor islamiste în lumea arabă și islamică nu produce nici un efect asupra realităților geostrategice ale acesteia, în sensul că nu produce nici mai multă unitate și solidaritate, nici evitarea sau evoluția focarelor de conflict și nici vreo reechilibrare în sens pozitiv a raporturilor de influență, grăitor în acest sens fiind cazul, de pildă, al Afghanistanului, unde factorul tribal este predominant și mai puternic decât apartenența islamică.

Pentru islamul politic dominat de ideologia mișcării “Fraților Musulmani”, “primăvara arabă” a proiectat, pentru prima oară, islamismul în vârful ierarhiei politice, prin adjuccarea puterii în stat de către Frățiile Musulmane în Egipt și de către formațiunea politică islamistă “Al-Nahda” (Renașterea”), ca filială tunisiană a “Fraților Musulmani”. Euforia victoriei a determinat, însă, în ambele cazuri, declanșarea pripită a unui proces de islamizare forțată și brutală a societății și a instituțiilor statale, campanie care

s-a lovit de reacția de respingere socială a efemerelor guvernări islamiste, al căror “mandat” s-a încheiat la fel de abrupt, după numai un an, fie prin intervenția pe eșichierul politic a instituției militare, ca în cazul Egiptului, fie prin auto-descalificarea și retragerea din viața politică a formațiunii “Al-Nahda”, ca în cazul Tunisiei. Două eșecuri care aveau să aibe consecințe dramatice pentru înăși existența și viitorul islamismului în lumea arabă.

Prefacerile provocate de tăvălugul “primăverii arabe”, readucerea în discuție a valabilității și credibilității tezelor islamiste, scoaterea în afara legii a formațiunilor islamiste, sau implicarea dezastruoasă a curentelor născute din ideologia “Fraților Musulmani” în războaiele civile din Siria, Yemen și Libia, luarea și apropierea lor de aripile extremist-jihadiste și salafiste ale islamului radical și dispariția practică a oricărui activism islamist pe eșichierul politic au fost tot atâtea elemente care au contribuit la reaparitia discursului despre sfârșitul islamismului și trecerea acestuia în ceea ce a fost denumit prin sintagma de “era post-islamistă”.

Pentru islamologii care au abordat această temă, precum islamologul francez Olivier Roy, conaționalul său, sociologul Gilles Kepel sau politologul iraniano-american Assef Bayat, de la Universitatea din Illinois, acest post-islamism este descris ca o mișcare multidimensională și multidirecțională care dă expresie pragmatică și conștient promovată a unui program care vrea ca mișcarea și gândirea islamizantă să iasă din limitele domeniului social, ideologic, politic și intelectual, pentru a se proiecta în spațiul unei modernități alternative care să realizeze un *modus cooperandi* între islam ca opțiune individuală și conceptele de libertate și democrație. Distanțându-se progresiv de logica totalitaristă și exclusivistă a islamismului, post-islamismul își propune să asimileze și să promoveze forme de compromis și coexistență între pluralism, multilateralism și compromis. Or reușita și sinceritatea unei asemenea “coexistenței” între libertate și democrație, pe de o parte, și compromis, pe de altă parte este profund îndoielnică, cel puțin din două motive : pe de o parte, pentru că sloganul democrației a mai fost utilizat de partidele isla-

miste în campanile electorale, pentru ca, odată proiectat la putere, islamismul (pentru care, prin tradiție, “democrația este fructul bastard și otrăvitor al civilizației Occidentului”) să se manifeste ca o acerbă negare conceptuală și pragmatică a acestei democrații. Pe de altă parte, pentru că acel compromis de care vorbește retorica post-islamistă nu este, în esența sa intimă, decât un recurs la vechiul concept religios al disimulării (*takiya* sau *kitmān*) care, în Islam, denumeste oclutarea, disimularea temporară și conjuncturală a apartenenței identitare islamice, ca măsură de protecție și de evitare a unei persecuții sau a unei conjuncturi potrivnice, măsură care încetează odată cu dispariția cauzei sau conjuncturii care a generat recursul la această *takiya*. Este vorba, altfel spus, de ceea ce, în cultura multor popoare, este exprimat prin ideea de înțelepciune a firului de trestie care se curbează înaintea furtunii, pentru a nu se frânge și pentru a putea reveni la starea normală odată cu încetarea furtunii. Într-un fel, o asemenea strategie înseamnă, așa cum spunea și Olivier Roy, o tentativă de translație a unei aparențe de laicism într-un spațiu profund religios Islamic.

Conceptul de “post-islamism” nu este, încă, nici suficient de elaborat, și nici nu este consolidat de experiența confruntării cu realitate, iar acest fapt explică și ezitățile care caracterizează tentativele de definire cât mai cuprinzătoare a fenomenului. Astfel se face că unii cercetători asimilează post-islamismul cu ceea ce ar fi un “**retro-islamism**” înțeles ca doctrină conservatoare și marcată de nostalgia pentru reconstrucția statului musulman global opus statului-națiune și valorilor contemporane ale acestuia. Cu diferența că, în sensul atingerii acestei finalități, idei clasice precum cele care privesc democrația și libertatea sunt acceptate, dar numai în măsura în care ele pot servi la realizarea acestui scop. Pe de altă parte și pe o poziție contrară se situează susținătorii așa-numitului **neo-islamism** care, apărut ca rezultat al schimbărilor produse de fenomenul “primăverii arabe” și, care, din punctul nostru de vedere, ar putea fi definit, mai degrabă, ca un **pseudo-islamism** sau ca un “**islam populist**” (*islamawiya*, în limba arabă), sau “**Islamism fără islam**” în măsura în care, în acest

caz, este vorba de un curent care folosește acoperirea religioasă islamică doar în scopuri electorale și de păstrare a unei rate de vizibilitate la nivelul mediilor sociale religioase, fără, însă, a propune obiective iluzorii precum crearea statului islamic universal sau aplicarea literală a legii canonice musulmane.

Toate aceste denominative sunt o rezultantă firească și o expresie a procesului de regândire identitară și de adaptare a islamului politic din tradiția caducă a "Fraților Musulmani" la noul sistem valoric al lumii contemporane. Iar acest proces de oscilare a islamismului între întoarcerea la un trecut falimentar și autoplasarea în paradigme false, populiste și prea puțin convingătoare, adică oscilarea între un retro-islamism care și-a epuizat puterea de persuasiune, un neo-islamism artificios și un islam populist la fel de străin societății islamice ineseși, ar putea fi caracterizat, mai curând, prin apelativul de **necro-islamism** prin care este identificat procesul de extincție progresivă a unui islamism care și-a pierdut viitorul, un islamism dez-islamizat, delegitim și tot mai lipsit de influență în corpusul social dar și de instrumentele necesare pentru atragerea, extinderea și consolidarea acesteia. Un islamism intrat în moarte clinică odată cu eșecul lamentabil al primului exercițiu al guvernării ratat, pe fondul "primăverii arabe", de islamismul instituționalizat din Egipt și Tunisia și afectat profund de experiența traumatizantă a islamului politic în varianta sa jihadist-salafistă întruchipată în mod atât de dramatic și sângeros, de iluzoriul "neo-califat" al celui de-al treilea mileniu.

NOI MIZE GEOSTRATEGICE LA STRÂMTOAREA HORMUZ

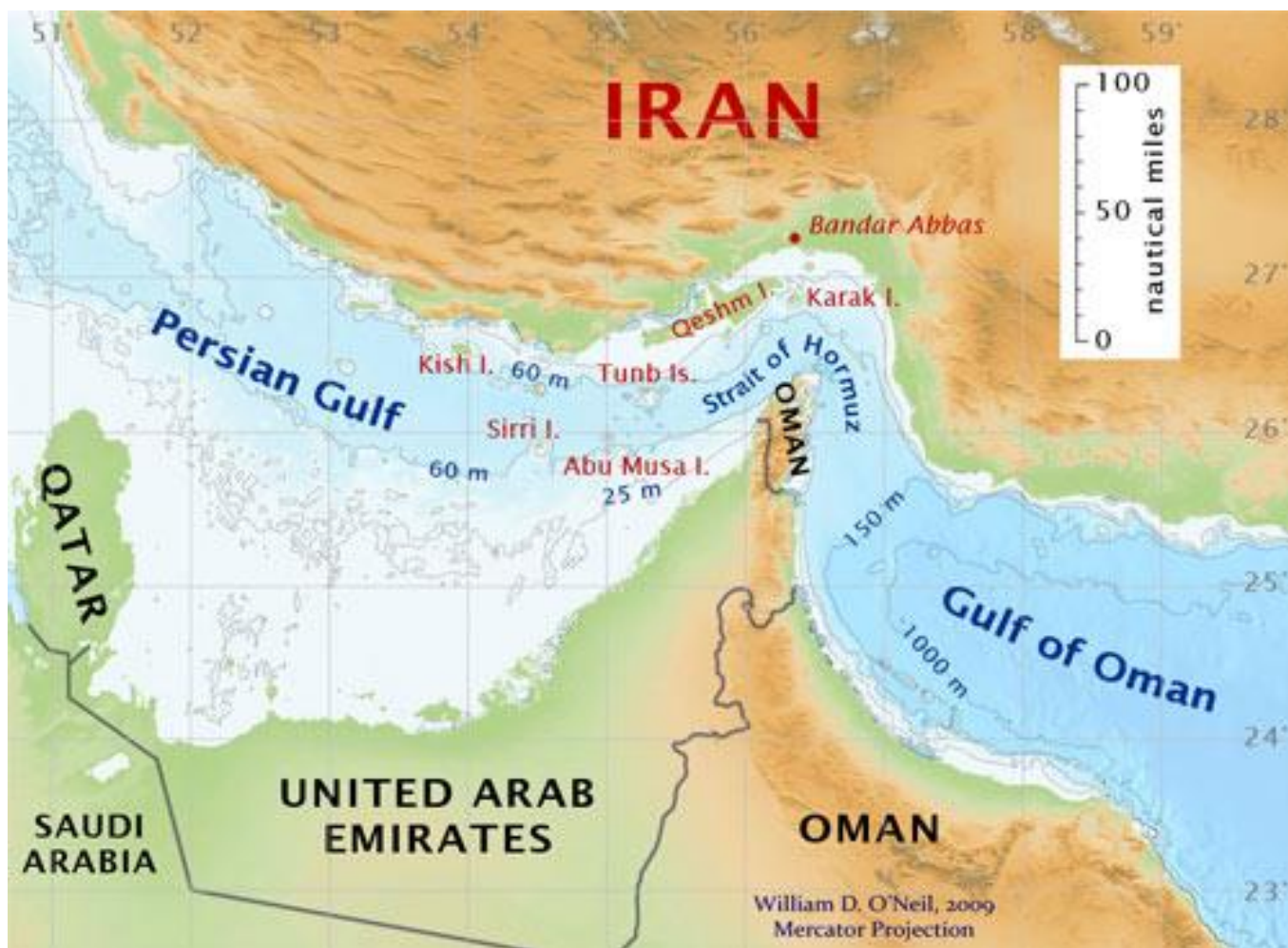
Reza SHAHRESTANI

Un preambul

Data de 4 noiembrie 2018 este „Ziua Z” pe care Administrația Donald Trump a fixat-o pentru intrarea în vigoare a embargoului asupra exporturilor de petrol iranien, respectiv asupra importurilor acestei surse de energie convențională de către statele și companiile care au relații comerciale în acest domeniu cu Republica Islamică a Iranului. În această perspectivă, președintele american a făcut cunoscut că, la începutul lunii iulie, a convenit cu monarhiile din Arabia Saudită și Emiratele Arabe Unite creșterea producției de petrol cu 2 milioane de barili pe zi pentru a oferi o compensație actualilor importatori.

Aflat în Elveția, președintele iranien Hassan Rohani declara, în ripostă, la 2 iulie, că „Statele Unite trebuie să înțeleagă că blocarea exporturilor de petrol ale țării sale va însemna blocarea exporturilor de energie ale tuturor statelor producătoare din regiunea Golfului, în condițiile în care tranzitul zilnic de țiței dinspre Golf către lumea exterioară reprezintă 20%, din comerțul regional, respectiv 40% din transportul maritim mondial de petrol, strâmtoarea Hormuz, situată la extremitatea sud-estică a Golfului fiind singura poartă de ieșire maritimă a acestei regiuni strategice energetice către oceanele planetare”.

În susținerea președintelui Rohani, la 3 iulie, generalul Qassem Soleymani, comandant al faimoasei *Faylaq Al-Qods* (Brigada Al-Qods, aripa pentru acțiuni externe a Gardienilor Revoluției Islamice), proclama adeziunea și susținerea pentru șeful statului iranien. Într-unul din rarele sale intervenții cu temă politică, generalul Soleymani afirma, patetic, că „sărută mâinile președintelui pentru cuvintele sale înțelepte și rostite la timp”, asigurând că „Gardienii Revoluției sunt pregătiți și decizi să acționeze în spiritul politicii care va fi hotărâtă în interesul Republicii Islamice și vor împiedica prin toate mij-

loacele exporturile de petrol din această regiune”.

De partea cealaltă, înalți oficiali militari americani nu au făcut economie de declarații mediatice în care asigurau că armata Statelor Unite, în colaborare cu forțele aliate din regiune, va acționa cu fermitate pentru a menține deschis tranzitul petrolier prin apele Golfului, a asigura libertatea de navigație și derularea normală a comerțului mondial cu resurse de energie.

Este vorba de un război al declarațiilor sau vom asista la o toamnă fierbinte în această parte sensibilă a lumii și a Orientului Mijlociu?

Strâmtoarea Hormuz: atuuri strategice și politice

Odată cu anunțul făcut de către Președintele Donald Trump, 08.05.2018, că SUA denunță unilateral tratatul cu Iranul privind controlul programului nuclear iranian (JCPOA) și reinstituirea

sancțiunilor împotriva Iranului, precum și apariția primelor amenințări iraniene, ca răspuns la acțiunea SUA, cu închiderea ori blocarea accesului în strâmtoarea Hormuz, piața țițeiului, a navului și a asigurărilor au început să manifeste îngrijorări, agitații, speculații și temeri privind viitoarele evoluții, efectele imediate simțindu-se în prețurile pieței internaționale. Asemenea manifestări și-au intensificat prezența zilnică deoarece se apropie și cele două perioade de grație acordate de SUA pentru derularea contractelor surprinse de această decizie. Prima perioadă de grație expiră la 90 de zile (06.08.2018) iar a doua perioadă expiră la 180 de zile (04.11.2018). Departamentele și Agențiile SUA au făcut publice sancțiunile specifice fiecărei perioade, astfel încât țările și companiile private să-și ia măsurile necesare pentru finalizarea contractelor în derulare și pentru a respecta sancțiunile impuse de către SUA.

Faza a doua a sancțiunilor se referă, nemijlocit,

la activitățile de transport maritim al țițeiului, tranzacțiile cu țiței (blocarea totală a exporturilor iraniene de țiței), operarea în porturile maritime iraniene, blocarea activităților în șantierul naval etc.

Sancțiunile impuse de președintele SUA încă din 08.05.2018 au fost actualizate ultima dată pe 27.06.2018 și continuă să fie actualizate.

Țările din Golful Persic (Bahrain, Iran, Kuwait, Qatar, Oman, Arabia Saudită și Emiratele Arabe Unite), cunoscut și sub denumirea de Golful Arabic, produc circa 27-30% din producția globală de țiței și dețin circa 2/3 din rezervele dovedite de țiței ale lumii. În același timp, țările din Golful Persic, dețin circa 36% din rezervele dovedite de gaze naturale ale lumii. De asemenea, în zona Golfului Persic există o importantă rețea de conducte petroliere și gaze naturale. Circa 90% din exportul de țiței al țărilor din Golful Persic cu destinația Orientul Îndepărtat, SUA și Europa trec prin strâmtoarea Hormuz.

Conform estimărilor US Departament of Energy, prin această strâmtoare tranzitează zilnic circa 22-30 tancuri petroliere, asigurându-se circa 30% din consumul global de țiței (circa 90 milioane bareli sau circa 12 milioane tone metrice – consumul României de țiței fiind de circa 11 milioane tone metrice anual), Din acest motiv strâmtoarea Hormuz este considerată ca fiind un punct strategic obligatoriu de trecere maritimă (strategic maritime choke point).

Din punct de vedere militar strâmtoarea Hormuz are o lungime de circa 275 km și o lățime medie de circa 80 km, cel mai îngust loc măsoară 50 km, iar adâncimea apei este între 45 și 220 metri. Șenalul de navigație pentru intrarea navelor în Golf are o lățime între 3,2 și 10 km, o lungime de 31-35 km și o adâncime de 75-100 metri. În același timp șenalul de ieșire din Golf are o lățime de 3,6 km, lungime 25 km și o adâncime de 80-225 metri. Strâmtoarea se află între Iran

și Oman, iar în zona strâmătorii există mai multe insule, cele mai multe nelocuite și încă în dispută juridică între statele costiere din zonă, având importanță pentru stabilirea apelor teritoriale (15 mile marine) ale părților. În prezent, șenalurile de navigație ale strâmătorii Hormuz sunt în apele teritoriale ale Iranului, acesta asigurând și semnalizarea necesară siguranței traficului maritim. O astfel de stare de fapt mărește semnificativ importanța strategică a Iranului în zona Golfului Persic. Una dintre marile dispute dintre Iran și SUA este aceea că Iranul recunoaște libertatea de navigație prin strâmtoarea Hormuz a navelor comerciale, dar solicită avizare prealabilă și obținerea aprobării pentru navele militare. Disputa este încă deschisă și dificil de soluționat prin arbitraj internațional pentru că nici Iranul și nici SUA nu au ratificat Convenția ONU din 1982-Law of Sea (UNCLOS). Iranul consideră că trecerea navelor militare, în special ale SUA, prin strâmtoarea Hormuz amenință securitatea sa națională ca stat costier. Pentru a preveni astfel de potențiale amenințări la securitatea națională Iranul, în mod constant, amenință cu închiderea strâmătorii. Un incident mai deosebit privind manifestarea Iranului în zonă a avut loc în anul 2016 când au fost arestați 10 marinari americani în apele teritoriale iraniene din strâmtoarea Hormuz. Acest incident a atras atenția comunității internaționale privind semnificația autorității iraniene asupra strâmătorii.

Iranul nu a ratificat Convenția ONU, UNCLOS, din anul 1982 pentru că nu este de acord cu prevederea **"tranzitarea inocentă a navelor militare prin apele teritoriale"** și cu aceea privind

”dreptul navelor militare de tranzitare a strâmtorilor internaționale”. Motivele pentru care SUA nu a ratificat Convenția ONU, UNCLOS, sunt încă neclare. La ultima încercare din anul 2016 în Senatul american nu s-a reușit obținerea votului de 2/3 necesar pentru ratificare.

Deși strâmtoarea Hormuz este situată în apele teritoriale ale Iranului are și regimul juridic de rută internațională de navigație, ceea ce face și mai dificilă aprecierea corectă a regulilor aplicabile acestei strâmători. Până în prezent Iranul a asigurat libera navigație prin strâmtoare pentru toate navele comerciale, indiferent de pavilion, fără a semnalate incidente de orice natură.

Pretențiile Iranului privind notificarea prealabilă și obținerea aprobării pentru tranzitarea apelor teritoriale pentru navele militare nu este ceva ieșit din comunul practicilor internaționale. Țări semnatare ale Convenției ONU, UNCLOS, ca de exemplu Croația, Egipt, Malta, India, Indonezia și Coreea de Sud solicită notificare prealabilă, iar țări ca de exemplu Norvegia, Suedia și Danemarca solicită notificări prealabile și obținerea aprobărilor pentru tranzitarea navele militare.

Ca stat costier la Golful Persic, Iranul și-a consolidat apărarea costieră având în prezent un dispozitiv eficient de apărare format în principal din baterii de rachete anti – nave.

Pentru operații maritime Iranul are două forțe

maritime militare, IRIN (Islamic Republic of Iran Navy) înființată de către Șahul Iranului și IRGCN (Revolutionary Guard Corps Navy) înființată după revoluția islamică din 1979, această forță fiind mai numeroasă decât prima și se bucură de cea mai mare încredere politică din partea conducerii. IRIN are un efectiv de circa 13.000 de marinari, 2.600 infanterie marină și 2.000 militari în aviația maritimă. Ca nave, IRIN dispune de 7 submarine, 2 distrugătoare, 3 fregate, 2 corvete, 4 vedete purtătoare de rachete, 6 vedete torpiloare, 3 nave de patrulare costieră, plus nave de suport logistic, puitoare de mine și dra-goare.

În același timp forța maritimă IRGCN are un efectiv de circa 20.000 de militari și circa 150 nave și ambarcațiuni de mici dimensiuni (vedete purtătoare de rachete, vedete torpiloare și ambarcațiuni de asalt).

Principală doctrină a forțelor maritime militare este Asimetric Naval Doctrine și Passive Defense menite să valorifice avantajele așezării geografice a Iranului și specificul celor aproximativ 1.000 km de coastă care oferă multe locuri de mascare și adăpost al navelor de mici dimensiuni.

În perioada războiului Iran-Irak, 1980-1988, în Golful Persic, Iranul a distrus circa 546 de nave comerciale folosind în principal minele marine, torpilele și atacurile surprinzătoare cu mici ambarcațiuni. Tot în acea perioadă au fost avariate și mai multe nave militare americane aflate în zona golfului.

Zona Golfului Persic, Marea Roșie și Marea Arabică este aria de responsabilitate a Flotei a 5-a a SUA (US Fifth Fleet) având ca bază suport NSA Bahrein, Manama. Diferența de putere navală dintre forțele SUA și cele iraniene, în favoare SUA, este de notorietate și numai trebuie explicată. Cu toate acestea de-a lungul anilor între cele două forțe au apărut numeroase acțiuni din partea Iranului de provocare, încercări de intimidare sau încercări de demonstrații de forță (harassment) în special din cauza impunerii de

către Iran a notificărilor și aprobărilor prealabile tranzitării strâmtorii Hormuz de către navele militare. Statistica US Navy prezintă că în anul 2015 au fost 22 de astfel de acțiuni harassment, în anul 2016 - 36, în anul 2017 - 14, iar în acest an - 0. Majoritatea unor astfel de acțiuni au fost executate de forțele iraniene cu nave și ambarcațiuni de mici dimensiuni și foarte rapide cu o foarte mare manevrabilitate și dificil de identificat prin radiolocație. Din analiza exercițiilor navale ale forțelor americane în Golful Persic, rezultă ca cel mai mare pericol privind o eventuală decizie a Iranului de a pune în practică amenințările cu blocarea strâmtorii o constituie minarea zonei. Din estimările americane rezultă că forțele maritime militare iraniene ar dispune de circa 2.000 mine marine moderne. Chiar dacă forțele iraniene nu dispun decât de un singur puitor de mine, practica iranienilor din războiul 1980-1988 a dovedit că pot folosi cu succes nave comerciale și ambarcațiuni mici pentru realizarea barajelor de mine.

Europenii au respins luni, 16.07.2018, solicitarea Statelor Unite de a izola economic Iranul și au adoptat un instrument juridic prin care să protejeze întreprinderile europene prezente în această țară de sancțiuni americane, a anunțat șefa diplomației europene. Totodată, Șeful diplomației franceze a insistat la rândul său asupra necesității de a permite Iranului să continue să-și vândă petrolul.

De asemenea, UE și alți semnatari ai acordului încheiat cu Teheranul în 2015, China și Rusia, caută un mecanism financiar care să permită să se garanteze Iranului capacitatea de a-și exporta petrolul.

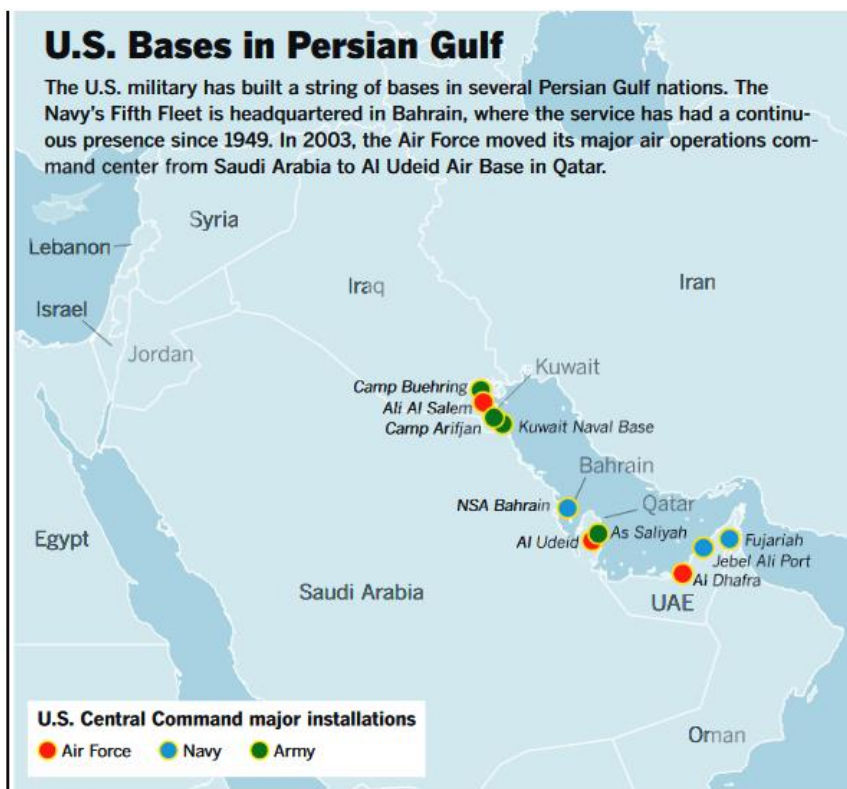
Sectorul energetic a adus venituri Iranului în valoare de 50 de miliarde de dolari în 2017, potrivit vămilor europene. Resursele provin în principal din petrol, pentru că exportul de gaze naturale este foarte slab - zece miliarde de metri cubi în 2017. Iranul exportă 3,9 milioa-

ne de barili de petrol pe zi - 20% sunt achiziționați de UE și 70% de China și alte țări din Asia, arată date UE.

Sancțiunile impuse de SUA, Iranului, urmăresc reducerea la zero a veniturilor iraniene din petrol și gaze naturale. A doua parte a acestor sancțiuni urmează să intre în vigoare pe 4 noiembrie, în timpul alegerilor de la jumătate de mandat în Statele Unite.

O eventuală blocare a strâmtorii Hormuz de către Iran ar dezechilibra semnificativ echilibrul dintre cererea și oferta de petrol pe piața globală, pentru că împreună țările din Golful Persic livrează zilnic prin această strâmtoare circa 26,5 milioane barili reprezentând 29-32% din oferta zilnică de petrol de pe piața internațională.

SUA nu este îngrijorată de o eventuală nouă criză a petrolului pentru că în 2017, conform EIA (Energy Information Agency), pentru prima dată, producția zilnică de petrol a depășit producția Arabiei Saudite (12.090 barili/zi) ajungând la 15.999 barili pe zi, ceea ce transformă SUA dintr-un importator de petrol, într-un mare exportator.

Source: <http://library.cqpress.com>

Poziții și evoluții posibile

Criza americano-iraniană care se prefigurează între Statele Unite și Republica Islamică a Iranului nu este o noutate în istoria relaționării dintre cele două state. Ceea ce o particularizează, însă, de data aceasta, este miza politică ridicată care, depășind limitele caracterului economic și energetic, țintește, din partea Administrației Trump, atingerea a două obiective fundamentale și succesive: mai întâi vlăguirea economică și financiară a regimului teocratic, favorizată și de problemele majore, în plan economic, social și financiar, cu care se confruntă eșichierul intern al Iranului. Menținerea unui asemenea climat de uzură a resurselor materiale și psihologice este menită, astfel, să determine, practic, o restrângere maximală a capacității Iranului de a mai reprezenta un factor cu pondere în ecuația jocurilor strategice, politice și securitare regionale. În această situație, cea de-a doua etapă avută în vedere de planificatorii americani ar urma să fie aceea a unei implozii a regimului islamist de la Teheran, cu toate consecințele pe care aceasta le poate avea asupra echilibrului de influență și forță în întreaga regiune a Golfului Arabo-Persic și a Orientului Mijlociu. Față cu aceste mize capitale atât pentru partea iraniană, cât și pentru Administrația Donald Trump este de presupus că ambele părți vor face recurs la toate mijloacele de care dispun pentru a-și asigura fie victoria, fie supraviețuirea într-un climat reciproc acceptabil.

Din acest punct de vedere, patru sunt, scenariile după coordonatele cărora criza de la Hormuz ar putea să evolueze:

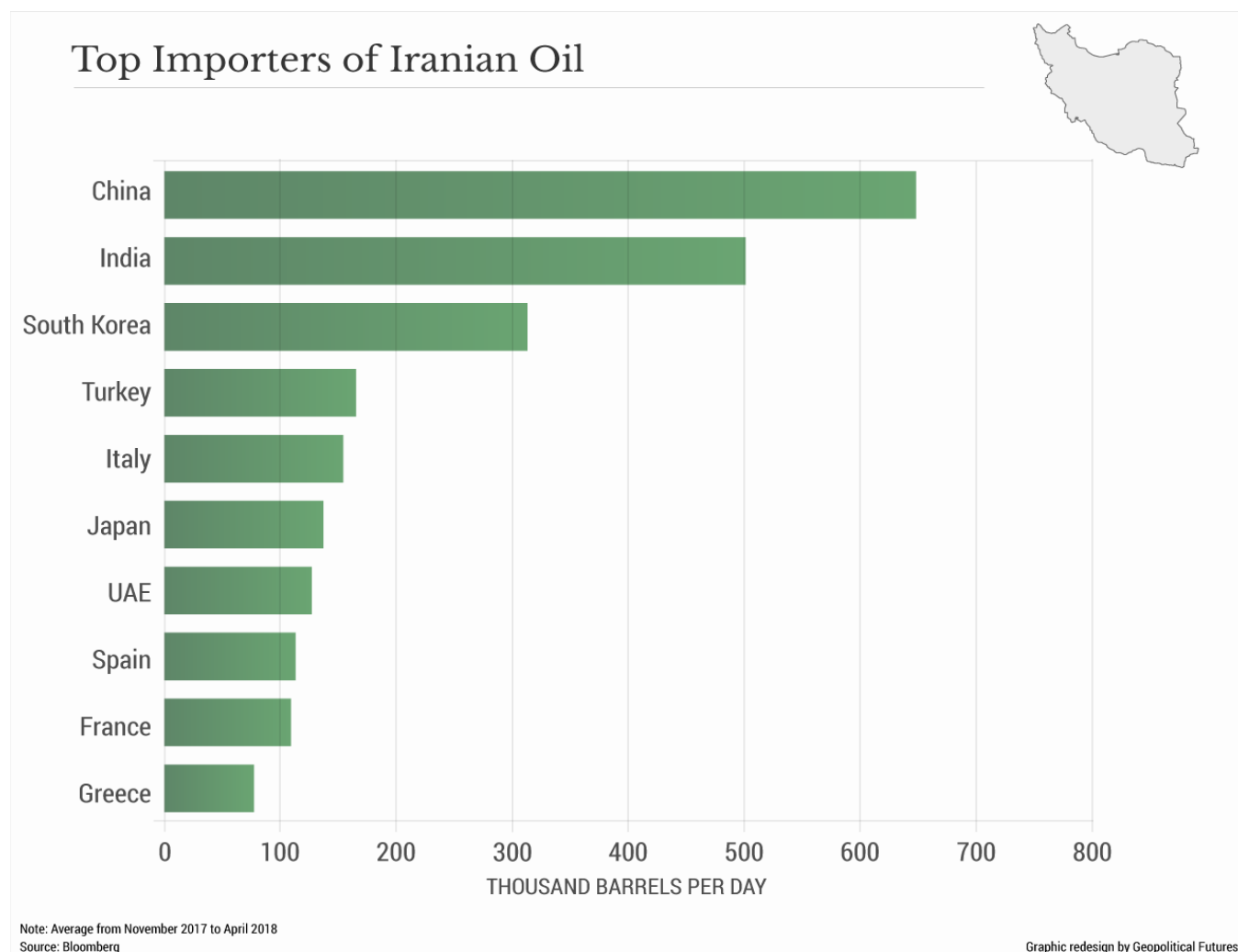
1. Menținerea actualului statu-quo, adică a unei stări tensionate, de amenințări reciproce și sancțiuni care să excludă, însă, trecerea la acțiuni de beligeranță dinamică. Cel puțin pentru Iran, o asemenea alternativă ar avea drept efect menținerea sub presiune a prețurilor pe piața globală a energiei și câștigarea unui surplus de timp apreciat ca necesar pentru căutarea și identificarea unor soluții de compromis care să evite o confruntare majoră în care inferioritatea iraniană ar fi evidentă

2. O accepție „rezonabilă” de către Teheran a

condiționărilor formulate de Administrația Trump, ceea ce ar însemna, între altele, posibilitatea negocierii unui nou „acord nuclear”, cu mai puține avantaje pentru partea iraniană, inclusiv o revizuire a politicii iraniene în domeniul atât de controversat al producției de rachete balistice și o flexibilizare a politicii regionale iraniene în relaționarea cu aliații arabi regionali ai Americii și cu principalele francize ale influenței iraniene, în frunte cu Hezbollahul libanez și cu Hamasul palestinian. O asemenea alternativă are, însă, practic, o perspectivă zero de a fi acceptată de către regimul iranian, pe de o parte pentru că aceasta ar afecta însuși pilonii ideologici de rezistență ai ordinii teocratice, fapt categoric respins atât de ghidul suprem, ayatollahul Ali Khameney cât și de către considerabila forță internă care este armata Gardienilor Revoluției și, pe de altă parte, pentru că America însăși nu ar accepta soluții parțiale și reduse față de lista de condiții făcută publică de șeful diplomației de la Washington, Mike Pompeo.

3. Trecerea Iranului la o tactică de uzură, bazată pe operațiuni militare limitate împotriva traficului maritim prin Golf și strâmtoarea Hormuz, așa cum s-a mai întâmplat, cu deosebire, în anii 1984 și 1988, urmate de măsuri de retorsiune executate de America și aliații săi. Pe lângă impactul pe care această opțiune îl poate avea asupra prețurilor la petrol, ea prezintă riscul foarte probabil ca asemenea acțiuni să atingă și să depășească o limită dincolo de care nu ar mai exista o reală posibilitate de control și de repliere.

4. Eșecul variantelor menționate și trecerea efectivă de către Iran la blocarea navigației prin Golful Persic și prin strâmtoarea Hormuz. Adică la instituirea unui *casus belli* cu consecințe cu durată, dimensiuni și efecte politice, militare și economice, regionale și globale, ușor prezibibile. În cazul în care evoluțiilor vor duce către o decizie iraniană de blocare a navigației comerciale prin strâmtoarea Hormuz, este foarte plauzibil că forțele navale iraniene vor repeta, pe o scară mai extinsă, precedentul oferit de Irak în războiul cu Iranul, din anii 1980 - 1988, când armata lui Saddam Hussein a plasat în apele Golfului 1.160 mine, dispuse în mai multe valuri succesive.

Principalii importatori de petrol iranian – mii barili/zi

ve. Operațiunile de dezactivare sau distrugere a acestora au durat aproape 90 de zile, și au fost executate de dragoare aparținând armatelor germană, italiană, franceză, belgiană, engleză, americană și olandeză.

O asemenea sincopă temporală în derularea fluxului de energie ar avea consecințe directe asupra economiei iraniene însă, în același timp, ar accentua izolarea pe plan internațional a Republicii Islamice, îndeosebi în raport cu principalii beneficiari.

*

În ultimele decenii, Iranul s-a impus, în contextul conflictelor regionale și extraregionale contemporane, ca un stat al „războiului asimetric”, pe care l-a experimentat în mai toate situațiile conflictuale care s-au succedat în regiunea Ori-

entului Mijlociu de după revoluția din 1979 și după războiul cu vecinul irakian din anii 1980-1988. În acest cadru, investiții masive au fost făcute în dezvoltarea forțelor de „gherilă navală” capabile, astăzi, să desfășoare operațiuni de perturbare sau blocare, fie și temporară, a navigației prin strâmtoarea Hormuz. Și aceasta prin recursul la scheme tactice nesofisticate precum utilizarea combinată a minelor marine, ambarcațiunilor de mici dimensiuni, șalupte rapide purtătoare de rachete mare-mare, submarine miniaturizate sau coonvenționale și, mai recent, rachete balistice care acoperă întreaga lățime și lungime a Golfului Persic.

Complexitatea și sensibilitatea problemelor și intereselor care se intersectează în această regiune are, însă potențialul de expansiune prin angrenarea de noi posibili actori regionali și globali afectați direct sau colateral de urmările pe

care o nouă criză majoră în strâmtoarea Ormuz le poate genera în plan politic, economic, energetic și strategic –securitar.

TURCIA PREZIDENTIALĂ: O NOUĂ RĂSCRUCE DE DRUMURI

Reza SHAHRESTANI

„Un festival al democrației!”. Cu aceste cuvinte, liderul turc Recep Teyyp Erdogan a descris alegerile prezidențiale și parlamentare anticipate de la 24 iunie care, printr-o participare la vot fără precedent, de 90% din totalul electoratului și prin procentul de 53% din sufragiile acordate președintelui Erdogan, au validat nu numai scrutinul constituțional din 2017 privind trecerea Turciei la sistemul prezidențial de guvernare, avându-l în frunte, pentru încă două mandate, pe „super-președintele” Erdogan, ci și despărțirea definitivă de etapa kemalistă a istoriei moderne a Turciei. În noul context, șeful statului, beneficiază de importante modificări care fac din Recep Teyyp Erdogan primul președinte al Turciei investit cu puteri și atribuții sporite între care, cele mai importante sunt, următoarele:

- Misiunile, competențele și deciziile puterii executive vor fi preluate de șeful statului, nemai-fiind, ca pînă acum, un apanaj comun al președintelui și al guvernului. În același timp președintele își menține legăturile active cu partidul politic din care face parte și al cărui fondator și conducător este;

- Președintele are depline puteri în emiterea de decrete și ordonanțe prezidențiale în toate problemele care țin de puterea și autoritatea executivă;

- Președintele îi numește și îi destituie pe înalții funcționari ai statului, inclusiv miniștrii și înalții demnitari ai magistraturii;

- Desemnează și investește vice-președintele sau vice-președinții republicii;

- Supune referendumului popular amendamentele constituționale;

- Coordonează elaborarea bugetului de stat spre a fi supus dezbaterii și aprobării parlamentare;

- Instituie starea de necesitate, cu aprobarea Legislativului;

- Este răspunzător în fața parlamentului care are atribuții de control al activităților prezidențiale.

Pentru prima oară în istoria modernă a Turciei, constituția stipulează desființarea instanțelor militare și trecerea justiției sub controlul societății civile.

*

Nu sunt puțini analiștii care - simpatizanți sau opozanți ai lui Erdogan, au subliniat „curajul” deosebit al acestuia de a devansa, cu aproape un an și jumătate, alegerile prezidențiale și parlamentare, în condițiile în care, potrivit estimărilor, segmente compacte ale societății turce sunt

în dezacord cu măsurile “dictatoriale și polițienești” dispuse de Erdogan în ultimii doi ani, adică după tentativa eșuată de puci militar din anul 2016.

Victoria sa la scrutinul din iunie 2018 va avea drept efect, în perspectiva pe termen scurt și mediu, o întinerire a ideologiei și doctrinei erdoganiste afectată, în ultimul timp, de simptomele bătrâneții și epuizării, dar, în același timp, trecerea Turciei la sistemul prezidențial de guvernământ nu va putea să ocolească efectele unui climat internațional caracterizat de fluiditate, tensiuni și de evoluția sa greu predictibilă.

Scrutinul de la 24 iunie aduce Turcia la o nouă și complicată răscruce de drumuri, la originea cauzală a acestei stări de lucruri aflându-se acțiunea conjugată a cel puțin trei factori identificabili și de care avântul reformator al “președintelui absolut” va trebui să țină seama la fiecare pas pe care-l vace pentru implementarea “noii reforme” promise în campania electorală.

Este vorba, în primul rând, de eșichierul și climatul intern aflat sub puternica influență a evoluțiilor în care s-a produs accesul la putere al Partidului Dreptății și Dezvoltării și care a creat, prin politica lui Erdogan și a formațiunii sale politice, profunde clivaje în corpul social - economic al Turciei. Noua realitate constituțională îl situează pe Recep Teyyp Erdogan pe o linie volatilă între folosirea rațională a puterii cu care este investit pentru consolidarea procesului democratic și confruntarea pozitivă a sfidărilor economico-sociale, pe de o parte și atractivitatea euforică a tendințelor totalitare care i-au adus, deja, acuzația de neo-otomanism și de ambiția de a vrea să fie nu numai “cel mai puternic turc” al contemporaneității, ci și noul sultan cu vele-

ități otomane și rupte de realitățile cotidiene ale națiunii în fruntea căreia a fost propulsat.

Este vorba, în al doilea rând, de maniera în care Recep Teyyp Erdogan se va poziționa în raport cu ambientul politico-militar, securitar și confesional regional care a cunoscut, la rândul său, un proces de reasezări și reproblematicizări ale sistemului de echilibre atât la nivelul lumii arabe, cât și la cel general, al Orientului Mijlociu. Transformările dinamice pe care acest areal le-a cunoscut, inclusiv ca urmare a “primăverii arabe” au condus, deja, în cele aproape două decenii de când Partidul Dreptății și Dezvoltării deține cârma, un dublu eșec pentru politica regională a Turciei erdoganiste, respectiv demonetizarea cunoscutei teorii cunoscută sub numele de “zero probleme în relațiile cu proximitatea regională” și pierderea credibilității inițiale a proiectului de a impune și disemina “modelul turc” de modelare și evoluție a Orientului Mijlociu arabo-islamic.

Și este vorba, în al treilea rând, de contextul și climatul internațional în interiorul căruia Recep Teyyp Erdogan a reușit să creeze animozități, dificultăți de comunicare și stări conflictuale. “Noul” Recep Teyyp Erdogan preia o Turcie la a cărei graniță vestică este în derulare un război civil care, prin durată și multitudinea ingerințelor, s-a transformat într-un conflict internaționalizat în care sunt implicate, militar, cel puțin două puteri militare globale - Federația Rusă și Statele Unite - și cel puțin trei puteri militare, regionale - Iranul Islamic șiit, Arabia Saudită sunnită și Israelul.

La 9 iulie, la două săptămâni de la alegerile

MONARHIILE ARABE DIN GOLF ȘI RĂZBOIUL INTERN SIRIAN

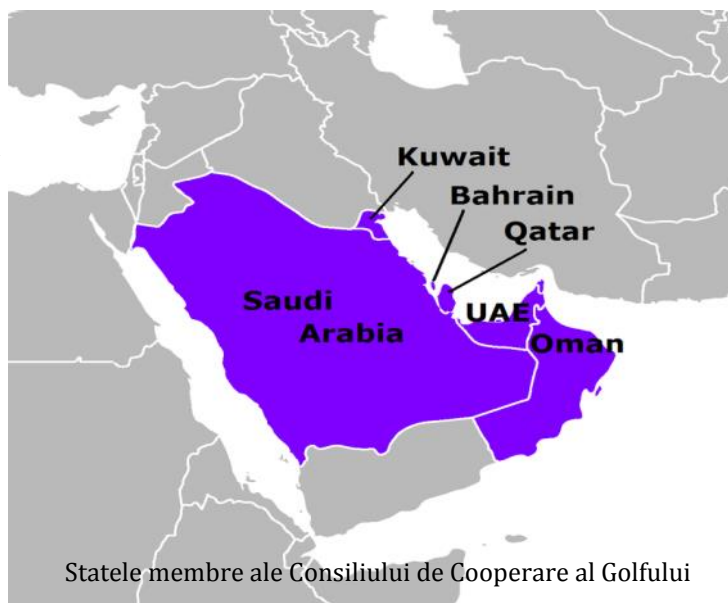
Dinu COSTESCU

prezidențiale și legislative anticipate din 24 iunie, la Ankara a avut loc o fastuoasă ceremonie de investire a lui Recep Teyyp Erdogan, în prezența a 22 șefi de state și 28 șefi de guverne străine. Deschisă prin momentul religios al recitării colective a versetelor de început – *Al-Fatiha* – ale scripturii coranice și dominată de depunerea jurământului prezidențial în fața parlamentului și a națiunii, festivitatea a prilejuit o patetică alocuțiune de investitură și anunțarea constituirii și componenței noului Executiv compus din 16 miniștri, precum și a instituirii funcției de vice-președinte al republicii atribuită lui Fouat Oktaz, un tehnocrat care a condus Agenția turcă pentru gestionarea situațiilor de urgență. În guvern, portofoliul-cheie al Finanțelor a fost preluat de ginerele președintelui, Berat Albayrak, în vreme ce ministerul Apărării a trecut sub conducerea șefului Statului Major al armatei, Hulusi Akar, iar Mevlut Cavudoglu a rămas la conducerea Afacerilor Externe.

Recep Teyyp Erdogan și-a început noul mandat sub semnul a trei imperative programatice fundamentale – “reînvierea” culturii și civilizației turce, redresarea economico-socială și lichidarea provocărilor și amenințărilor teroriste. Drept pentru care primele două acțiuni de politică ale lui Erdogan au fost o vizită oficială în Azerbaidjan și participarea la recentul summit al NATO de la Bruxelles. Ceea ce i-a determinat pe unii comentatori să se întrebe dacă “noul” Erdogan va schimba cravata și papionul cu turbanul sau va folosi, în egală măsură, toate aceste accesorii vestimentare și simbolice pentru ceea ce va fi “Turcia prezidențială”.

În anul 1981, la inițiativa șeicului Zayed Bin Sultan Al-Nahyan, emir al emiratului Abu Dhabi și, din 1971, președinte al Federației Emiratele Arabe Unite, cele șapte monarhii situate pe coasta de răsărit și în sud-estul Peninsulei Arabice constituiau organizația sub-regională denumită „Consiliul de Cooperare al Statelor Arabe din Golf”, format din Arabia Saudită, Emiratele Arabe Unite, Bahrein, Kuwait, Qatar și Oman, cu obiectivul fundamental de integrare sub-regională a țărilor membre, din punct de vedere economico-social, al circulației bunurilor și persoanelor, securitar și de apărare – obiectiv care, la aproape 40 de ani de la crearea organizației, este departe de a-și fi găsit o concretizare juridică și instituțională.

Cu excepția sultanatului Oman care a menținut o politică de neutralitate, independență decizională și imparțialitate, celelalte regimuri monarhice au gravitat pe orbita ambițiilor saudite de liderism și supremație regională, tendință care s-a accentuat odată cu victoria și consolidarea teoriilor revoluționare islamiste ale regimului teocratic din Teheran instalat în 1979, prin lovitură de stat anti-monarhică, inițiată și condusă de ay-

Statele membre ale Consiliului de Cooperare al Golfului

atollahul Ruhollah Khomeyni. O asemenea orientare a cunoscut o dinamizare deosebită după declanșarea, în 2011, a „primăverii arabe”, soldată, între altele, cu izbucnirea unor sângeroase războaie civile în Siria, Libia, Yemen, pe de o parte, și cu deteriorarea relațiilor conflictuale dintre monarhia de la Ryad și regimul islamic iranian, precum și cu apariția și ascensiunea fenomenului jihadist-salafist, pe de altă parte.

*

Pe fondul confuziei, incertitudinilor și al provocărilor generate de „revoluțiile arabe” și de conflictele pe care acestea le-au generat, monarhiile arabe din Golf (cu excepția sultanatului Oman - singurul stat membru al Consiliului de Cooperare al Golfului care nu a rupt relațiile diplomatice cu Damascul) și-au focalizat atenția asupra evoluțiilor din Siria, situându-se, politic, militar și financiar, de partea opoziției siriene, inclusiv a formațiunilor islamiste radicale, considerând că o înlăturare de la putere a regimului baasist al lui Bashar Al-Assad – aliat al regimului de la Teheran – ar fi avut drept consecință o stopare a expansionismului regional promovat de Iranul islamic. În egală măsură, politica promovată, îndeosebi de Arabia Saudită, Emiratele Arabe Unite și Qatar (până la ruptura survenită în 2017 între acest emirat și restul monarhiilor vecine) au promovat, în chestiunea dosarului sirian, o politică menită să motiveze mai mult Statele Unite să se implice mai activ și mai pragmatic în strategiile de răsturnare prin presiune și forță a regimului alaouit și laicist din Damasc. Dacă

un asemenea obiectiv nu a fost atins sub mandatul fostului președinte Barack Obama, în schimb, noua strategie adoptată de urmașul acestuia la Casa Albă, Donald Trump, nu răspunde nici ea în măsura dorită de monarhii din Golf, dar, cel puțin oferă promisiuni în acest sens, măsurabile prin avantajele pecuniare pe care Statele Unite le-ar obține de la „aliații arabi” din Golf în schimbul „serviciilor” de protecție securitară oferite acestora.

Eșecul demersurilor menite să încline balanța de forțe în favoarea opoziției siriene a determinat regimul monarhic de la Ryad să se manifeste mai „contondent” în planul politicilor regionale: intervenția militară în Bahrein, pentru înăbușirea unor proteste ale minoritarilor șiiți din regat, înăsprirea tonului în relațiile cu Libanul pentru a determina din partea acestuia măsuri de marginalizare a Hezbollahului pro-iranian, anjagarea directă în războiul prin interpuși din Yemen, curtea ofensivă făcută noului președinte american Donald Trump, tentativa de a-și consolida controlul asupra aripii dure a opoziției politice siriene, prin crearea așa-numitei „platforme de la Ryad” opusă celorlalte facțiuni apropiate de Turcia și Federația Rusă și, nu în ultimul rând, investirea ca prinț moștenitor a belicosului fiu al regelui, Mohammed Bin Salman, sunt doar câteva exemple grăitoare în acest sens.

În același timp, continuarea de către Qatar a sponsorizărilor pentru mișcarea islamistă a Fraților Musulmani (repudiată de Arabia Saudită) a fost una dintre cauzele principale care au dus la decizia monarhiei de la Ryad, susținută de Emiratele Arabe Unite, Bahrein și Egipt, de demonizare a emiratului Qatar, de rupere a relațiilor cu acesta și de supunerea emiratului la un sever embargo economic, al legăturilor cu lumea exterioară și de acuzare deschisă a emiratului de a fi sponsor al fenomenului terorist într-un context în care monarhia wahhabită însăși nu a

fost străină de asemenea simpatii pentru radicalismul religios islamic. Or această decizie a avut consecințe neașteptate pentru inițiatori, determinând o rapidă apropiere între Qatar, pe de o parte, și Turcia și Iran, pe de altă

parte, dar și un regres lamentabil al opoziției siriene reprezentată prin „platforma de la Ryad” în fața deciziilor și măsurilor impuse în teren, de către Federația Rusă, Turcia și Iran în contextul „proceselor de la Soci și Astana”. Aceasta face ca, în momentul de față, Arabia Saudită și monarhiile satelitare să aibe prea puțin sau deloc o voce cu pondere pe eșichierul războiului sirian și al demersurilor de pacificare a Siriei. În acest cadru poate fi circumscrisă și noua orientare a monarhiilor saudită, emirateză și bahreiniană către o revenire la realitatea dinamică a geopoliticii regionale prin regândirea sistemului propriu de alianțe, în sensul apropierii de statul Israel, ceea ce ar însemna un atu favorabil pentru menținerea angajamentelor strategice ale Administrației de la Washington pentru susținerea regimurilor menționate în confruntarea cu šiismul iranian. De altfel, atât în această problemă, cât și în ansamblul evoluțiilor din regiunea Golfului Arabo-Persic, Consiliul de Cooperare al Golfului este, practic, reprezentat de Ryad și Abu Dhabi, în vreme ce Bahreinul rămâne doar un executant docil al directivelor primite din partea Arabiei Saudite, Kuwaitul este mai degrabă preocupat de propriile crize politice și economice interne, Qatarul, aflat sub embargo, își promovează propriile viziuni și programe independente, inclusiv în relaționarea cu Statele Unite ale Americii, în vreme ce Omanul se menține în limitele tradiționale ale politicii sale de neangajare în dosarele spinoase ale regiunii și ale Orientului Mijlociu, în ansamblu. Iar o asemenea stare de lucruri nu face decât să adauge un nou element de instabilitate la climatul regional și așa încordat și să demonetizeze, încă o dată, ideea de unitate arabă din care lumea arabă modernă și-a făcut, decenii de-a rândul, un blazon care s-a dovedit iluzoriu.

SIRIA: ÎNTRE ALIENARE ȘI CONSTITUȚIE

Maher NABOULSI

La ora când aceste rânduri sunt scrise, locuitorii Damascului trăiesc sub presiunea unei duble euforii. În primul rând, pentru că, după șapte ani de război, și la „povețele” aliaților ruși, compartimentele de logistică ale Armatei și ale serviciilor de informații au trecut la dezafectarea punctelor de control și a barierelor de beton care s-au dovedit a fi nu doar un instrument de securitate, ci și o generoasă sursă de venituri ilicite pentru personalul de deservire a respectivelor bariere. Damascenii își iau înapoi străzile, bulevardele și stradelele care le-au fost interzise de vicisitudinile războiului, lacrimile de bucurie fiind, de cele mai multe ori, însoțite de o întrebare rostită fie cu buzele, fie cu privirile în care se citește mult așteptata lumină de la capătul celălalt al tunelului: „se apropie pacea?”.

În al doilea rând, nu numai cetățenii Damascului, ci toți sirienii, indiferent de tabăra beligeranță pe care o simpatizează sau o detestă urmăresc, cu aceeași înfrigurare, cursa pertractărilor

Damasc. punct de control organizat de trupele de securitate

pentru constituirea așa-numitei Comisii de Redactare a Noii Constituții a statului sirian de după conflict, o cursă desfășurată în culisele „elitelor politice” alese și împuternicite de sponsorii străini ai regimului și ai opoziției siriene pentru a stabili conținutul legii organice fundamentale a statului sirian înainte ca acest stat să beneficieze de vreo garanție că existența sa însăși va fi posibilă și că „Siria post-belică” va fi edificată pe temelia unor atribute imperios necesare pentru a se putea vorbi de o reală existență statală. Într-un climat de târguieli - desfășurate în afara țării - tot pe meleaguri străine se consumă și demersurile desfășurate de reprezentantul internațional Staffan De Mistura, pe lângă actorii susținători ai regimului Bashar Al-Assad (Rusia, Iran, Turcia) cu același obiectiv al ajungerii la un consens privind constituirea comisiei de redactare a constituției, în condițiile în care autoritățile din Damasc rămân atașate poziției deja exprimate la reuniunea din 18 februarie a Consiliului de Securitate, poziție potrivit căreia constituirea acestui organism constituțional trebuie să fie decisă exclusiv de către Consiliul Poporului (Parlamentul Republicii Arabe Siriene) a cărui valabilitate este, însă, contestată de opoziție și de sponsorii străini - regionali și internaționali - ai acesteia. În toată această târguială cu iz de bazar, regula jocului este simplă și ea a fost urmată, atât de regim, cât și de facțiunile opoziției politico-militare, încă de la începutul „procesului de negocieri” - un proces ambulant desfășurat, în episoade, fie la Geneva, fie la Astana, în Kazahstan, fie, la Soci, în Federația Rusă și esența sa constă, pentru fiecare tabără în parte, în a refuza orice noi idei și propuneri pentru ca, ulterior, aceleași idei și propuneri să fie agreeate la presiunile actorilor sponsori și în funcție de înțelegerile sau disputele dintre aceștia. Iar cum momentele de consens au fost și continuă să fie rare și lipsite de durabilitate, întregul proces se transformă într-o febrilă tergiversare și câștigare de timp, în speranța că fiecare dintre puterile externe implicate în conflictul intern sirian să își poată asigura un avantaj cât mai consistent la împărțirea finală a „tortului sirian”.

Se înțelege că în tot acest timp, în care armele

nu conțin să vorbească, iar așa-zisele „zone de dezescaladare” se dovedesc a fi cu tot mai multă claritate ceea ce au fost de la bun început - adică un simplu exercițiu retoric - în tot acest timp irosit, așadar, sirienii, fie ei din Damasc sau din oricare alt district și oraș sirian, fie ei deplasați ori refugiați prin țările din vecinătate, continuă disperata și umilitoarea luptă pentru supraviețuire, în măsura în care această coordonată extremă a existenței înseamnă lupta cu foamea cronică, cu subnutriția, cu bolile, cu ravagiile produse de războiul confesional între šiismul dirijat din exterior și cu sunnismul extrem din descendența Al-Qaida sau cu consecințele lamentabilului dar la fel de brutalului „califat” islamic al lui Abu Bakr Al-Baghdaddi. Iar toate acestea au drept consecință dramatică restrângerea dinamicii politice interne la o luptă sterilă între baronii și îmbogățiții războiului. Cel mai ridicat salariu lunar al unui funcționar se situează sub nivelul de 100 de dolari, în condițiile în care, potrivit rapoartelor internaționale, linia care marchează pragul sărăciei este de 190 dolari pe lună ca minimum al subzistenței cotidiene.

*

Actorii regionali și globali care se înfruntă pentru cât mai multă influență în Siria, măsoară dimensiunea și configurația viitoare a acestei țări cu unitatea de măsură dată de evoluțiile militare pe multiplele fronturi ale războiului sirian, în vreme ce taberele autohtone direct implicate în conflict, respectiv regimul și opoziția politică, sunt reduse la statutul de instrumente utilizate fie pentru subminarea și tergiversarea demersurilor de soluționare, fie pentru dinamizarea eforturilor de implementare a unor proiecte de pace, atunci când acestea favorizează interesele unora sau a altora dintre sponsori.

Nu sunt puține întrebările care-și așteaptă răspunsul mai înainte de fabricarea unei constituții care riscă să fie, mai degrabă, una de gestionare a anarhiei postbelice, decât un instrument de garantare, pentru sirieni, a unuia dintre drepturile fundamentale consfințite în dreptul internațional și anume dreptul la a trăi într-un stat care să îndeplinească toate criteriile de funcțio-

nare normală. Dispune, oare, Siria de astăzi de toate argumentele care să o redefească, juridic și moral, ca stat modern, independent și suveran în toate componentele sale, inclusiv capacitatea de control asupra teritoriului și a tuturor forțelor conflictuale care, în prezent, se luptă tocmai pentru o sfârșire ireparabilă a ceea ce a mai rămas din Siria existentă în urmă cu șapte ani? Ce garanții există pentru asigurarea unui rol activ, solidar și constructiv al societății în reconstruirea din cenușă a Siriei, adică a acelui rol care, încă din primele faze ale “revoluției siriene” a fost anihilat de confruntarea ireductibilă între regim și susținătorii săi străini, pe de o parte și între detașamentele politice, militarizate, confesionale sau de clan ale opoziției înseși, pe de altă parte, dar și de regionalizarea și, apoi, internaționalizarea războiului sirian prin ingerințele a nu mai puțin de 10 actori externi – statali sau nu - și a unei “coalitii a mercenarilor” veniți din peste 70 de state pentru a-și face fie jihadul propriu, fie pentru a-și găsi un loc bine plătit sub soare.

În acest al șaptelea an al războiului, Siria se află, încă o dată, în etapa statului pre-modern dominat de anarhie și de conflicte sectare care amenință să-și păstreze capacitatea de reziliență și în structurile de autoritate și decizie ale ordinii post-belice în cazul în care viitoarea constituție a statului sirian va fi elaborată și impusă de actori și interese străine, fără nici o participare a factorului social sirian – primul afectat de un conflict în care nu societatea, ci protagoniștii externi vor avea controlul în conformitate cu propriile lor interese.

Iar în atari împrejurări, vexațiunile, inaniția,

maladiile și ignoranța vor continua să-și facă prezența distrugătoare, cu sau fără barajele de beton răspândite pe bulevardele și străzile “noi Sirii”.

SIRIA: SĂ RĂMÂNĂ ASSAD, DAR SĂ PLECE IRANUL!

Mahe NABOULSI

De mai multe ori, în cursul lunii iunie și la începutul lui iulie, presa de limbă arabă a inserat, la rubricile sale de „breaking news”, informații potrivit cărora repetate ciocniri armate ar fi avut loc, în diferite locații ale geografiei siriene, între unități ale armatei naționale siriene și efective ale milițiilor iraniene desfășurate pe frontul războiului intern sirian, incidente în urma cărora efectivele pro-iraniene, inclusiv combatanții Hezbollah-ului libanez, au evacuat amplasamentele deținute, acestea fiind preluate de armata lui Bahsar Al-Assad. În același context, mijloacele regionale de informare în masă au comentat în legătură cu faptul că Federația Rusă a adresat regimului de la Teheran un avertisment de pregătire pentru o viitoare încetare a prezenței militare iraniene și retragerea acesteia din Siria. În principiu, un asemenea avertisment nu este surprinzător, în măsura în care, în perspectiva unei încheieri a războiului, Moscova este în mod direct interesată ca singurele forțe militare străine desfășurate în Siria de după conflict să fie cele rusești. Dar o întrebare fundamentală care se pune face trimitere la marja de acțiune și la limitele până la care Federația Rusă poate să exercite presiuni sau să ofere alte alternative satisfăcătoare în schimbul unei retrageri militare a Iranului din Siria. Coincidență sau nu, punctul de vedere al părții ruse privind prezența armată iraniană pe eșichierul intern sirian se întâlnește, în spiritul său, cu dorințele și semnalele transmise, în același sens, de guvernul israelian al lui Benjamin Netanyahu, semnale care au îmbrăcat, în mai multe rânduri, forma unor atacuri aeriene directe efectuate de aviația Israelului împotriva unor amplasamente militare iraniene pe teritoriul sirian și aceasta după ce asemenea

acțiuni au primit lumina verde din partea lui Vladimir Putin.

Ce s-a întâmplat, așadar, în ultimele luni astfel încât astăzi să se poată vorbi de perspectiva ca „luna de miere” iranian-rusă să se transforme într-un spațiu conflictual? Și este această schimbare una impusă de evoluții, sau, dimpotrivă, un rezultat firesc al conflictelor de interese între două armate de ocupație care își revendică același trofeu de război?

În aproape toți anii de război sirian, Federația Rusă a fost, așa cum se știe, cel dintâi protector al lui Bashar Al-Assad și susținător al supraviețuirii regimului său, implicându-se direct, cu începere la 30 septembrie 2015, în plan militar sub umbrela luptei împotriva Statului Islamic și, în general, a fenomenului terorist care, în accepția rusă, a însemnat jihadismul islamist și opoziția siriană politico-militară. Dar, înțelegând că o implicare antiteroristă într-un război de gherilă ar fost prea costisitoare, inclusiv cât privește pierderile de vieți omenești, Rusia și-a rezervat doar rolul preponderent de atacator cu aviația și de furnizor al informațiilor necesare ducerii avantajoase a campaniei pe front, în vreme ce confruntare nemijlocită a formațiunilor și organizațiilor teroriste a fost lăsată în sarcina armatei siriene și a milițiilor iraniene, proiraniene și siriene. Și trebuie recunoscut că aceste miliții – cele mai multe aflate în solda Teheranului – au avut un rol consistent în confruntarea cu combatanții Statului Islamic – Da'ish – dar ele au avut și o contribuție nu mai puțin consistentă la schimbarea configurației demografice a societății siriene, la producerea uriașului exod de persoane refugiate și deplasate care fac ca, astăzi, morfologia siriană să fie fundamental deosebită de ceea ce au fost statul și societatea siriană înainte de izbucnirea războiului în primăvara anului 2011.

În ultimele luni, însă, Siria a devenit un eșichier de acerbă confruntare concurențială între marii actori externi și, cu precădere, între Federația Rusă și Statele Unite ale Americii, aceste două puteri fiind factorii de care depinde deznodământul oricărui discurs despre soluționarea crizei din Siria și despre viitorul acestei țări și al

poporului său. Ceea ce se face, însă, pe fondul aparentei ostilități americano-ruse ireductibile, este efect al consensului de fond dintre Moscova și Washington, iar ceea ce este pus în sarcina altor cauze sau a altor actori regionali este, în ultimă analiză, rezultat al lipsei de consens și chiar al înțelegerii de către ruși și americani a faptului că singurul lucru cu care cei doi sunt de acord este acela că, de cele mai multe ori, nu se pot pune în nici un fel de acord. Un paradox cu care Vladimir Putin și Donald Trump au căzut de acord și la „istoricul” lor summit din iulie, de la Helsinki.

În actuala ecuație, o temă nouă a dialogului – confidențial sau public – între Administrațiile lui Donald Trump și Vladimir Putin este reprezentată de „dosarul Iran” și de chestiunea retragerii militare a acestei țări din ecuația militară a conflictului sirian, fără ca ideile discutate sau convenite să fie aduse cu necesitate și întotdeauna la cunoștința celorlalți actori regionali pe eșichierul sirian, respectiv, Turcia, Israel și, se înțelege, Iranul însuși. Spre deosebire de Turcia și de Israel, Gardienii Revoluției iraniene și milițiile pe care le gestionează sunt profund infiltrați în geografia și societatea siriană începând cu zona litoralului mediteraneean, în centrul țării și până la frontiera siro-libaneză, cu tendința de expansiune către linia de demarcație siriano-israeliană din Platoul Golan, în sud - vest.

Războiul sirian, intrat, deja, în al optulea an, a adus elemente de analiză care fac ca, pentru planificatorii și decidenții politici și militari ai Federației Ruse, Iranul să nu mai constituie o necesitate fundamentală pentru Siria și pentru viitoarele aranjamente de pace.

Dar, oare, va răspunde regimul iranian la apelurile prin care i se cere să renunțe, pur și simplu, la sacrificiile umane, militare, financiare și economice pe care le-a investit pentru a ajunge la situația în care, așa cum declarau nu puțini dintre responsabili iranieni, „a pierde Damascul este ca și cum însuși Teheranul ar fi pierdut”, spre a accepta, în final, tocmai o asemenea pierdere?

Pentru Bashar Al-Assad este dificil, dacă nu imposibil să dea curs cererilor rusești, americane

sau israeliene de a elimina, printr-un simplu ordin prezidențial, argumentul juridic în baza căruia armata iraniană se află în Siria, respectiv faptul că iranienii au venit în această țară "la chemarea guvernului sirian". Dar față cu decizia lui Trump luată la o săptămână înainte de întâlnirea sa de la Helsinki cu liderul rus, de a înceta sprijinul pentru Armata Liberă Siriană, după o săptămână de ofensivă guvernamentală și rusească în sudul Siriei și impunerea controlului lui Bashar în zona sudică Daraa - Soueida - Bossra are mai multă atractivitate decât "frăția de arme" cu Pasdaranii lui Ali Khameney, mai ales când această ultimă victorie majoră a regimului pe frontul războiului intern a fost posibilă grație lui Vladimir Putin. Rușii, americanii, israelienii, turcii, saudiții, egiptenii vor plecarea din Siria a revoluției iraniene islamice, dispuși fiind să accepte în acest troc, rămânerea la putere a regimului Bashar Al-Assad, în speranța că viitoarea Constituție va găsi o "rezolvare" și pentru acest nod gordian. Ce rămâne de făcut? Un conflict militar direct între acești actori, "aliați" inclusiv ruși, este greu de imaginat. Iar unica opțiune ar putea fi deplasarea în avangardă a Israelului, într-un război de uzură împotriva prezenței iraniene care poate determina ca, încercuit și de presiunile americane pe fundalul retragerii Washingtonului din "acordul nuclear", Teheranul să accepte plecarea din Siria, cu eventuala convenire a unui agreement care să mențină punți de contact și uzufruct al Iranului pe spațiul sirian.

Este un scenariu care circulă de mai multă vreme, dar la care Teheranul nu a avut până acum o reacție explicită.

Probabil că aceasta va fi cunoscută înainte de sfârșitul acestei veri.

„AFACEREA SECOLULUI” SAU ILUZORIA PACE ÎNTRE PALESTINIENI ȘI EVREI

Munir SALAMEH, Ramallah

De la sfârșitul lunii martie, Fâșia Gaza este teatru al unor violente confruntări între armata israeliană și protestatarii palestinieni, aflați sub

embargoul punitiv instituit de dubla presiune multiformă la care sunt supuși de autoritățile israeliene, pe de o parte, și de către embargoul aplicat de Autoritatea Națională de la Ramallah. Ample demonstrații de solidaritate ale locuitorilor palestinieni din Cisiordania cu conaționalii lor din Gaza sunt întâmpinate de represiunea forțelor de securitate ale Autorității Naționale și ale mișcării Fatah - toate aceste evoluții fiind marcate de victime omenești căzute fie sub gloanțele israeliene, fie sub bastoanele formațiunilor anti-demonstranți scoase în stradă la ordinele președintelui Mahmoud Abbas.

În acest context, echipa lui Donald Trump, formată din Jared Kouchner, ginere și consilier principal al liderului de la Casa Albă, David Friedman, noul ambasador al Americii la Ierusalim și Jason Greenblatt, reprezentant special pentru negocieri internaționale - toți trei proveniți din familii evreiești și aprigi susținători ai colonizării iudaice în teritoriile palestiniene autonome - lucrează febril, fie în cabinetele personale, fie prin turnee-maraton în regiunea Orientului Mijlociu, la finisarea ultimelor detalii ale faimoasei „Afaceri a Secolului” prin care Administrația Trump identifică realizarea „istoricei” și definitivei concilierii israeliano-palestiniene și soluționarea definitivă a septuagenarului dosar al „problemei palestiniene”. Este posibil ca până la apariția acestui număr al „Pulsului Geostrategic”, „planul Trump” să fie adus în mod oficial la cunoștința părților direct interesate și a opiniei publice. Cât privește conținutul concret al inițiativei americane de soluționare a contenciosului palestinian-israelian, sporadicele informații care au ajuns în mijloacele de informare în masă dau de înțeles că „afacerea secolului” va însemna încheierea scurtei treceri prin istorie a mult-discutatei teorii a „celor două state”, palestinienilor fiindu-le oferit, în schimb, un stat cu suveranitate limitată asupra a cca. 40-50% la sută din Cisiordania și asupra Fâșiei Gaza, eventual completată, teritorial, cu o extincție în geografia peninsulei egiptene Sinai și cu o capitală care ar urma să fie instalată în localitatea Abu Diss, o așezare palestiniană de la periferia Ierusalimului. „Statul” astfel croit, va fi unul demilitarizat - cu excepția armamentului individual ușor, și fă-

ră continuitate teritorială cu Gaza. Pentru acceptarea acestor „concesii” oferite de Israel, „statului” palestinian i se promite o substanțială susținere financiară care va fi constituită, în concepția omului de afaceri Donald Trump, nu din visteria trezoreriei americane și israeliene, ci din contribuțiile directe ale lumii arabe, în general, ale monarhiilor petroliere din Golf, cu deosebire. Emiratele Arabe Unite și Arabia Saudită și ale comunității internaționale. Între 50 și 60 la sută din actuala suprafață a Cisiordaniei, ocupată de coloniile evreiești, va trece sub suveranitatea israeliană, ca, de altfel, și valea Iordanului care desparte Cisiordania de Regatul Hashemit al Iordaniei și care va rămâne sub controlul militar și securitar israelian. În sfârșit, un coridor de legătură între Gaza și Cisiordania ar urma să fie realizat și pus, de asemenea, sub control israelian. Statul evreu ar urma să dețină, de asemenea, controlul asupra spațiului aerian și al apelor teritoriale ale „statului” palestinian căruia i se va asigura, totuși, dreptul de utilizare parțială a porturilor maritime Ashdod și Haifa și a aeroportului internațional Ben Gourion. Fișia Gaza ar urma, de asemenea, să primească substanțiale „recompense financiare” și asistență pentru crearea unei infrastructuri în domeniul energiei electrice și al activităților portuare maritime, precum și o extindere teritorială în Peninsula egipteană Sinai. În ceea ce privește familiile și descendenții refugiaților palestinieni, acestora li se va putea asigura o „rezolvare” echitabilă în interiorul statului palestinian, orice reîntoarcere a lor pe actualul teritoriu al Israelului fiind exclusă..

Se cuvine menționat, în acest context, că, tradiționala „cauză a poporului palestinian” nu se mai află, practic, în atenția și în preocupările statelor arabe și islamice. Dacă, un prim pas în această direcție a fost făcut de Arabia Saudită, al cărei prinț moștenitor, Mohammed Bin Salman a declarat deschis că „palestinienii ar trebui să accepte ceea ce li se oferă, iar dacă nu le convine, atunci să tacă, să nu se mai lamenteze și să se întoarcă la masa negocierilor”. Cotidianul israelian „HaareZ” afirma, pe de altă parte, că un număr de cinci state arabe „moderate” (nenominalizate) și-au exprimat, de-

ja, acordul asupra planului propus de Administrația Donald Trump, același Mohammed Bin Salman fluturând, chiar, perspectiva unui corn al abundenței din care să curgă milioane de dolari pentru viitorul „stat palestinian”, dacă palestinienii înșiși vor accepta viziunea futuristă a lui Donald Trump și a consilierilor săi. Reacțiile Ligii Arabe și ale Organizației de Cooperare islamică, în calitatea lor de reprezentante ale comunităților arabă și musulmană globală, s-au limitat la declarații de protest și condamnare a deciziilor lui Donald Trump de recunoaștere a Ierusalimului drept capitală unificată a Israelului și de transfer în „orașul sfânt” al ambasadei americane în Israel. Singura voce regională non-arabă care a vorbit de o susținere a „drepturilor legitime” ale poporului palestinian a fost cea a președintelui turc Recep Teyyp Erdogan, dar asemenea proclamații au fost făcute în contextul campaniei pentru alegerile prezidențiale și parlamentare anticipate prin care, la 24 iunie, președintele a devenit un super-președinte cu puteri cvasi-discreționare. Are mai puțină importanță dacă, acum, Erdogan își va menține retorica de simpatie cu palestinienii, atâta vreme cât vocea sa va răsună singular într-o comunitate internațională globală prea ocupată cu propriile probleme pentru a mai avea timp și de situația palestinienilor.

Președintele Autorității Naționale Palestiniene, Mahmud Abbas a respins, de la bun început, proiectul american de „soluționare finală” (*ultimate solution*) a problemei palestiniene și a declarat că Statele Unite și, implicit, Administrația Donald Trump și-au pierdut calitatea și credibilitatea de mediator imparțial în dosarul conflictului palestiniano-israelian. În atari împrejurări, ce șanse are Mahmud Abbas și de ce atuuri dispune pentru a-și susține revendicările și politica?

După toate aparențele, conducerea palestiniană de la Ramallah pare a miza pe o susținere din partea comunității internaționale (europene), ceea ce în contextul actual ține, mai degrabă, de domeniul unei iluzii. Neavând instrumente și pârgurii reale de acțiune, partea palestiniană, ea însăși erodată de conflicte și disensiuni interne majore - fie între Autoritatea Națională din Cisiordania și mișcarea Hamas din Fâșia Gaza, fie în

iunie 2017
 tânărul și
 ambițiosul
 emir Mo-
 hammed Bin
 Salman. fiul
 cel mai mare
 al celei de a
 treia soții a
 regelui Sal-
 man Bin Ab-
 dul Aziz Al-
 Saud, a fost
 investit de
 tatăl său ca
 prinț moște-
 nitor, cumu-
 lând, în ace-
 lași timp, și
 demnitățile
 de ministru
 al Apărării și

interiorul însuși al Autorității Naționale, al Or-
 ganizației de Eliberare a Palestinei și al Mișcării
 Fatah, se află în situația de a nega și a refuza *sine*
die opțiunile oferite de Statele Unite și de strate-
 gia lui Donald Trump. O opțiune care, în defini-
 tiv, ar putea fi agreată de tandemul Trump-
 Netanyahu, ținând seama și de o eventuală sur-
 priză care ar putea să vină chiar din partea lui
 Mahmud Abbas – octogenar cu probleme de să-
 nătate și tot mai mult contestat chiar în interio-
 rul edificiului social palestinian.

După *nakba* (catastrofa) din 1948, și după *nak-
 sa* (înfrângerea) din 1967, o a treia *naksa* sau
nakba pare a se profila la orizont, cu posibilita-
 tea de a fi și cea de pe urmă pentru “cauza pales-
 tiniană”.

ARABIA SAUDITĂ : UN AN CU „MBS”

Ambasador prof. Dumitru CHICAN

I

După o „stagiatură” de doi ani (2015-2017) ca
 al doilea prinț moștenitor al tronului saudit, în
 umbra vărului său Mohammed Bin Nayef, la 21

președinte al Consiliului pentru Problemele Eco-
 nomice și Dezvoltare al Arabiei Saudite. Contro-
 versat în aceeași măsură în care este și adulat
 mai ales în segmentul generației tinere, viitorul
 monarh al dinastiei saudite s-a impus în discursul
 mediatic și în folclorul politic sub forma pre-
 scurtată a numelui său – aceea de „MBS”. El în-
 suși a atras atenția nu numai în țara sa și în lu-
 mea arabo-islamică, ci și pe eșichierul vieții poli-
 tice, economice și financiare internaționale,
 printr-o serie de măsuri și inițiative al cărui in-
 spirator este sau care îi sunt doar atribuite și
 care i-au conturat portretul unui viitor rege re-
 formator și dinamic. La un an de la investirea sa,
 și în contextul în care este evocată ca posibilă
 perspectiva ca, într-un viitor apropiat, octogena-
 rul monarh Salman să abdice în favoarea fiului
 său, regatul saudit este confruntat, în același
 timp, și cu speranța și cu îngrijorarea pentru ce
 va aduce viitorul monarh regatului și saudiților
 care, într-o covârșitoare majoritate, au vârste
 situate sub pragul de 25 de ani.

II

Lansarea de către Mohammed Bin Salman a

Mohammed Bin Salman Al-Saud, prințul moștenitor al tronului saudit

proiectelor sale de reformă și modernizare economică, socială și chiar religioasă are loc într-un context în care Arabia Saudită resimte tot mai virulent efectele scăderii prețurilor pe piața resurselor convenționale de energie, dar și povara celor trei ani de costisitor și incontrollabil război indirect cu Iranul, desfășurat în Yemen, la care se adaugă și finanțările masive – care nu au dus la rezultatele așteptate – pentru opoziția islamist-jihadistă pe frontul războiului civil sirian. Regimul monarhic este confruntat, în același timp, cu presiunile venite din partea unei societăți civile tot mai conectată la realitățile contemporaneității, dar în egală măsură neglijată în ultimele decenii și supusă rigorilor și prohibițiilor severe impuse de ideologia religioasă conservatoare a wahhabismului salafist. Nu mai puțin amenințată este și coeziunea și unitatea familiei domnitoare sever zdruncinată de vexațiunile la care a fost supusă, prin masivele epurări, arestări și marginalizări impuse de MBS, sub pretextul eradicării corupției și în contextul ambițiilor viitorului rege de înlăturare a oricăror dizidențe și piedici concurențiale de care s-ar putea împiedica ascensiunea prințului către tron.

Mai multe sunt categoriile și domeniile de manifestare a problemelor cu care reformismul prințului moștenitor va trebui să se confrunte inevitabil și cu rezultate incerte.

Este vorba, în primul rând, de eșichierul intern, cu componentele, sensibilitățile și asperitățile

generate, mai ales, de consecințele proiectelor de reformă economică și socială pe care ambițiosul prinț vrea să le implementeze, sub deviza „Arabia Saudită – orizontul ‘30’” căreia i se circumscrie, între altele, proiectul de dimensiuni gigantice al creării unei zone de dezvoltare economică la Marea Roșie, în zona de întâlnire a frontie-

relor saudite, egiptene și iordaniene. Costul proiectului: 500 miliarde dolari. În același context este prefigurată implementarea proiectului NE-OM (siglă compozită cu sensul “Noul Viitor” derivată din latinescul “neo” și prima literă a cuvântului arab “mustaqbal” cu sensul de „viitor”), o replică saudită la Silicon Valley, cu o suprafață de 26.500 km.p., adică de trei ori mai mare decât insula Cipru, la care se adaugă un alt proiect faraonic care prevede transformarea celor cca. 50 de insule din Marea Roșie, ținând de suveranitatea saudită, într-un halucinant paradis turistic de lux, menit să atragă turismul străin și să contribuie substanțial la înviorarea rezervelor bugetare ale regatului. Acestea și altele cuprinse în „viziunea 30” a emirului reformator presupun, pentru a deveni o realitate funcțională în perspectiva anilor 2030, investiții pe măsură a căror asigurare se arată, încă de pe acum, pe cât de îndoielnică, pe atât de aventuristă.

În al doilea rând, este vorba de poziționarea regatului în contextul regional care face ca politica externă saudită să fie în totalitate guvernată de obsesia acerbei ostilități față de regimul teocratic iranian și de competiția ireductibilă pentru supremație și influență politică și confesională nu numai asupra Orientului Mijlociu, ci și, în egală măsură, la nivelul global al comunității islamice. De peste trei ani, un violent război de franciză se desfășoară în Yemen, între wahhabismul saudit și šiismul duodeciman iranian, un

război pe care monarhia de la Ryad îl concepe, fără a-l declara ca atare, drept un mijloc util de deviere a atenției propriiei societăți saudite de la fisurile care afectează soliditatea uriașei familii domnitoare dar și de la prohibițiile pe care un regim religios ultraconservator și deținător al monopolului absolut asupra resurselor economice și materiale ale țării le ridică în fața unui corp social lipsit de perspectivele auto-perfecționării și împlinirii umane și profesionale. Obesia competiției anti-iraniane l-a determinat pe emirul MBS să sacrifice chiar coeziunea organizației subregionale a Consiliului de Cooperare al Golfului, prin anatemizarea și excluderea emiratului Qatar, sub acuzația de simpatii și relații cu „inamicul persan” și de sponsorizarea curentelor terorist-jihadiste - acuză cu un vădit caracter politicianist și populist, cel puțin în măsura în care Arabia Saudită însăși are înscrise în cronica istoriei sale nu puține acuze similare. Rambursarea, până în anul 2030 a unor datorii externe de cca. 10 miliarde dolari, sau derularea uriașelor contracte, de peste 320 miliarde dolari, încheiate pentru achiziții militare și executarea altor proiecte economice în parteneriat cu Statele Unite sau investițiile menite să creeze locuri de muncă pentru cetățenii autohtoni, inclusiv prin renunțarea masivă la tradiționala mână de lucru străină, sunt tot atâtea realități care pun în discuție posibilitatea financiară reală a economiei saudite de finanțare a giganticele „viziuni” reformiste ale viitorului monarh al regatului. Or, presat de propriile angajamente, Mohammed Bin Salman a procedat la cel puțin două măsuri cu consecințe discutabile. Mai întâi vânzarea la bursă a unei părți a colosului petrolier ARAMCO (Arabian American Company), cunoscută, în mod comun, drept „Saudi Arabian Oil Company”, și apoi prin declanșarea – sub pretextul combaterii corupției - a unei vaste campanii de epurări, arestări și devalizări financiare a câtorva sute de exponenți de primă mărime ai familiei domnitoare, ai mediilor de afaceri, miniștri și foști miniștri, clerici etc. – acțiuni soldate, după afirmațiile făcute chiar de prințul-moștenitor însuși – cu colectarea a cca. 100 miliarde dolari. Campania, supervizată chiar de MBS, a oferit și prilejul debarasării de posibili opozanți, fie din familia Al-Saud, fie din a doua

ramură – Al-Sheikh - a tribului Al-Saud, scriitori, oameni de cultură sau descendenți ai precedentului monarh Abdallah al II-lea.

III

Este vorba, în al treilea rând, de proiectele anunțate de MBS însuși, de a implementa o profundă reformă religioasă având drept scop „revenirea la Arabia Saudită de altă dată”, adică la un regim purificat de radicalismul religios wahhabit și la adoptarea unui islam „de mijloc”, moderat și deschis către lume și către dialogul cu alte religii și arii de civilizație”. În sine, inițiativa prințului este salutară și importantă cel puțin din două motive: mai întâi pentru că, vorbind de „reîntoarcerea la un islam moderat” (adică la perioada de dinaintea alianței dintre tribul Al-Saud și predicatorul Mohammed Ibn Abdel Wahhab și crearea dinastiei și a regatului saudit), MBS recunoștea că, în contradicție cu propaganda oficială, Arabia Saudită este guvernată de o școală de jurisprudență radicală și descendentă din școala de jurisprudenți islamică hanbalită care a inspirat, ideologic, marea parte a curentelor și grupărilor salafiste radicale contemporane. Apoi, recunoscând, indirect, acest adevăr și renunțând la el, prințul recunoaște implicit faptul că elementul religios fundamentalist este incompatibil și chiar prohibitiv al modernității pe care viitorul monarh dorește să o introducă în țară. Pe de altă parte, vorbind despre introducerea unui islam „de mijloc”, MBS procedează la un joc de cuvinte care, necunoscute de cei mai puțini sau deloc familiarizați cu capcanele limbii arabe, crează impresii și convingeri cel puțin deformate. Astfel, pentru a-și susține teza, prințul recurge la cuvântul arab „*wāsitiya*”, ocolind cuvântul corect „*wasatiya*”. Or primul lexem nu poate avea semnificația de „moderat”, sau „de centru”, dat fiind că el derivă de la toponimul „Wāsit” care este numele vechiului oraș și district irakian sinonim unde a existat o școală islamică la fel de fundamentalistă. Conceptul de *wasitiyya* a fost dezvoltat de ideologul și teologul conservator Ibn Taymiyya, în cartea sa *Al-aqida Al-Wasitiyya* (*Dogma wasitiță*) scrisă la solicitarea unui cleric din Wāsit și

în care erau respinse, ca deviate, toate celelalte școli canonice ale vremii și se susținea o „reformă” de tip salafist a Islamului, în sensul lecturii literare și rigoriste a izvoarelor acestei religii. Sensul cu nuanțe moderate al cuvântului este cel de „wasatiya” care indică o poziție sau o atitudine de mijloc. Or wahabismul - care nu se recunoaște ca fiind „wahhabit” - folosește termenul dezvoltat de Ibn Taymiyyal, și nu pe cel de „wasatiya” care are sensul de „moderat”. Altfel spus, wahabismul despre care BMS afirmă că nu există, își pierde valabilitatea, căci a declara război unui wahhabist salafist dar a nu lămuri despre care anume „wahhabism” vorbim înseamnă a face o reformă care nu aduce nici o schimbare.

Pe de altă parte, wahhabismul însuși și clerul prin care acesta este reprezentat au fost și continuă să fie, pe lângă regimul politic impus de clanul Al -Saud, cel de-al doilea stâlp de susținere a existenței regimului și al statului monarhic saudit a cărui constituire are la temelie pactul politico-religios încheiat între casta și mișcarea clericului Mohammed Ibn Abdel Wahhab. De-a lungul ultimelor două secole, tentative de contestare a puterii și influenței clericale wahhabite au mai avut loc, dar nici una din acestea nu a fost suficient de convingătoare și organizată pentru a-și atinge obiectivul propus. Astfel încât se pune în trebarea dacă emirul MBS are, astăzi, destule argumente convingătoare pentru a șubrezi puternica fundație confesională wahhabită, în numele unor promisiuni apreciable prin semnificația lor dar îndoielnice din perspectiva posibilităților obiective de realizare.

*

Va domni viitorul monarh Mohammed Bin Salman peste un regat pe care nu puțini analiști îl descriu, astăzi, cu mai vechea sintagmă de „colos cu picioare de lut”?

Realitatea este că monarhia și statul saudit se confruntă, în prezent, cu probleme inexistente cu trei ani în urmă, o parte dintre acestea fiind atribuite fie inițiativei directe a prințului-moștenitor, fie influenței sale asupra deciziilor regale care nu au făcut decât să agraveze unele dificultăți sau să diminueze perspectivele de de-

pășire a altora.

Măsurile impuse cu forța de MBS pentru a-și consolida propria putere pe plan intern și a-l elimina pe potențialii concurenți aspiranți la tron, au avut, drept consecință cu reziliență pe termen lung, adâncirea disensiunilor existente între cercul restrâns al puterii decizionale și cohortele de membri direcți sau colaterali ai familiei domnitoare, frustrați de marginalizarea la care sunt supuși și de concentrarea absolutistă a pârghiilor puterii și beneficiilor materiale în mâinile viitorului rege. Este semnificativ, în acest sens, că opt din cei 11 frați ai regelui Salman Bin Abdul Aziz își disimulează cu dificultate nemulțumirea față de faptul că, atât prin modul în care și-a asigurat succesiunea la tron, cât și prin numirea abuzivă a propriului său fiu în rangul de prinț-moștenitor al regatului, monarhul Salman a comis o impardonabilă violare a tradiționalelor reguli de succesiune la tronul saudit. Or asemenea clivaj afectează nu numai familia domnitoare, ci și instituțiile sale fundamentale, în frunte cu armata și forțele de securitate, nemulțumite fie de angrenarea aventuristă în păgubosul război din Yemen, fie de numeroasele concedireri efectuate de MBS la nivelul celor mai înalte eșaloane de planificare, decizie și comandă.

Pe plan extern, implicarea saudită în mai toate dosarele conflictuale din regiune, a adus acestei țări o stare de izolare nu doar în contextul lumii arabo-islamice, ci și pe eșichierul global în care unele state din cadrul Uniunii Europene au dispus încetarea livrărilor militare către Ryad sau au condamnat această țară pentru crime de război și grave violări ale drepturilor și libertăților umane, mai ales în războiul din Yemen. Aceleași cauze, conexe cu embargoul impus Qatarului se află la originea incongruenței tot mai vizibile – fie în plan politic, fie în segmentul coordonării economice - între celelalte monarhii din Golf și pozițiile rigide și autoritariste ale regimului saudit, multe din ele inspirate sau impuse de către ambițiosul viitor rege. Pe de altă parte, coaliția militară islamică condusă de Arabia Saudită în Yemen suferă de reticențele crescânde ale unor state membre, între care Sudanul și, mai recent, Indonezia și-au anunțat oficial retragerea de sub drapelul războiului saudio-iranian camuflat sub

pretextul de combatere a terorismului și de „readucere a legalității” în Yemen. În interiorul aceleiași comunități arabo-islamice nu sunt bine văzute, pe de altă parte, nici lipsa de reacții ferme față de viitorul dosarului palestinian, nici orientarea tot mai transparentă a monarhiei către o apropiere și o normalizare abruptă și gratuită a relațiilor regatului cu statul Israel.

O ruptură abruptă cu mediile clericale wahhabi-salafiste nu ar avea nici ea rezultate favorabile pentru proiectele de putere ale prințului Mohammed Bin Salman. În istoria modernă a Arabiei Saudite conflicte între monarhie și clerul conservator au mai avut loc și ele au fost soluționate fie prin represiune, fie prin „acomodarea” efemeră a clerului cu situațiile respective de criză și revenirea în prim - planul vieții interne, fără ca esența însăși a wahhabismului să fi fost semnificativ afectată. Or în conjuncturile actuale, clerul regatului are capacitatea de a influența mentalul colectiv al unei societăți puternic religioasă și nemulțumită ea însăși de „erezii” pro-occidentale ale lui MBS și de reformele superficiale pe care acesta vrea să le implementeze.

Pe de altă parte, observatorii și analiștii evoluțiilor politice saudite rețin campania mediatică și a elitelor intelectuale saudite de susținere a lui Mohammed Bin Salman ca „făcător de pace” cu Israelul și aceasta într-un context în care, în 2018, se împlinesc 40 de ani de la istorica vizită pe care fostul președinte egiptean Anwar El-Sadat a efectuat-o la Ierusalim unde, într-o patetică alocuțiune rostită de la tribuna Knessetului israelian, a exprimat dorința de pace a

Egiptului, dorință care avea să fie împlinită prin semnarea, în 1978, a Tratatului de Pace egipteano-israelian - primul act juridic de pace în lungul și sângerosul conflict arabo-israelian. La Ryad, presa tipărită și electronică, dezbaterile și talk show-urile organizate și care îl prezintă pe MBS ca pe noul Sadat al Orientului Mijlociu (chiar dacă, la vremea respectivă, Egiptul a fost alungat din Liga arabă pentru a fi făcut pace cu inamicul, iar Sadat a căzut secerat de gloanțele fundamentalistilor islamiști). Sub titlul „Da, pentru o ambasadă israeliană la Ryad”, publicația electronică „Al-Khaleej” (Golf), scria, astfel: „Prințul moștenitor Mohammed Bin Salman nu va șovăi nici un moment să se adreseze Knessetului, la Ierusalim, dacă va primi, în acest sens, o invitație din partea premierului Benjamin Netanyahu. Bin Salman nu va ezita nici o clipă să accepte o asemenea invitație și să anunțe stabilirea de relații diplomatice cu Israelul. Astăzi, Arabia Saudită și Israelul se află de aceeași parte a baricadei în lupta împotriva dușmanului persan și a ... hegemoniei otomane turce (!)” Cu remarca, făcută de alți analiști, că, MBS este gata să accepte toate acestea cu renunțarea la toate condițiile formulate de „Inițiativa Arabă” lansată de Arabia Saudită în 2002 și în care se vorbea, între altele, de crearea unui stat palestinian cu capitala la... Ierusalim.

Până la laurii pentru pace ai lui Nobel, râvniți de trioul MBS-Trump-Netanyahu, rămâne de văzut în ce măsură viitorul imediat va confirma dacă MBS își va continua drumul către vârful puterii sau dacă se va dovedi că acesta este el însuși „un gigant cu picioare de lut”.

BUCHAREST • ROMANIA

INVESTIGATIVE DUE DILIGENCE

BACKGROUND CHECK
& EMPLOYMENT SCREENING

VIP EXECUTIVE PROTECTION

Our Agency is Affiliated to the Most Important Associations in the World.
We operate globally through our network of in country professionals, contacts and resources.

World Association of Detectives
Federazione Italiana Ist. di Investigazioni, Informazioni e Sicurezza
Asociatia Detektivilor Privati din Romania

WWW.BUCHARESTDETECTIVEAGENCY.COM

Complex turistic DORIPESCO
DN13, la 25km de Brasov spre Sighisoara
Tel: 0721 204 146
Restaurant, cazare, pescuit

Donald Trump e vinovat. E vinovat că nu e prost

Petrisor PEIU, analist

Mai susținut ca niciodată, corul bocitoarelor de la București și-a înălțat spre văzduh cugătarile copiate de prin site-urile care "dau bine", informându-ne asupra iminentei prăbușiri a lumii în haosul unui război comercial global, declanșat de către necontrolatul președinte al Statelor Unite, Donald Trump.

Și ce aflăm, îngroziți, de la armata de sinecuriști care au trecut brusc de la senzaționalul cotidian dâmbovițean la viziunea pesimismului global, care a cuprins omenirea de când la Casa Albă s-a instalat posesorul celui mai neconvențional limbaj diplomatic din istoria Americii? Că lumea întreagă va fi distrusă, că toate țările vor avea de pierdut, că Trump este irațional, că Trump i-a jignit pe prea-nevinovații germani, că Trump s-a predat nemilosului Vladimir Putin, căruia i-a oferit pe tavă Crimeea la pachet cu ridiculizarea FBI-ului; în fine, în ultima lună, **Trump a devenit și pentru români, grație televiziunilor, analiștilor și doctorilor în securitate, pericolul suprem, diavolul care dezbină omenirea unită în jurul valorilor globaliste.**

Nu am nicio îndoială că glorioșii globaliști autohtoni, probabil hrăniți intensiv cu roșii turcești importate din Italia și cu zmeura produsă în Portugalia și importată din Olanda, au neglijat perimata îndeletnicire a cititului sau și mai antică practică a recursului la cifre și au preluat, din dorința de a nu deranja axiomele comode ale modernismului, toate frazele ditirambice înșirate de propaganda anti-Trump răspândită de armata birocrăților universali.

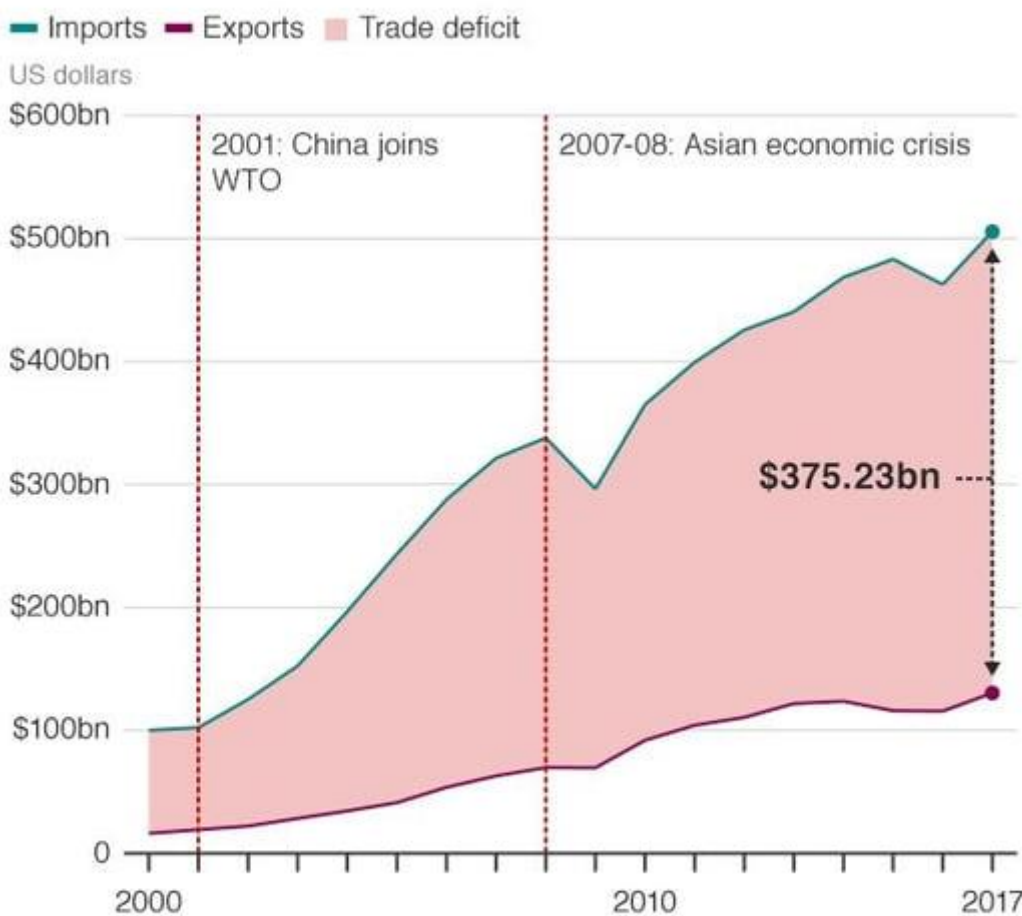
Lumea trăiește încă cu credința oarbă că toate statele lumii trebuie să aibă reglementări

comerciale asimetrice cu prea-puternica Americă. Adică, noi cu toții, europenii, chinezii, rușii, japonezii trebuie să avem voie să punem taxe vamale mari produselor americane, dar americanii să fie, în schimb, nevoiți să cumpere tot ceea ce nouă ne prisosește; toți avem datoria sfântă să ne subvenționăm brânza, vinul sau grâul, dar americanilor le este strict interzis să o facă.

Mai mult, toți putem să impunem ce restricții vrem pe propriile piețe, să subvenționăm gazul sau electricitatea industriei proprii, numai americanii nu au dreptul moral să o facă, în numele echității mondiale. Ba mai mult, americanii sunt și obligați să plătească și să susțină securitatea unei Uniuni Europene a cărei birocrație are ca sport favorit demonizarea Washington-ului și lupta împotriva intereselor acestora; aceiași americani trebuie să îi apere pe europeni de ruși și nu au voie să îi strângă mâna odiosului ocupant de la Kremlin, dar europenii au voie să își facă ce conducte vor pentru a aduce gazul de la ruși. În fine, **americanii sunt condamnați de nemiloasa opinie publică mondială întruchipată de Federica Mogherini la a asista inerti cum chinezii le ocupă piața, băncile și țara cu produse contrafacute sau subvenționate.**

Ei bine, aceeași opinie publică "imparțială", devotată dezvoltării globale, i-a fraierit pe americanii lui Clinton să accepte (în 2000, cu efect din 2001) intrarea Chinei în Organizația Mondială a Comerțului (WTO-World Trade Organization), deși nici pe departe chinezii nu respectau regulile internaționale. **De atunci și până acum, deși a ajuns a doua putere a lumii și prima economie a acesteia, în cifre comparabile (PPP), China tot o sărmană țară în curs de dezvoltare a rămas și trebuie să i se ierte micile derajaje de la regulile comerțului liber.** Iată, de exemplu, cum a evoluat comerțul bilateral dintre americani și chinezi din 2001 și de ce este

US trade in goods with China

*All figures are in billions of US dollars on a nominal basis, not seasonally adjusted unless otherwise specified

Source: US Census Bureau

BBC

Trump îngrijorat:

Adevărul este că politica oficială de la Beijing are încă (după 17 ani de la aderarea la WTO) ca prioritate hărțuirea celor care vor să vândă în China produse fabricate în afara Chinei și împiedicarea investițiilor străine care nu asociază parteneri chinezi (mai ales firme de stat). Mai mult, obiectivul major oficial al guvernului chinez se numește "Made in China 2025" și se referă la înlocuirea produselor de import cu produse chinezești!

În pofida credinței stupide că firmele occidentale investesc în China pentru că acolo sunt salarii mai mici sau pentru a fi mai "aproape de piață", adevărul crud este acela că nu poți vinde în China mai nimic dacă nu

ai un parteneriat (joint-venture) cu o firmă locală și nu poți avea un astfel de parteneriat dacă nu accepți să cedezi tehnologie partenerului local: de exemplu, nici o firmă europeană, canadiană sau japoneză nu a putut să vândă trenuri de mare viteză în China dacă nu avea semnat un parteneriat cu compania publică chineză de căi ferate dar, pentru a semna un astfel de parteneriat, trebuia să accepți să faci "transfer tehnologic" pentru a produce cea mai mare parte a trenului în fabrici chinezești!

În mod similar, companiile auto

care vor să vândă sau să producă mașini electrice în China o pot face numai dacă le echipează cu baterii produse de o fabrică locală, dar singurele fabrici locale de baterii care beneficiază de subvenții guvernamentale (oferă, deci, produse cu preț mai mic) sunt cele cu acționariat chinezesc!

China utilizează cu mare succes subvenționarea produselor sale atât prin credite bancare preferențiale, cât și prin uriașe fonduri de investiții guvernamentale care, chipurile, își determină investițiile după "reguli de profitabilitate". De exemplu, autoritățile locale (guvernele provinciale) au înființat nu mai puțin de 30 de fonduri distincte de investiții care plasează în industria semiconductorilor peste 100 miliarde USD, inducând o creștere a producției globale de 25% în câțiva ani; după doi ani de

confiscare a pieței cu produse ieftine, competitorii chinezilor vor falimenta, permițând firmelor chinezești să rămână dominante pe piață. Beijingul a încercat să facă același lucru pe piața mondială a panourilor solare în anii 2010-2011, dar a pierdut, iar companii precum Suntech sau Chaori au generat pierderi gigantice, imediat acoperite de sistemul bancar chinezesc.

Aici trebuie să spunem că, spre deosebire de băncile occidentale, cele chinezești beneficiază de o rată a economisirii din partea populației de câteva ori mai înaltă, datorită unei frugalități excesive a consumatorului chinez: dacă un american mănâncă, în medie, un *steak* de 250 gr. pe zi, chinezul mănâncă aceeași cantitate în două săptămâni...

Companiile energetice de stat din China sunt responsabile de peste 90% din achizițiile în domeniu și nu achiziționează decât produse fabricate local, în fabrici cu parteneri locali, iar planul "Made in China 2025" prevede, de exemplu, creșterea achizițiilor de produse locale în spitale cu 70% până în 2025.

Toate exemplele de mai sus indică modul pervers în care China și-a construit vastul excedent comercial cu Statele Unite și explică și acțiunile de represalii decise de către POTUS (President of the United States).

Un alt front deschis de către Trump în conflictul comercial global este cel cu Uniunea Europeană. Al patrulea cel mai mare deficit comercial de bunuri al Americii este în favoarea Germaniei (65 miliarde USD), în condițiile în care americanii cumpără peste 1,3 milioane de automobile germane pe an. Ei bine, **taxa vamală pentru automo-**

bilele europene vândute în SUA este de doar 2,5%, pe când orice mașină americană vândută în UE trebuie să suporte o taxă vamală de 10%.

Mai pare Trump nebun sau irațional acum? Unde mai pui că actualele niveluri de taxe vamale asimetrice au fost convenite în timpul rundei Uruguay, din vremea GATT (precursorul WTO), când Uniunea Europeană avea doar 12 membri, nu 28 ca acum și o industrie auto explozivă în noile state membre.

Ca să înțelegem și mai bine discrepanța de care vorbește Donald Trump, iată cum arată media ponderată a taxelor vamale impuse de către principalii actori comerciali occidentali:

Cu alte cuvinte, SUA au o medie a taxei vamale de 1,7%, UE de 2% și Japonia de 2,5%, China ne-

(sursa: data.worldbank.org/indicator/)

încăpând în scala graficului, cu peste 10%!

În raportul anual pentru 2017 USTR (US trade Representatives), se atrage atenția asupra unei multitudini de cazuri concrete care "sabotează" soliditatea celui mai amplu spațiu comercial din istorie: schimburile dintre SUA și UE (excedent european la comerțul de bunuri de 151 miliarde USD și excedent american la comerțul de servicii de 31 miliarde USD): de la impunerea, în detri-

mentul standardelor internaționale, a standardelor armonizate UE, botezate bombastic /*New Legislative Framework*" la Bruxelles, în 2008, până la impunerea standardelor franțuzești în domeniul civil nuclear în detrimentul celor americane, acceptate internațional; europenii, sub masca luptei pentru energie regenerabilă, subminează exportul american de pelete de lemn, de exemplu sau interzic inscripționarea ca "whiskey" a unor produse americane, ca să nu mai vorbim de împiedicarea accesului pe piața europeană a medicamentelor americane, multe mai ieftine și mai eficiente decât cele locale. **Europenii impun tot felul de bariere netarifare, care mai de care mai comice, precum interzicerea menționării pe etichetele vinurilor americane a unor "termeni tradiționali" precum "tawny", "ruby" sau "chateau", dar și bariere tarifare, adică taxe vamale ridicate pentru anumite produse, cum ar fi 26% pentru pește și fructe de mare, 22% pentru camioane, 14% pentru aparatura audio-video etc. Avocații și auditorii americani nu au drept de practică în UE, iar unele țări interzic o naționalitate non-UE chiar și farmaciștilor (Austria, Franța, Ungaria, de exemplu), toate acestea fiind un alt set de restricții.**

Parcurgând toate aceste date și exemple, este evident că Donald Trump nu face decât să preia și să exploateze nemulțumirile crescânde ale fermierilor, oțelarilor sau ale celor din industria auto americană, iritați de un tratament discriminatoriu care a indus Americii un deficit enorm, mai ales în relația cu cei care sfidează America. **Cum să explici americanilor că trebuie să plătească sute de miliarde de dolari pentru siguranța**

unora care înjură valorile americane dimineața, la prânz și seara și care interzic SUA folosirea cuvântului "whiskey" pe etichete?

Cum să le explice contribuabililor că trebuie să plătească pentru securitatea celor 10 milioane de slujbe din industria europeană auto, iar europenii să îți ceară un tarif vamal de 4 ori mai mare în schimb? Cum să le explice americanilor că nu au voie să vândă gaz lichefiat în Europa pentru a proteja piața Gazprom din Germania.

Ei bine, cam asta e în esență ceea ce i se reproșează lui Trump la București sau în restul Europei: că nu e suficient de prost să se lase ironizat, criticat sau chiar ridiculizat de unii care sunt apărați de armata americană, care prosperă de pe urma accesului la piața americană, dar care le închid ușa în nas exportatorilor americani! Păi oare cât de lovit de sciatică să fii să îl crezi pe unul ca Donald Trump, care a ajuns miliardar și președinte al Americii fiind tocmai Donald Trump, să accepte această realitate?

Petrișor Gabriel Peiu este doctor al Universității Politehnica din București (1996), a fost consilier al premierului Radu Vasile (1998-1999) și al premierului Adrian Nastase (2001-2002), subsecretar de stat pentru politici economice (2002-2003) și vicepreședinte al Agenției pentru Investiții Străine (2003-2004). Este coordonator al Departamentului de Analize Economice al Fundației Universitare a Mării Negre.

Serviciile de informații în secolul XXI și problemele de securitate

Aspecte ale înființării unei comunități unificate de informații a statului

**Victor HVOZD Dr. în
Științe Militare**

Abstract

În articol, autorul își exprimă opiniile privind planul unui Spațiu Unic de Informații al statului.

Cuvinte cheie:

agenții de informații, comunitatea de informații, securitatea militară, spațiul unic de informații, sfera de securitate și apărare, Ucraina

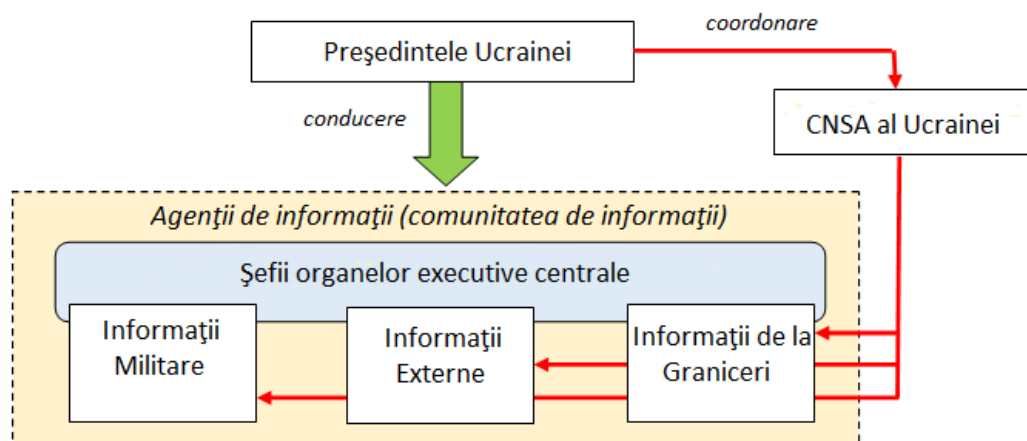
Prezentarea materialului principal. Principala componentă a suportului informațional pentru securitatea militară a statului sunt agențiile de informații (Comunitatea de Informații - dacă există mai multe agenții de informații). De calitatea funcționării comunității de informații depinde calitatea și validitatea deciziilor de conducere care sunt luate și, în consecință, munca și viabilitatea întregului mecanism de stat și adesea existența statului în sine. De modul în care este gestionat (condus) domeniul informațiilor depinde eficacitatea activităților sale, în special în perioadele de criză. Dacă există contradicții interne în conducerea serviciilor de informații, acestea creează amenințări suplimentare la adresa

securității naționale a unei țări datorită utilizării ineficiente a agențiilor de informații și, prin urmare, a informării incorecte a beneficiarilor statali ai acestora. Cele de mai sus fac necesară dezvoltarea de opinii adecvate cu privire la compoziția și structura comunității de informații a statului, care determină relevanța acestui articol.

De obicei, atunci când vorbim de agențiile de informații ale unui stat, avem în vedere Comunitatea de Informații. Cu toate acestea, "Comunitatea de Informații" este un termen generic pentru organismele care colectează informații și desfășoară activități de informații în interesul statului.

În acest fel, modul în care este gestionată această "comunitate", precum și posibilele sale interconexiuni cu consumatorii de informații secrete nu sunt luate în considerare. Adică, este imposibil să considerăm "Comunitatea de Informații" ca un sistem cu propriile funcții și sarcini. În consecință, este dificil să se evalueze eficacitatea activității sale și să se determine cerințele ei.

O analiză a cadrului legislativ al Ucrainei privind sprijinul informațional și activitățile de informații arată că în Ucraina Comunitatea de Informații este reprezentată de trei filiale (Schema

Schema 1 - Comunitatea de Informații din Ucraina

1).

De regulă, conducerea generală a agențiilor de informații din orice țară revine președintelui, iar conducerea directă a agențiilor de informații cade în sarcina șefilor acestora. În același timp, președintele (sau un organism special creat) poate, de asemenea, să fie responsabil de coordonarea activităților agențiilor de informații.

Trebuie remarcat faptul că procedura de furnizare a informațiilor către consumatori, de către agențiile de informații, nu a fost specificată în jurisprudență. De obicei, consumatorii de informații sunt stabiliți prin decizia conducerii de stat, dar chiar și subiecții sistemului de securitate națională pot fi lipsiți de accesul la informațiile secrete.

Astfel, majoritatea subiecților din sistemul de securitate națională nu au acces la informațiile necesare pentru punerea în aplicare a funcțiilor relevante în acest domeniu. Toate informațiile de la agențiile de informații pot fi transmise consumatorilor doar printr-o anumită persoană. Mecanismul de solicitare a informațiilor secrete de către subiecții securității naționale nu este deloc pus la dispoziție.

Adică, Comunitatea de Informații există în stat, dar nu există niciun sistem de furnizare a informațiilor secrete autorităților interesate ale statului. Într-o astfel de situație, chiar dacă există informații relevante, există o mare probabilitate ca acesta să nu ajungă la consumator.

Conceptul de Spațiu Unic de Informații (SUI) implică o combinație organică a sistemului unic al agențiilor de informații și ale subiecților securității naționale.

Conceptual, un Spațiu Unic de Informații ar trebui să includă (schema 2):

- subiecții de securitate națională a statului;
- agențiile de informații;
- organul de coordonare pentru informații;
- bănci de date și baze de date;
- sisteme de informare și telecomunicații;
- informațiile (resursele de informații).

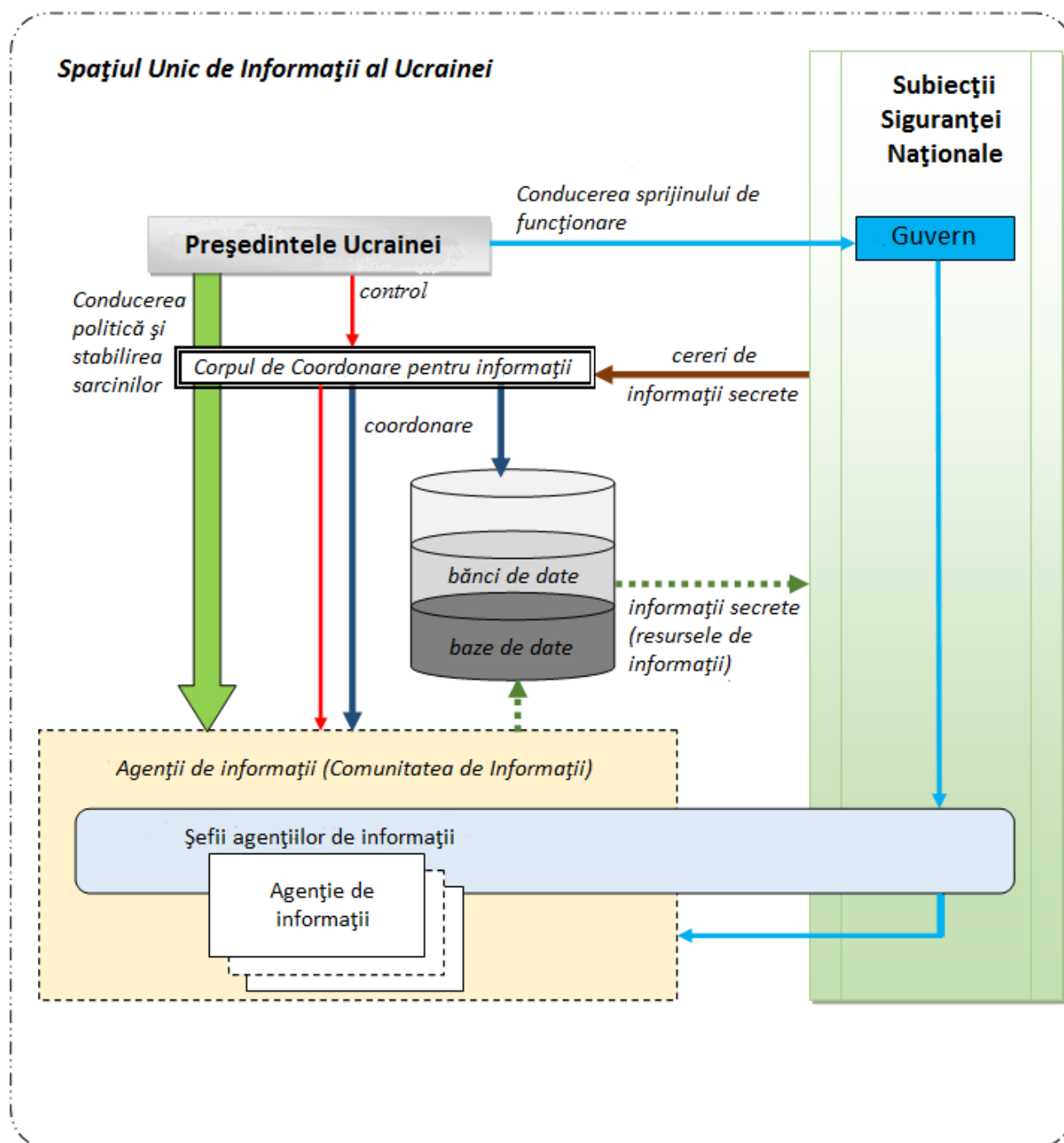
Agențiile de informații din cadrul SUI sunt baza pe care se fundamentează un spațiu unic de informații.

Organismul coordonator pentru informații trebuie să îi includă în mod necesar pe șefii agențiilor de informații sau pe reprezentanții acestora. Crearea unui astfel de organism ar permite, pe lângă coordonarea efectivă a eforturilor, să se facă schimb de opinii, idei, să se dezvolte viziunea de a rezolva o problemă sau alta, de a găsi puncte de intersecție a intereselor agențiilor de informații și ale altor membri ai SUI, și așa mai departe. Într-un astfel de organism, dacă este necesar, este posibilă elaborarea unor acțiuni comune, elaborarea unor planuri de operațiuni comune, combinarea eforturilor - informații secrete, operaționale, antiteroriste, etc.

Băncile de date și bazele de date cu tehnologiile adecvate pentru întreținerea și utilizarea acestora, precum și sistemele de informare și telecomunicații creează infrastructura de informare a Spațiului Unic de Informații. Această infrastructură asigură circulația, acumularea, accesul și schimbul de informații. În plus, are rolul de a monitoriza păstrarea și distribuirea acestor informații. În acest scop, ar trebui să funcționeze pe baza păstrării secretelor de stat și a primirii exact a informațiilor solicitate, care asigură interacțiunea informațională a organizațiilor interesate, precum și satisfacerea nevoilor lor de informații, împreună cu prevenirea circulației necontrolate a acestora. Băncile de date ar avea anumite restricții privind nivelurile de acces și gradul strictă a informațiilor pe direcții.

Proiectul propus al SUI implică trei tipuri de conducere în Comunitatea de Informații:

- conducerea politică și stabilirea de sarcini de către președinte prin intermediul organismului de coordonare pentru informații. Sarcinile sunt apoi transmise la agențiile de informații ale Ucrainei prin intermediul liderilor guvernamentali relevanți;
- controlul și coordonarea (conducerea suportului de funcționare). Controlul este exercitat de către președinte prin intermediul organismului

Schema 2 - Structura conceptuală a Spațiului Unic de Informații al statului

de coordonare, coordonarea fiind, de obicei, prerogativa organismului de coordonare a serviciilor de informații, care, pe lângă șefii agențiilor de informații, ar trebui să includă, după cum s-a menționat mai sus, și conducerea guvernului;

- conducerea sprijinului pentru funcționarea comunității de informații se propune să fie făcută în conformitate cu următorul model: Preșe-

dinte - Guvern - șefii agențiilor de informații - agenții de informații.

Abordarea propusă pentru construirea unui Spațiu Unic de Informații, în opinia noastră, va permite:

- să se organizeze activitatea comunității de informații a statului;

- să se crească eficiența activității agențiilor de informații prin coordonarea eforturilor, schimbul de informații și experiență și realizarea analizei acțiunilor;

- creșterea valabilității luării deciziilor de conducere prin accesul la o anumită cantitate de informații secrete;

- creșterea interesului consumatorilor pentru activitatea de calitate a agențiilor de informații și, prin urmare, pentru promovarea muncii acestora, care va influența pozitiv sprijinul pentru Comunitatea de Informații;

- ușurarea procedurii de interacțiune a agențiilor de informații între ele, cu autoritățile statului, cu organizațiile și cu agențiile de aplicare a legii.

Concluzie. Prin urmare, propusa abordare pentru construirea unui spațiu de informații unic ne va permite să determinăm elementele de bază ale tranziției de la Comunitatea de Informații la un Spațiu Unic de Informații, care va crea baza pentru creșterea eficienței activității agențiilor de informații și fezabilizarea conducerii în domeniul securității naționale și militare.

O perspectivă asupra terorismului de tip "lup singuratic" în anul 2020

Interviu cu Ph.D Matthew CROSTON

Cadru universitar, Programe doctorale, Școala de Securitate și Studii Globale, Universitatea Militară Americană

Peste 10 ani, sindromul "9 septembrie" se va sfârși, spune profesorul universitar Matthew Crosston. În acest vlog exclusiv, profesorul Crosston de la Universitatea Militară Americană discută despre terorism în forma sa actuală și despre cum vor arăta eforturile contrateroriste în următorul deceniu.

Transcriere video:

Al-Qaida nu a intenționat să doboare Turnurile Gemene. Gruparea teroristă a vrut doar să le lovească, ar fi însemnat o mare reușită. Faptul că au avut chiar mai mult succes decât se așteptaseră vreodată a creat presiune asupra teroriștilor înșiși: orice urmau să facă trebuia să fie de valoare sau impact egale cu doborârea Turnurilor Gemene.

De aceea, al-Qaidei nu i-a fost ușor să facă ceva la fel. Din nefericire, rivalitatea dintre teroriștii

din al-Qaida și cei din Statul Islamic este că acesta din urmă a schimbat foarte mult strategia folosită de al-Qaida. Statul Islamic nu suferă de sindromul 9 septembrie al al-Qaidei. "N-am făcut noi atacul din 9 septembrie", spune IS adăugând că "facem orice funcționează pentru noi și ne crează beneficii".

Astfel, eforturile contrateroriste se vor confrunta cu rivalitatea care există între teroriștii din al-Qaida și cei din Statul Islamic. În Europa și, din păcate, în unele părți din Statele Unite, se folosesc în prezent vehicule pentru a omorî oameni. Indivizi înarmați intră în cluburi de noapte sau se urcă în autobuze cu bombe în rucsac. Acestea sunt lucruri pe care al-Qaida nu le făcea în anii 2000, dar cele mai mari reușite ale Statului Islamic provin din "terorismul de școală veche", care se află mereu pe agenda grupării teroriste.

Lupta împotriva terorismului de tip "lup singuratic" va deveni și mai dificilă în perspectiva anului 2020

Anihilarea terorismului de tip "lup singuratic" va fi și mai grea în 2020. Va trebui să ne ocupăm cu anihilarea evenimentelor de mică anvergură, care pot fi mai puțin sangeroase și cu mai puține victime, dar vor fi mult mai greu de detectat și deci mult mai greu de anihilat.

Spațiul va deveni un nou câmp de luptă pentru Statele Unite și aliații săi occidentali. Se presupune că pe viitor "cursa spația-

lă" va include drone. În acest sens, Occidentul are un clar avantaj tehnologic care se va menține pentru multă vreme. Principala noastră concurență va veni din China, Rusia și chiar India, pe care deseori o considerăm un aliat.

Țările vor concura pentru aplicațiile militare foarte avantajoase

Țările vor concura pentru multele aplicații militare cu beneficii pentru dezvoltarea diplomației, politicii și economiei. Ca amenințare de perspectivă, cursa pentru spațiu este foarte importantă deoarece Statele Unite și aliații săi occidentali nu vor putea să-și mențină avantajul ca în cazul dronelor.

Vom vedea patru sau cinci concurenți care sunt practic egali în sensul capacităților și capabilităților militare. Nu vom putea să le scoatem din joc sau să le neutralizăm în mod automat, ceea ce înseamnă că vom face multe eforturi noi și interesante în viitor. În cazul Coreei de Nord, aceasta are capacitatea să construiască, să dezvolte și finalmente să lanseze arme nucleare. Nu știm dacă Statul Islamic va fi vreodată distrus în sensul de a fi mort din punct de vedere geopolitic sau suficient de slab ca să devină irelevant ca identitate globală. Probabil că Statul Islamic va continua să existe la nivel regional.

Statul Islamic va continua să aibă impact în zona extinsă a Orientului Mijlociu, în mod special în Siria și în Irak. Acest tip de grupări teroriste nu dispar peste noapte. Nouă în America ni se poate părea că există de multă vreme, dar în comparație cu alte grupuri, nu au fost prezenți

de chiar așa de mult timp. Probabil că Statul Islamic va exista pentru cel puțin încă o generație, iar noi vom continua să facem eforturi să-l anihilăm.

Cât despre ce va aduce viitorul, în special în securitatea global și informațiile strategice, vom vedea cum Statele Unite se vor distanța de angajarea oficială în războaiele lumii. Vom vedea mai multe angajări neoficiale la nivel local și regional și uneori probabil în afara ochiului public. Vom afla că diplomați sau unități militare au fost uciși în încăierări în care nu ne știam implicați sau ce scop aveau.

Am petrecut 15 ani implicați deschis și explicit în războaie. Avem o întreagă industrie de cadre universitare care se plâng de respectiva implicare. Așa cum Statele Unite merg înspre viitor, trebuie să ne gândim la ce ar fi și mai rău: să ne angajăm oficial în războaie pe care le considerăm ambigue și să nu reușim în ce încercăm să obținem?

În locul unui război care duce la pace, ne vom angaja în operații mai orientate pe informații la

scară mai mică, ca să influențăm conflictele din cinci, șase sau șapte locuri de pe glob cu multe consecințe geopolitice și transnaționale relevante?

Despre vorbitor:

Profesorul universitar Mathew Crosston este coordonatorul principal al programelor doctorale în domeniul Informațiilor Strategice și Securității Globale (DSI/DGS) la Școala de Securitate și Studii Globale din cadrul Universității Militare Americane. Deține un doctorat în relații internaționale și studii de securitate națională de la Universitatea Brown. Alte calificări universitare includ o bursă post-doctorală în relații internaționale și securitate globală la Universitatea din Toronto, un masterat în relații post-sovietice, democratizare și dezvoltare la Universitatea din Londra, precum și o diplomă de licență în Studii despre Rusia, Europa Centrală și Estică și zona Eurasiei la Universitatea Colgate.

Matthew este actualmente vice-președinte și editor principal pentru Diplomația Modernă. Este autor și vorbitor internațional despre mediere pentru pace, conflicte legate de drepturile umane, dileme privitoare la resurse, informații secrete, guvernare.

Cauți analize geopolitice?

Te interesează evoluțiile din Orientul Mijlociu?

Cele din zona extinsă a Mării Negre?

Dar problemele actuale de securitate și serviciile de informații în secolul XXI?

Te interesează tehnica militară de ultimă generație?

Vrei să știi care sunt cele mai importante și noi apariții în geopolitică?

Cauți elemente actuale ale evoluției economiei?

Abonează-te la Pulsul Geostrategic

Un an - 12 numere (numeroase Suplimente, Comentarii, Semnale) apariție lunară

On line: plată securizată pe www.ingepo.ro

Transfer bancar: în contul SC INGEPO Consulting SRL RO76BRDEO80SV35412140800 deschis la BRD sucursala Brasov; SWIFT - BRDEROBU, România

Ramburs: (la primirea primului număr, valabil numai pentru România)

Versiunea PDF prin e-mail: 1.198 RON

Versiunea tipărită: 1.255,20 RON

Pentru informații suplimentare sunați la +4 0268 470070; fax +4 0268 47 00 76 sau contactați-ne pe e-mail: office@ingepo.ro; ingepo.vc@gmail.com

Tehnologii și echipamente cu întrebuințare militară, noi sisteme de arme

Radarul mobil 1L121E (Rusia)

Am publicat, în Pulsul Geostrategic, multe articole despre vehiculele aeriene fără pilot (drone), în majoritatea articolelor am făcut referire la întrebuințarea acestora de către forțele armate, în acțiuni strict militare. Însă dronele au devenit și sunt o armă perfectă și pentru serviciile secrete, ele fiind folosite în special pentru a ucide de la distanță în cel mai mare secret, ceea ce face ca anonimitatea acțiunilor să ofere autorilor o responsabilitate morală mai scăzută iar gradul ridicat de reușită asigură și efecte politice negative minime în luptă împotriva terorismului.

Devenite tot mai periculoase și odată cu mărirea zonei de acțiune sau a capacităților de transport a diferitelor arme, dronele au trecut, treptat, de la misiuni de tip tactic și operativ la misiuni de valoare strategică.

Statele, dar mai ales puterile militare, nu au rămas impasibile și au căutat și caută soluții privind lupta împotriva dronelor, o asemenea cale este și perfecționarea sau dezvoltarea de noi tehnologii în domeniul radarelor.

A existat o perioadă, până în anul 1991, când Rusia a acordat o importanță mai mică perfecționării radarelor (Campania Desert Storm i-a determinat să ia în serios tehnologia Stealth),

mai ales a radarelor mobile. Sistemele teritoriale, chiar dacă erau pe unde metrice, asigurau cercetare radar de care aveau nevoie, acesta având un caracter strict defensiv. Occidentul nu a dezvoltat, în ultimi 50 de ani, tehnica radar de la sol, bazându-se mai mult pe radarele tip AWACS, adică radare specifice acțiunilor ofensive.

Radarul mobil optimizat pentru detectarea UAV/urilor și arme ghidate cu precizie - 1L121E - radar 3D, cu supraveghere din mișcare, detectând o gamă mare de amenințări inclusiv mini-uav-uri, a fost prezentat prima dată în cadrul Expoziției MAKES 2011 (Zhukovsky - 16-21 august).

Versiune de export a fost expusă, de firma producătoare NNIIRT, în cadrul Expoziției Aero-India 2013.

1L121E funcționează în banda UHF, este montat pe platforme diferite de transport (din acest punct de vedere - al platformei de transport - Rusia dispune de peste 2.000 de modele), sistemul este operat de trei militari. Radarul asigură o acoperire emisferică completă, funcționează de pe loc sau din mișcare iar trecerea de la un mod de operare la altul durează două minute. Acțiunea cuprinde 36 de module de transmisie / recepție, acoperă 60 de grade de altitudine, bătaie maximă 90 de kilometri, distanță minimă cinci kilometri și poate urmări simultan 64 de ținte. Pentru acoperirea emisferică completă se utilizează înălțimea de 90 de grade, bătaia se reduce la 20 kilometri, minima la doi kilometri și numărul de ținte urmărite scade la 32 de obiective, viteza de rotire este de 50 - 800 m/s.

Radarul poate detecta și clasifica patru tipuri diferite de ținte, poziționează fiecare țintă cu precizie de 100 de metri, în azimut și latitudine cu 1 grad, diferențiază țintele aflate la o distanță mai mare de 300 de metri între ele, le face profilarea electronică, evaluează semnalele emise și ajută la evaluarea amenințărilor și identificarea obiectivelor necooperante.

Prezentat de Cornel VAIDA

Transportorul blindat Eitan

Transportorul blindat 8X8 Eitan (Statornic în limba ebraică), a fost lansat la 1 august 2016, a intrat în producție în acest an, cu o rată de zeci de exemplare anual, este un vehicul blindat de luptă, produs de compania Merkava și va înlocui, în viitor, transportoarele blindate tip M113, iar împreună cu mai greu transportor tip Namer, va completa dotarea infanteriei în anii următori.

Cu acest transportor, Israelul, a intrat în rândul producătorilor de vehicule de luptă pe roți, iar potrivit Ministerului israelian al apărării, Eitan este unul dintre cele mai avansate și protejate vehicule de luptă, cu roți, din lume.

Este un 8X8, cântărind 30-35 de tone, poate transporta 12 militari, 3 echipajul propriu (comandant, șofer și trăgător) și 9 infanteriști, echipați pentru luptă. Carcasa are podeaua în formă de "V", pentru o protecție îmbunătățită împotriva minelor și a dispozitivelor explozive improvizate, iar ca organizare are șoferul și motorul în partea din față, modulul de luptă la mijloc și compartimentul pentru trupe în partea din spate, unde există o ușă integrală prevăzută cu o rampă mică, acționată hidraulic pentru îmbarcarea sau debarcarea infanteriei.

Este dotat cu un motor turbo diesel, de 750 cai putere, viteza maximă de 90 km/h, are sistem automat de umflare a roților, care îi îmbunătățește mobilitatea în terenuri dificile sau nisipoase, cu anvelopele dezumflate se poate deplasa până la 16 km, cu viteză maximă de 50 km/h, vehiculul nu este amfibiu.

Ca protecție, are blindaj modular (pasiv și exploziv-reactiv), care rezistă la focul armamentului calibru 12,7 sau 14.5 mm, iar cutia blindată rezistă la explozii echivalente a 10 kg de TNT.

Eitan este dotat cu o turelă cu armament controlat de la distanță cu o mitralieră calibru 12,7 mm și o mitralieră calibru 7,62 mm, dar și cu un tun automat calibru 30 sau 40 mm (poate fi dotat, în funcție de calibrul armamentului cu trei tipuri diferite de turele).

Echipajul este dotat cu Elbit Iron Vision, care-i permite să vadă împrejurimile vehiculului, folosind o cască în loc de ecran, similare celor de pe avioanele de luptă, ceea ce asigură o mai bună conștientizare a situației.

Eitan are probabil o lungime de 8,0 m, o lățime

de 2,80 m, o înălțime de 2,50 - 3,0 m, raza de acțiune de 1.000 km, urcă pante de 60 grade, traversează pante de 30 de grade, trece obstacole de 0,80 m, șanțuri de 2.0 m și vaduri adânci de până la 1,20 m.

Prezentat de Cornel VAIDA

CIA - Războiul secret împotriva terorismului**Autor: Mark MAZZETTI****Editura: Corint Books, 2018**

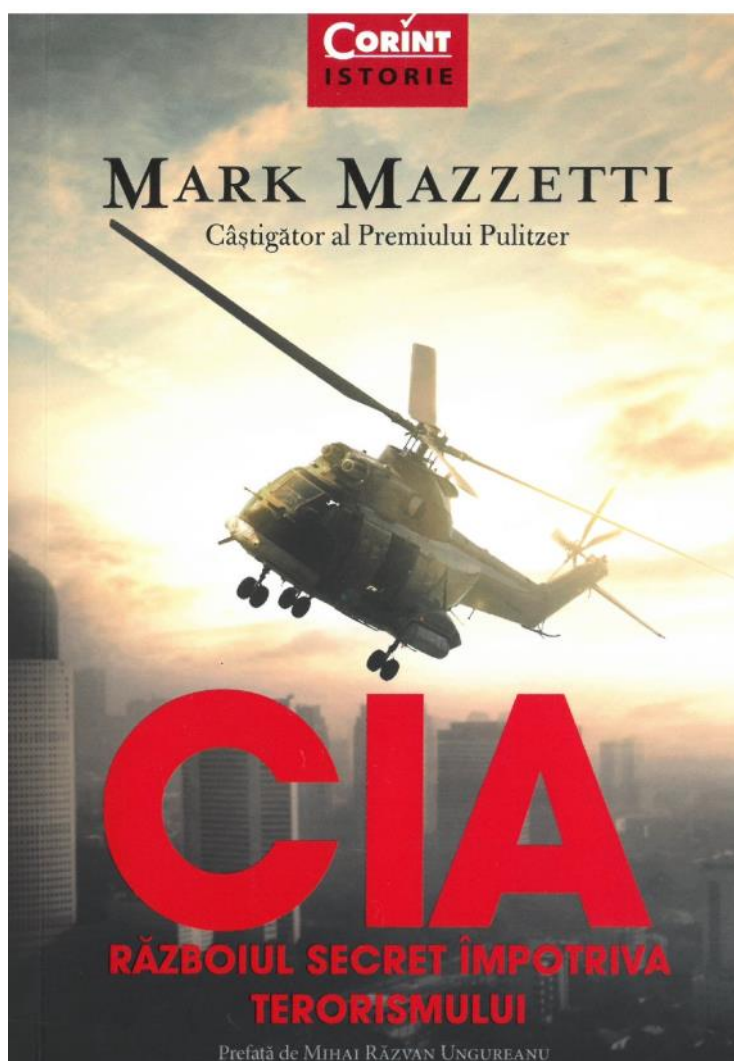
Mark MAZZETTI (n. 1974) este corespondent al ziarului New York Times. A absolvit Duke University, fiind licențiat în politică și politici publice. A obținut o diplomă de master la Oxford, după care a început cariera de jurnalist. A colaborat cu The Economist, US News & World Report, Los Angeles Times, fiind corespondent pe lângă Pentagon. Volumul CIA – războiul secret împotriva terorismului a fost tradus în zece limbi și a devenit bestseller New York Times. Autorului i s-a acordat Premiul Pulitzer. Împreună cu Dexter Filkins, a câștigat George Polk Award, pentru modul în care a documentat războiul secret al americanilor în Pakistan și Afganistan. În 2006, a primit Gerald R. Ford Prize pentru articolele sale pe tema securității naționale.

Referindu-se la modul de acțiune a CIA, în special după 11 septembrie 2001, în prefața cărții, Mihai Răzvan Ungureanu, afirmă: "În fapt, este vorba de transformarea activității operative însăși a CIA în ultimul deceniu, care s-a metamorfozat treptat într-o combinație de spionaj clasic și intervenție armată de proporții reduse, de durată foarte scurtă și cu aport tehnic decisiv, menită să elimine într-adevăr chirurgical țintele suspecte sau dovedite de terorism. (...) Ea devine din ce în ce mai prezentă și este tot mai invocată în anii intervențiilor masive din Irak și Afganistan, unde pe măsură ce desfășurarea de trupe consuma o resursă tot mai mare - îndemna Washingtonul să încerce reducerea treptată a prezenței armate în teatrele de conflict - apare ca variantă acțională optimă, logistic și tactic".

Pe lângă Prefață cartea mai cuprinde: Notă asupra ediției, Personajele principale, Prolog - Războiul de dincolo; șaisprezece capitole: 1 - Permișiunea de-a ucide; 2 - Un mariaj între spioni; 3 - Asasini din umbră; 4 - Spionii lui Rumsfeld; 5 - Păsăroiul furios; 6 - Un paștin adevărat; 7 - Convergență; 8 - Un

război purtat prin intermediar; 9 - Baza; 10 - Jocuri fără frontieră; 11 - Întoarcerea Șefului cel mare; 12 - Tăișul bisturiului; 13 - Bătălia pentru Africa; 14 - Demascarea; 15 - Doctorul și șeicul; 16 - Foc din cer; Epilog - Un spion în Lumea Tihnă; Mulțumiri; Notă despre surse; Bibliografie și Index.

Autorul a devenit, după mulți ani de investigații jurnalistice, un specialist în anchetarea închisorilor secrete ale CIA și declară: "Mă preocupă de foarte multă vreme subiectul închisorilor CIA și, de-a lungul timpului, am încercat să fac lumină în acest caz. În primul rând am vrut să aflu numele tuturor țărilor în care au existat astfel de închisori. În proporție de 75 la sută am reușit să alcătuiesc harta locurilor, iar Bucureștiul se numără printre ele".

Prezentată de Cornel VAIDA

Identitate națională și modernitate

Autor: Andrei MARGA

Editura: Libris Editorial, Brașov, 2018

Andrei MARGA s-a specializat în filosofia contemporană în Germania Federală și SUA. Profesor de filosofie contemporană și logică generală, Andrei Marga a fost cel mai longeviv rector al Universității Babeș-Bolyai (1993- 2004 și 2008-2012), Ministrul Educației Naționale în guvernele Ciorbea, Vasile, Isărescu, Ministrul Afacerilor Externe în guvernul Ponta 1 și președinte al Institutului Cultural Român.

În sistematica filosofică a profesorului Andrei Marga – începută cu reelaborarea teoriei sensului, a raționalității, a metodologiei și argumentării, continuată cu monografiile de gânditori și teme, cu teoria modernității, cu teoria societății actuale, cu teoria relațiilor internaționale, cu filosofia dreptului, cu analize curente și programe reformatoare – a intrat recent tema identităților.

În *Introducere*, autorul, precizează că în volumul de față “proiectează luminile modernității asupra identității naționale”.

Acestă “proiectare” se produce “în patru pași care sunt tot atâtea părți ale lucrării de față”.

În prima parte - *Conceperea identității naționale* - lămurește conceptul de identitate națională, folosind teza conform căreia “*abia în cadrul unei teorii a modernizării putem vorbi, fără teama alunecării în ideologie, despre identitatea națională*”.

În a doua parte - *Identitatea națională astăzi* - examinează identitatea națională românească plecând de la considerentul că: “*identitatea națională nu este o caracteristică alături de alte caracteristici ale vieții unei națiuni, ci ceva ce există și se manifestă în și prin acestea. (...) Mai mult, identitatea națională nu este asumată odată pentru totdeauna. Și identitatea națională poartă urmele istoriei și depinde de acesta. Ea se afirmă mereu prin ceea ce o națiune face sau nu face, în viața ei practică, în concertul celorlalte națiuni*”.

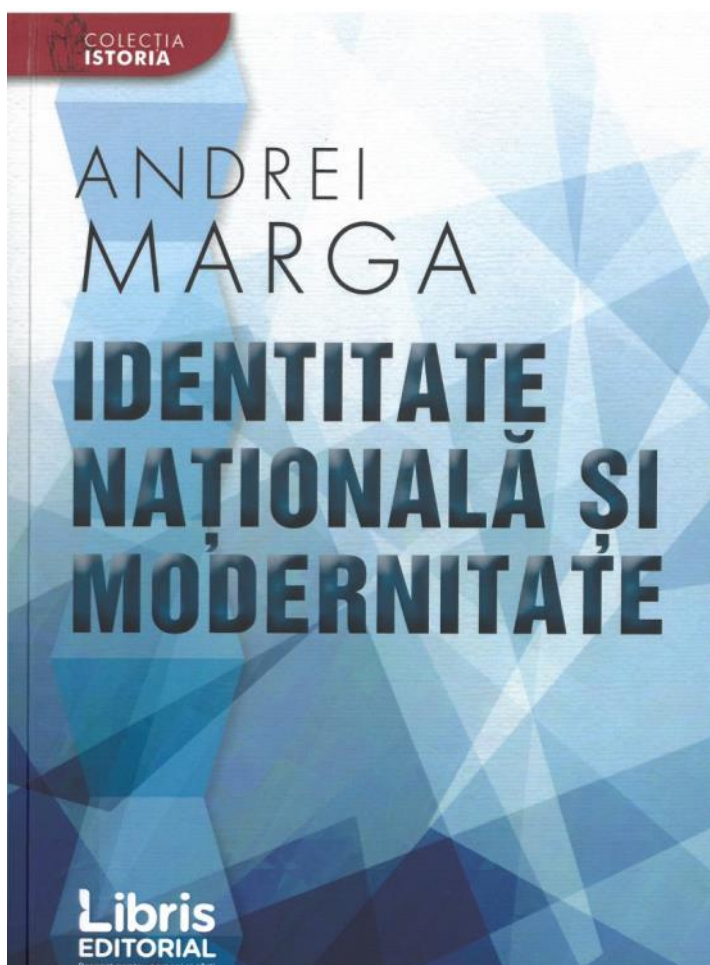
În a treia parte a lucrării - *Reconcilierea*

națională - “*o reconciliere națională a rămas condiția afirmării unei identități românești convergente cu modernitatea. (...) O discuție despre identitatea națională care o privește ca fapt încheiat este din capul locului convențională și verstrustă și nu ține de democrație ca formă de viață*”.

În partea a patra - *Identitatea europeană* - analizează identitatea națională în manifestarea ei strâns legată de afirmarea altor identități naționale, iar “*cel puțin după 7513, când s-a adoptat Tratatul de la Roma, în Europa identitatea națională și-a luat drept cadru o identitate mai cuprinzătoare europeană. A concepe modul de corelare a identității naționale cu identitatea europeană este una dintre urgențele agendei europene*”.

Încheiere - Identitate și paradoxuri românești - aurore afirmă că: “*Vrem, nu vrem, astăzi suntem de fapt în fața unor paradoxuri românești, ce pot fi tăgăduite doar de cel care nu vrea să vadă realitățile*”.

Prezentată de Cornel VAIDA

Corneliu PIVARIU - Director și Editor
Coordonator al Pulsului Geostrategic
Președinte-Director General INGEPO
Consulting

Autor al unor cărți privind informațiile strategice, terorismul și situația din Irak, al altor studii și articole pe probleme privind informațiile strategice și evoluții geopolitice actuale. Curs de securitate regională la Harvard University - Kennedy School of Government. Membru al Institutului Internațional de Studii Strategice -

Dumitru CHICAN

Ambasador, profesor universitar,
Director pentru Orientul Mijlociu la
Pulsul Geostrategic

O întreagă carieră activă în diplomația românească, cu misiuni permanente în numeroase țări arabe. Alte misiuni externe punctuale, ca emisar al Șefului Statului Român. Unul dintre cei mai buni cunoscători ai limbii, culturii și lumii arabe din România. Autor a numeroase lucrări și traduceri în și din limba arabă, publicate în țară și străinătate. Una din ultimele sale cărți, apărută în Emiratele Arabe Unite, a fost declarată cea mai bună apariție editorială a Târgului Inter-

Doctor Octavian DUMITRESCU
Director pentru zona extinsă a Mării
Negre la Pulsul Geostrategic.

Cornel VAIDA
Director INGEPO Consulting

“PULSUL GEOSTRATEGIC” - fondat de Corneliu PIVARIU în anul 2007

Buletin lunar bilingv, editat de
INGEPO Consulting - Brașov
www.ingepo.ro; Tel: +4-0268 47 00 70
J08/2898/2006, CUI RO19298677/2006

Director și Editor Coordonator: Corneliu PIVARIU - membru al IISS- Londra

Editorial, Puncte de vedere: Corneliu PIVARIU

Actualitatea geostrategică mondială: Mihaiu MĂRGĂRIT, dr. Octavian DUMITRESCU

Situația din Orientul Mijlociu: Dumitru CHICAN, Corneliu PIVARIU, Edmond CHICANI,

Evoluții în zona extinsă a Mării Negre: dr. Dan DUNGACIU, dr. Octavian DUMITRESCU, Vladimir SOCOR

Orizont Economic: Dr. Dorian VLĂDEANU, Vladimir SOCOR,

Serviciile de informații și probleme de securitate: Mihaiu MĂRGĂRIT, Corneliu PIVARIU

Tehnologii și echipamente militare: Cornel VAIDA

Apariții editoriale: Cornel VAIDA

Traduceri din/în limba engleză: Prof. Mădălina GHEORGHECI, prof. Constanța COSTESCU

Tehnoredactare: Ionuț PARASCHIV

Tiparul executat de: S.C. YOLANS S.R.L. Brașov

ISSN: 1843-701X

Coperta: ideasonenergy.files/worldpress.com

ABONAMENTE (un an - 12 numere)

Versiunea PDF prin e-mail = 1.198,00 RON/ 239,50 Euro/ 299,50 USD

Ediția tipărită = 1.255,20 RON/314,00 Euro/ 390,00 USD

În prețul abonamentului beneficiați gratuit de toate materialele suplimentare editate (Semnal, Comentarii, Suplimente și altele). Prețurile includ TVA, iar pentru ediția tipărită și taxele de expediție prin curier rapid (în România), Par-Avion în străinătate.

Abonamentele includ accesul la site-ul www.ingepo.ro unde pot fi găsite toate numerele publicate, începând cu Martie 2007 (peste 11.000 de pagini) și alte informații de interes.

Anunțuri - Publicitate

Anunțuri și publicitate în cadrul buletinului, pot fi inserate în spațiul disponibil, sau pe pagină/pagini separate.

Pentru detalii și eventuale alte condiții rugăm contactați Departamentul marketing,

la tel. 0268-470076 sau e-mail: office@ingepo.ro.

Ne rezervăm dreptul de a nu da curs unor solicitări care credem că nu corespund profilului acestui buletin.

Acest buletin nu poate fi multiplicat și reprodus fără acordul scris al INGEPO Consulting. Este permisă folosirea unor materiale sau citate cu păstrarea exactității și titlului original, precum și cu menționarea expresă a sursei.

Opiniile exprimate în articole prezintă punctul de vedere al autorilor, care își asumă deplina răspundere asupra conținutului, și nu reflectă în mod obligatoriu pe acelea ale INGEPO Consulting.

Parteneri:

Pulsul Geostrategic a fost accesat, în ultima perioadă, în aproape 100 de țări (în ordinea numărului de accesări): România, SUA, China, Australia, India, Turcia, Spania, Iran, Siria, Israel, Rusia, Bangladesh, Germania, Moldova, Chile, Austria, Franța, Marea Britanie, Georgia, Azerbaidjan, Camerun, Venezuela, Argentina, Ucraina, Ungaria, Irlanda, Serbia, Armenia, Italia, Grecia, Liban, Qatar, Polonia, Filipine, Indonezia și altele.

Începând cu Decembrie 2010 **PULSUL GEOSTRATEGIC** este înregistrat în catalogul internațional **INDEX COPERNICUS JOURNAL MASTERS LIST**